

కళ్యాణోత్సవ మరియు ఆహారప్రయోగవిధాన్

“శ్రీ వేంకటాచలాధీశం శ్రీయధ్యాసిత వక్షసం
శ్రీత చేతన మందారం శ్రీనివాస మహం భజే”

శ్రీ లక్ష్మీ వల్లభారంభాం విఖనో ముని మధ్యమాం
అస్మదాచార్య పర్యంతాం వందే గురుపరంపరాం

ఓం వైఖానసాయ చ్యుత సగం శ్రయాయ
తపోగ్రాని ష్టాయచ బ్రహ్మ దర్శినే నమః

ఓం వైఖానసాయ విద్మహే విష్ణుజాతాయ దీమహి
తన్నో విఖనస ప్రచోదయాత్

“అంతర్హితానాం ఖననా ద్వేదానాంతు విశేషతః
స విభుః ప్రోచ్యతే బ్రహ్మ విఖనా బ్రహ్మ వాదిభిః
వైఖానసశ్చభగవాన్ ప్రోచ్యతే సపితామహః ॥

“విఖనోవైవిష్ణుః తజ్ఞాన వైఖానసా స్మృతాః
విష్ణువంశజశ్చ విఖనామునీనాం ప్రథమో మునిః
తేనోవదిష్టం యత్సూత్రం తత్సూత్రేమాత్తమం స్మృతమ్”

*కళ్యాణోత్సవాన్ని మరియు ఆహారవిధానాన్ని సరళంగా అర్థమయ్యేరీతిలో
క్రియావిధాన వచనంతో

మరియు స్వరాలతో అధ్యయనాభిలాషులకు సులభరీతిగా అర్థమయ్యేలా

అందించాలన్న దే ఈ ప్రయత్నము. నా ఈ

ప్రయత్నానికి సహకరించిన ప్రతి ఒక్కరికి నా కృతజ్ఞతలు.

R.P.V

కళ్యాణోత్సవ మరియు ఆఘారప్రయోగ విధాన్

విషయసూచిక

పేజీనెం

1 ప్రార్థనాస్లోకాలు	1
2 విష్వక్సేనపూజ	2
3 పుణ్యాహమ్	7
4 హిరణ్యసూక్తమ్	11
5 పవమాన సూక్తమ్	12
6 పంచలోకపాలక పూజ	14
7 నవగ్రహస్థానాలు వాటి చిహ్నాలు	15
8 నవగ్రహమఖం	16
9 అష్టదిక్పాలక పూజ	25
10 అజస్రదీపారాధన , విశేషపూజా	30
11 రక్షాబంధనం(కంకణాలు),కన్యావరణమ్	31
12 పుష్పమాలికాసమర్పణ, మధుపర్కపూజ(వరపూజ)	32
13 మంగళాష్టకమ్	33
14 చూర్ణికా	34
15 మహాసంకల్పమ్	35
16 ప్రవర	37
17 మాజ్జల్యధారణమ్	39
18 యజ్ఞోపవీతధారణమ్ , అక్షతారోపణమ్	40
19 వైవాహిక ఫలవిశేషత:	41
20 ఆఘారప్రయోగమ్	44
21 ఆఘార వస్తుసామగ్రి	45
22 హోమసూక్తాలు	70

కళ్యాణోత్సవ మరియు ఆఘారప్రయోగ విధాన్

శ్రీ వేంకటాద్రినిలయః కమలా కాముకఃపుమాన్|
అభజ్గుర విభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్||

శ్రీ లక్ష్మీవల్లభారంభాం విఖనోముని మధ్యమామ్|
అస్మదాచార్యపర్యంతాం వందే గురుపరంపరామ్||

యస్యద్విరద వక్త్రాధ్యా పారిషద్యా పరశ్శతమ్|
విఘ్నంనిఘ్నంతి సతతం విష్వక్సేనంతమాశ్రయే||

శుక్లాంభరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్|
ప్రసన్న వదనం ధ్యాయేత్సర్వవిఘ్నోపశాంతయే||

తదేవలగ్నం సుదినం తదేవ తారాబలం చంద్రబలం తదేవ|
విద్యాబలం దైవబలం తదేవ లక్ష్మీపతే తేంఘ్రియుగం స్మరామి||

యత్ర యోగీశ్వరఃకృష్ణో యత్రపార్థోధనుర్ధరః|
తత్ర శ్రీర్విజయో భూతిర్ద్రువా నీతిర్మతిర్మమ||

అనన్యాశ్చింతయంతోమాం యోజనా పర్యుపాసతే|
తేషాం నిత్యాభియుక్తానాం యోగక్షేమం వహామ్యహం||

స్మృతే సకల కళ్యాణ భాజనం యత్ర జాయతే|
పురుషస్తమజం నిత్యం వ్రజామి శరణం హరిమ్||

సర్వదాసర్వ కార్యేషు నాస్తి తేషామ మంగళమ్
యేషాంహృదయస్తో భగవాన్ మంగళాయతనంహరిః

లాభస్తేషాం జయస్తేషాం కుతస్తేషాం పరాభవః
యేషామింద్రి వరశ్యామో హృదయస్తో జనార్దనః

ఆపదామపహర్తారం ధాతారం సర్వ సంపదాం|
లోకాభిరామం శ్రీరామంభూయో భూయో నమామ్యహమ్||

శ్రౌతస్మార్తాత్మికం కర్మ నిఖిలం యేన సూత్రితమ్।
తస్మైసమస్త వేదార్థ విధే శ్రీ విఖనసే నమః॥

సూత్రాణా మన్య క్లుప్తానాం నేత్రం యత్సత మర్హతి।
సూత్రం వైఖానసం వందే భగవత్ కర్మ సూచితమ్॥

నారాయణః పితాయస్య మాతాచాపి హరిప్రియః।
భృగ్వాది మునయః శిష్యాస్తస్మై శ్రీ విఖనసే నమః॥

శాశ్వత

విష్వక్సేనపూజ

శ్రీలక్ష్మీనారాయణాభ్యాం నమః శ్రీ మతే విఖనసేనమః భృగు మరీచ్యకస్యపేభ్యోంనమః

ఓం నమః స్పదసే నమః స్పదస్పతయే నమః స్పఖీనాం పురోగాణాం చక్షుసే నమోదివే నమః పృథివ్యై
సప్రదసభాంమే గోపాయ యేచసభ్యా సభాసదః తానిష్ఠియా వతఃకురు సర్వమాయురుపాసతామ్!!
సర్వేభ్యో శ్రీమహా భాగవతజనేభ్యోం నమః

ఓం భగవతో బలేన భగవతోవీర్యేణ భగవతస్తేజసా భగవతః కర్మణా
భగవతానుగృహీతో భగవతానుధ్యాతో భగవద్వ్యాత్మా భగవత్
కర్మ కరిష్యామి తద్భగవాననుమన్యతామ్
అపక్రామన్తు భూతాని పిశాచా ప్రేత గుహ్యాకాః
యేచాత్ర నివస్తన్యేతే దేవతా భువి సంతతమ్
అపసర్పన్తుయేభూతాయేభూతా భువిసంస్థితా
యేభూతా విష్ణుకర్తారన్తే గచ్ఛన్త్యాజ్ఞయా హరే

పృథివ్యాః మేరు పృష్ఠ ఋషిసుతలం చన్దః
శ్రీకూర్మోదేవతా, ఆసనే వినియోగః

పృథ్విత్వయా ధృతాలోకా దేవిత్వం విష్ణునాధృతా
త్వంచ ధారయమాం దేవి పవిత్రం కురుచాసనం

అశేష జగదాధారయమనన్తం కూర్మరూపిణమ్
ఆసనస్య విశుద్ధ్యర్థ మాత్మానంతం భజేహరిమ్

అం అనన్తాసనాయ నమః యం యోగాసనాయ నమః
విం విమలాసనాయ నమః రం కూర్మాసనాయ నమః

ఆచమనం

ఋగ్వేద: ప్రీణాతు, యజుర్వేద: ప్రీణాతు
సామవేద: ప్రీణాతు, అధర్వణవేద: ప్రీణాతు
ఇతిహాసవేద: ప్రీణాతు, చంద్రమా ప్రీణాతు
మహేశ్వర: ప్రీణాతు, ఆదిత్య ప్రీణాతు
సోమ: ప్రీణాతు, దిశ: ప్రీణాస్తు, దిశ: ప్రీణాస్తు
వాయు: ప్రీణాతు , వాయు: ప్రీణాతు
ఇష్ట: ప్రీణాతు, ఇష్ట: ప్రీణాతు,
విష్ణు: ప్రీణాతు , అగ్ని: ప్రీణాతు

ప్రాణాయామం

ఓం భూ: ఓం భువ: ఓం సువ: ఓం మహా: ఓం జన:
ఓం తప: ఓంగుం సత్యమ్, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం
భర్గోదేవస్యధీమహి ధియో యోన: ప్రచోదయాత్
ఓమా పోజ్యోతి రసో అమృతం బ్రహ్మభూర్భువస్సువరోమ్

సంకల్ప:

హరి: ఓం శ్రీ గోవింద గోవింద మహావిష్ణోరాజ్జయా ప్రవర్త మానస్య ఆద్య బ్రహ్మణ: ద్వితీయ పరార్థే
శ్వేత వరాహ కల్పే వైవస్వత మన్వంతరే, కలియుగే ప్రథమ పాదే, జంబూద్వీపే, భరత వర్షే, భరత ఖండే
మేరోర్ధక్షిణ దిగ్భాగే, శ్రీ వేంకటాచలస్యోత్తరదిగ్భాగే, శ్రీ అహోబిలగరుడాచలస్య పూర్వ దిగ్భాగే,
కృష్ణా గోదావర్యోర్మధ్యదేశే, భగదాలయే, భగవత్ భాగవతాచార్యసన్నిధౌ, అస్మిన్ వర్తమానే, వ్యావహారిక
చాంద్రమానేన,నామ సంవత్సరే, ఆయనే, ఋతౌ, మాసే, పక్షే
..... (శుభ) తిథౌ, (శుభ) వాసరే, (శుభ) నక్షత్రే, (శుభ) యోగ, (శుభ) కరణ
ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం, అస్య దేవదేవస్య శ్రీ మదఖిలాన్తకోటి బ్రహ్మాండ నాయకస్య శ్రీపతే
పురుషోత్తమస్య, స్వామిన: ప్రీత్యర్థం, అస్మిన్ గ్రామేస్థితానాం ప్రజానాం బ్రాహ్మణాది సర్వ
వర్ణానాం సర్వేషాం భక్తజనానాం చ వ్యాధిచోర దుర్భిక్ష అనావృష్టి రాజ్యబాధాది సర్వోపద్రవ శాన్త్యర్థం
స్వస్థ్యర్థం సమస్త సన్మంగళాని వ్యాప్యర్థం రాజా, రాష్ట్రగ్రామ, యజమానాచార్యార్చక పాచక పరి-
చారికాభివృద్ధ్యర్థం ధర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం, ఉద్యోగ, వ్యాపార,
వ్యవసాయస్థానేషు, అఖండలక్ష్మీ కటాక్షసిద్ధ్యర్థం, శుద్ధ్యర్థం, వృద్ధ్యర్థం, శాంత్యర్థం మభ్యుదయార్థంచ
సుపుణ్యాహం కరిష్యన్ ఆదౌ నిర్విఘ్నై సరిసమాప్త్యర్థం విష్వక్సేనారాధనం కరిష్యే.
(అని సపతన చేసి చేతులు నీటితో తుడుచుకోవలెను.) అప ఉపశ్చస్య.

విష్వక్సేనారాధనమ్

(పశ్చిములోనిబియ్యము నందు కూర్చుగాని పవిత్రముగాని ఉంచి విష్వక్సేన ధ్యానం చేయాలి)

విష్వక్సేనమ్ సకలవిబుధ ప్రౌఢ సైన్యాధి నాథం
ముద్రాచక్రే కరతలయుగే శఙ్ఖదణ్డౌదధానమ్
మేఘశ్యామం సుఫణిమకుటం పీతవస్త్రమ్ శుభాఙ్గమ్
ధ్యాయేద్దేవం విజిత ధనుజం సూత్రవత్సాసమేతమ్

విష్వక్సేన మశేష నిర్జర మహా సేనాధినాథం
చతుర్భుజం శఙ్ఖ సుదర్శనేచ దధితం శక్తించ దండమ్కరై
శ్యామమ్ రత్నకిరీటకుణ్డలధరం పీతాంబరాలంకృతమ్
వందే సూత్రవతీ జయా సహచరం వైవశ్వదాశాముఖమ్

మస్త్రమ్ - ఓం ఆగ్నేయో యస్మాద్యజామహేత్వా విశ్వేసదాత్వం
మహితోను శమ్భో వైరాజన్తే సుహుత నిధత్తామ్

మస్త్రమ్ - ఓం ప్రైషామధీశో విబుధానామనాథి: యామేశస్తాం
ధనీతాన్తదాతు.

ఆయాతు భగవాన్వివోదాన్త శాన్తోజనప్రియా:
వర్షిష్ఠ సర్వభక్తానాం సర్వదా ధనదోవర:
పురుష సగణసూత్రవతీ జయాసహయోజిత: పరం
సహదేవతాభి రనుమన్యతాం।

యస్తు ధర్మ రథోనిత్యమృషిభిశ్చానుగామినం
శాన్తమ్ భగవన్తమోమ్ విష్వక్సేన మావాహయామి

ఓం శాన్త మావాహయామి

ఓం హర మావాహయామి

ఓం అమితమావాహయామి

ఓం నిత్యానపాయన మావాహయామి

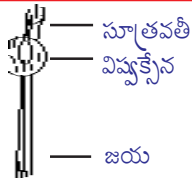
తద్దక్షిణే
వామే

ఓం సూత్రవతీ మావాహయామి

ఓం జయామావాహయామి

ఇతి కూర్చేసమావాహ్య

కూర్చతో ముగ్గురినీ ఆవాహనచేయాలి

పశ్చోపచారమనై ఆసనంపరికల్ప్య

లం హం యం రం వం ఈ అక్షరములను కూర్చితో లిఖిస్తూ
ఆసనమును పుష్పములతో సమర్పించవలెను.

మన్త్రమ్ : లం హం యం రం వం

ప్రైషేమధీశో విబుధానామనాధి: యామేశస్తాం ధనీతాం దధాతుః।
సూత్రవతీ జయాసహిత శ్రీ విష్వక్సేనాయనమ: ప్రణామం
సమర్పయామి ప్రార్థనాన్ సమర్పయామి.

మన్త్రమ్ : “త్రీణిపదా విచక్రమే విష్ణుర్గోపా అదాభ్య: తతో ధర్మాణి ధారయన్”
సూత్రవతీ జయాసహిత శ్రీ విష్వక్సేనాయనమ: పాద్యం సమర్పయామి.

మన్త్రమ్ : ఓం ఆమావాజస్య ప్రసవోజ గమ్యదా ద్యావా పృథివీ విశ్వశమ్భూ।
ఆమాగంతాం పితరా మాతరాచ మాసామో అమృతత్వాయ గమ్యాత్॥
సూత్రవతీ జయాసహిత శ్రీ విష్వక్సేనాయనమ: అర్ఘ్యం సమర్పయామి

మన్త్రమ్ : “శన్నోదేవీ రభిష్టయ ఆపోభవన్తు పీతయే శంయోరభిప్రవన్తున:”
సూత్రవతీ జయాసహిత శ్రీ విష్వక్సేనాయనమ: ఆచమనీయం సమర్పయామి.

ఖణ్డ: : ఆగ్నేయోయస్మాదితి స్నానం

మన్త్రమ్ : ఓం ఆగ్నేయోయస్మాద్యజ్ఞామహేత్వా విశ్వేసధాత్వం మహితోనుశమ్భో
వైరాజన్తే సుహుత నిధత్వామ్।
సూత్రవతీ జయాసహిత శ్రీ విష్వక్సేనాయనమ: స్నానం సమర్పయామి
స్లోతేన విమృజామి, వస్త్ర , ఉత్తరీయార్దం పుణ్యపుష్పాణి సమర్పయామి

ఖణ్డ: : తద్భీజం అస్యహృదయే సన్వస్య -

మ : ఓం విం ఓం సూం ఓం జం

(ఈ మూల అక్షరములను కూర్చితో విష్వక్సేన, సూత్రవతీ, జయా
ఆవాహనల వద్ద లిఖించాలి)

ఖణ్డ: : అప్పరస్యతి గన్ధమ్ --

మ : ఓం అప్పర స్సుయోగన్తో గన్ధర్వేషు చయద్యశ: దైవోయోమానుషో
గన్ధ సమాగన్ధ స్సురభి ర్జ్ఞాతామ్।

సూత్రవతీ జయాసహిత శ్రీ విష్వక్సేనాయనమ: శ్రీ చందనం సమర్పయామి

ఖణ్డ: : తత్స వితురితి పుష్పమ్ --

మ : ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవశ్యధీమహి ధియోయోన: ప్రచోదయాత్

ఓం విష్వక్సేనాయనమ: ఓం శాంతాయనమ: ఓం హరాయనమ:

ఓం అమితాయనమ: ఓంనిత్యానపాయినేనమ:

ఓం సూత్రవత్యేనమ: ఓం జయాయనమ:

సూత్రవతీ జయా సహిత విష్వక్సేనాయనమ: పుణ్యపుష్పాణి సమర్పయామి

ఖణ్డ: : అగ్నిం దూతం ఇతి ధూపం --

మ : అగ్నిం దూతం వృణీమహే హేతారం విశ్వవేదసం అస్యయజ్ఞస్యసుకృతమ్
సూత్రవతీ జయా సహిత విష్వక్సేనాయనమ: ధూపం సమర్పయామి.

ఖణ్డ: : అహమస్మితి దీపం --

మ : అహమస్మిప్రధమజాబ్దుతస్య, పూర్వవైవేభ్యో అమృతస్యనాభి: యోషా
దదాతి స ఇధేవమావా:। అహ మన్న మన్న మదంతమద్మి।
సూత్రవతీ జయా సహిత విష్వక్సేనాయనమ: దీపం దర్శయామి,
అర్హ్యం సమర్పయామి, ఆచమనీయం సమర్పయామి ।

ఖణ్డ: : అగ్న ఆయాహితి ఫలోపహారం --

మ : ఓం అగ్న ఆయాహి వీతయే గృణానో హవ్యదాతయే, నిహోతా
సత్పిబర్హిషి ।
సూత్రవతీ జయా సహిత విష్వక్సేనాయనమ: ఫలోపహారం సమర్పయామి।

ఖణ్డ: : యేతే శతమితి పానీయం --

మ : యేతే శతం వరుణయే సహస్రం యజ్ఞియా: పాశావితతా: పురుత్రా।
తేభ్యోనఇన్ద్రస్సనితోత విష్ణు ర్విస్వేదేవా ముఞ్చన్తు ఘరుత స్వస్త్వా॥
సూత్రవతీ జయా సహిత విష్వక్సేనాయనమ: పానీయం సమర్పయామి,
ఆచమనం సమర్పయామి.

ఖణ్డ: : పుతాత్పరీతి తామ్బూలమ్ --

మ : ఓం పుతాత్పరీ మణ్డ ఇహపుస్నేహ స్సర్వాధిక స్సర్వధత్తేషుశర్వ:।
సచేతనశ్చేతయతే స్వ శక్త్యా ఏ కోలోకాన్ గర్భవత్పాతు సర్వాన్॥
సూత్రవతీ జయా సహిత విష్వక్సేనాయనమ: సువర్ణ దివ్యతామ్బూలమ్
సమర్పయామి।

సురాసుర శిరోరత్న మరీచిఖచితాఙ్గయే
విఘ్నాన్ధకారాయ సూర్యాయ విష్వక్సేనాయతే నమ:॥

అనయావాహనాది త్రయోదశోపచార పూజయా భగవాన్
శ్రీ విష్వక్సేన స్సప్రీతో వరదోభవతు।

విష్వక్సేనాయ విద్మహే వేత్తహస్తాయ ధీమహి
తన్నో శాంత ప్రచోదయాత్॥

సూత్రవతీ జయా సహిత విష్వక్సేనాయనమ: యథాసుఖం
యథా స్థానంప్రతిష్ఠాపయామి శోభనార్ధం క్షేమాయ పునరాగమనాయచ॥

॥ పుణ్యాహమ్॥
(పుణ్యాహవచనమ్)

విధాన్ : అథ పుణ్యాహమ్ పశ్చావవాన్ శ్రోత్రియాన్ ఆహాయా అభిపూజయతి।
తా : అంతట పుణ్యాహమ్ కొరకు ఐదుగురు శ్రోత్రీయబ్రాహ్మణులను పిలిచి అర్పించవలెను.

విధాన్ : ఆచార్యః కరకం 'ధారాస్పిత్యద్భిరాపూర్వ'
తా : ఆచార్యులవారు కలశం నందు ధారాసుసప్తసు అను మన్తము చేత నీటితోనింపవలెను.

మ : 'ఓం ధారాసుసప్త సుచమానసేషు సరస్వరి త్సుపరిపూరితేషు అపోభి
గృహ్లాన్వతిపాదయిష్యే గృణోమి దత్తాగ్ం సుచిరగ్ం సుశర్మః॥ '

ఖణ్డః : 'ఇదమాపశ్శివా ఇత్యపోభిమన్త్య'
తా : ఇదమాపశ్శివా అనుమన్తం తో నీటిని అభిమన్తించవలెను.

మ : ఓం ఇదమాపశ్శివా శివతమా శాంతా శాంతతమా శుభా శుభతమా పూతా
పూతతమా పుణ్యా పుణ్యతమా మేధ్యా మేధ్య తమా అమృతా అమృత
రసాః పూతా బ్రహ్మ పవిత్రేణ పూతా సూర్యస్యరశ్మిభిః॥

ఖణ్డః : సర్వతీర్థజలం పుణ్యం ఇతి పుష్పాదిభిః సర్వతీర్థజలమభ్యర్చ।
తా : 'సర్వతీర్థజలం పుణ్యం' అను మన్తమ్ తో పుష్పాలను తీసుకొని సర్వ
తీర్థ జలాలను అర్పించవలెను.

మ : సర్వతీర్థ జలం పుణ్యం పావనం సర్వకారణమ్ విష్ణుస్థాదోద్భవం
శుద్ధం సర్వమజ్జశదాయనా బ్రహ్మణా సంభృతం యచ్ఛుస్త్రపూతం
శుభావహం కావేరీ తుంగభద్రాచ కృష్ణవేణీచ గౌతమీ భాగీరథీతి విఖ్యాతా
పజ్చగ్గ్లాప్రకీర్తితాః॥

కూర్చసు
కలశంలో
ఉంచుతూ

కూర్చాగ్రరాక్షసాన్ ఛిందీ ఏతత్ కర్మవిఘాతినః। త్వా మర్పయామి
కుంభేస్మిన్ సాఫల్యం కురుకర్కసు ॥

పంచపల్లవాల
ను(మామిడి
మండను)కల
శంనందుంచుతూ

వృక్షరాజ సముద్భూత శాఖాయాఃపల్లవత్వచః యుష్మాన్ కుంభే
హ్యర్చయామి సర్వదోషాపనుత్తమే॥

కొబ్బరికాయను
కలశంనందు
ఉంచుతూ

నాళికేర సముద్భూత త్రినేత్ర హరసమ్మత శిఖయా దురితం సర్వం
పీడాన్చమే నుద॥

మ : సహిరత్నాని దాశుషే సువాతి సవితా భగః తం భాగం చిత్రమీ
మహేః

తస్మిన్ పుష్పగన్ధ తులస్యక్షతాన్ నిక్షిప్య

పై మన్తము ను చెబుతూ సహిరత్నములను బంగారు, వెండి నాణెములను,
పుష్ప గన్ధ పరిమళ ద్రవ్యాలను, తులసి అక్షితలను కలశం నందుంచవలెను.

కరకే - పాంచభౌతిక మావాహయామి

జలే - సర్వతీర్థజల మావాహయామి

ఖణ: : గంజ్గాది సర్వతీర్థజలాయ నమః పుష్పం, దీపం, ఫలోపహారం, గన్ధం, అర్ఘ్యం
ధూపం, ఆచమనం సమర్పయామి.

గంజ్గాది సర్వతీర్థములకు పైన చెప్పిన ఉపచారములను సమర్పించవలెను.

ఖణ్డ: : త్రిప్రాణానాయమ్య (- మూడు మార్లు ప్రాణాయామం చేసి)

ఖణ్డ: : తిథివారాది సంజ్కీర్త్య (- సంజ్కల్పము చెప్పి, తిథివారాదులను సంజ్కరించాలి)

ఖణ్డ: : హస్తాభ్యాం కలశ ముద్భుత్య (- చేతితో కలశం ఎత్తిపట్టుకోవాలి)

ఖణ్డ: : అస్యదేవదేవస్య --- స్వామినః (-సర్వోపకరణ శుభ్యర్థం సుపుణ్యాహం కరోమి)
(సంధర్బానుసారంగా సంజ్కల్పించాలి)

స్వయం : ఇతి వదేత్ అనిచెప్పవలెను.

ప్రతివాచకులు : కురుష్వ (చెయ్యండి) అని చెప్పెదరు

ఖణ్డ: : ప్రాగగ్రం దర్బ ద్వయం మధోనాథాయకలశం తత్ర నిక్షిప్య.

తా : తూర్పుఅగ్రములుగా రెండుదర్బలను క్రిందఉంచి వాటిపై కలశాన్ని ఉంచవలెను.

ఖణ్డ: : స్వస్తి సుప్రోక్షిత మస్తుతి స్థానం ప్రోక్ష్య

తా : స్వస్తి సుప్రోక్షితమస్తు అను మన్తం చెబుతూ ఉన్న చోటును ప్రోక్షించవలెను.

మ : స్వస్తి సుప్రోక్షితమస్తు ।

ఖణ్డ : ప్రతివాచకాన్ - అస్తుప్రజాపతిః ప్రియతామి త్యుక్త్యాతైః ప్రియతామితి వాచయతి

తా : ప్రతివాచకులు అస్తుప్రజాపతిః ప్రియతామని చెప్పినపుడు ప్రియతాం ప్రజాపతి
అని చెప్పవలెను.

మ : “ ప్రజాపతిః ప్రియతాం ” -- ప్రియతాం ప్రజాపతిః ।

ఖణ: : కనకాది శుద్ధపాత్రం మృణ్మయం వాభిప్రావజలధారణార్థం పురత స్సంస్థాప్య
తస్మిన్ కుశఅక్షత గన్ధాశ్చ త్థ పల్లవాదీ న్విన్యస్య కరకం బాహుమాత్ర ముద్భుత్య
వామహస్తే నిధాయ దక్షిణ హస్తేన కరకాననం పిథాయ తిష్ఠన్.

తా : బంగారం లేక ఇత్తడి లేక రాగి లేక మట్టితో చేసి శుద్ధి చేసిన పాత్రను అభిస్రావ జలాన్ని ఉంచడానికి కలశానికి ముందువైపు ఉంచవలెను. అందులో కుశ(దర్బ), అక్షతలు, గన్ధం, అశ్వత్థం(రావి) చిగురులు ఉంచవలెను. కలశమును భుజము సమానముగా పట్టుకొని ఎడమచేతియందు ఉంచుకొని కుడిచేతితో కలశం యొక్క ముఖమును (ఆననం) మూసి నుంచుని ఉండవలెను.

ఖణ్డ : శామ్యన్తుఘోణీతి మన్తావృత్యోత్తరాంతం యథాస్యా తథా పాత్రాద్భూహిర్భూమ్యాం త్రికృత్యో పస్రావయతి.

తా : శామ్యన్తు ఘోరాణి అను మన్తావృత్యంతో అంతం అవ్యాన్త వరకు, ముందు ఉంచిన పాత్రకు బయట ఉత్తరాంతంగా మూడుమార్లు కూర్చతో (అపస్రావయతి) నీటిని క్రిందికి వదలవలెను.

మం : ఓం శామ్యన్తు ఘోరాణి శామ్యన్తు పాపాని । శామ్యన్తు ఈతయః ।

ఖణ్డ : తథాన్తే శుభాని వర్ధంతామితి అభిస్రావపాత్రేపస్రావయతి.

తా : తదుపరి శుభాని వర్ధంతా అనుచూ అభిస్రావపాత్రయందు కూర్చతో నీటిని వదలవలెను.

మం : స్వయం - శుభానివర్ధంతాం, ప్రతివాచకులు - వర్ధంతాం శుభాని

ఖణ్డ : అతోదేవా ఇత్యగ్రం దైవికే

తా : అతోదేవా అను మన్తం దైవిక కార్యక్రమాలలో మొదట ఉచ్చరించాలి.

అతోదేవా అవన్తునో యతో విష్ణుర్విచక్రమే పృథివ్యా స్పష్టదామభిః ।

ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధా నిదధేపదమ్ సమూఢమస్యపాగ్ం సురే ।

త్రీణి పదావిచక్రమే విష్ణుర్లోపా అదాభ్యః తతో ధర్మాణి ధారయన్న్ ।

విష్ణోః కర్మాణి పశ్యత యతో వ్రతాని పస్పశే ఇన్ద్రస్య యుజ్యస్సఖాః ।

తద్విష్ణోః పరమం ఫదగ్ం సదా పశ్యన్తి సూరయః ధివీష చక్షురాతతమ్ ।

తద్విప్రాసో విఫన్యవో జాగృవాం సస్సమీన్దతే విష్ణోర్యత్పరమం ఫదమ్ ।

సంత్యాసిశ్చామి యజుషా ప్రజామాయుర్ధనంచ బృహస్పతే

పశుతో యజమాన ఇహమారీషత్ ।

శుచీవో హవ్యామరుత శుచీనాగ్ం శుచిగ్ంహినోమృధ్వరగ్ం శుచిభ్యః ॥

ఋతేన సత్యమృత సాప ఆయన్చుచి జన్మానః శ్మచయః పావకాః ॥

ఖణ్డ : “ద్రవిణోదా” ఇత్యారభ్యోదితి ద్వైరిత్యంతం తత్తన్మన్తాన్తే యజమానస్య శిరస్వక్షితాం నిక్షిపన్త స్పదస్యా స్పర్శేయజమానేన సహవదేయుః యజమానస్తు కరకం ధారయన్ ప్రతిమన్తం పాత్రే పస్రావయతి.

తా : 'ద్రవిణోదా' అను మన్తం మొదలు అదితిర్వైరితి అంతము అయ్యేవరకు ఆ మన్తముల చివరనందు యజమాని శిరస్సు నందు అక్షితలు ఉంచుతూ యజమాని కరమున ధరించి ప్రతిమన్తం చెబుతూ అభిప్రసాద పాత్రలోనికి నీటిని వదులుచూ ఉండవలెను.

మ : ద్రవిణోదా ద్రవిణ సస్తురస్య ద్రవిణోదాస్సనరస్య ప్రయం సత్ ద్రవిణోదా
 వీరవత్తి మిషం నో ద్రవిణోదా రాసతే దీర్ఘమాయుః సవితా ఫశ్చతా త్సవితా
 పురస్తా త్సవితోత్త రాత్తా త్సవితాధరాత్తాత్ సవితా నస్సువతు సర్వతాతిం
 సవితానోరాసతాం దీర్ఘ మాయుః నవో నవో భవితిజాయమానో హ్నంకేతు
 రుషసామేత్యగ్నే భాగం దేవేభ్యో విదధాత్యాయ నృచన్త్రమాస్థిరతి దీఘాన్
 మాయుః విద్యున్నయాపతంతీ విద్యోద్భరం తీమేఅప్యాకామ్యాని జనిష్ఠో
 అపోనర్యసుజాతః ప్రోవన్ శీతిరత దీఘన్మాయుః శతంజీవ శరధో వధన్మాన
 శ్శతం హేమంతాన్తము వసంతాన్ శతమింద్రాగ్ని సవితా బృహస్పతి
 శ్శతాయుషా హవిషేమం పునర్దుః ॥ అష్టాదేవా వసవ సోమ్యా సశ్చత స్రోదేవీ
 రజరాశ్రవిష్టాః తే యజ్ఞంపాన్తు రజసః పురస్తా త్సంవధ్వరీణ మమృతగ్ం స్వస్తి॥
 హిరణ్యరూపస్సహిరణ్యసందృగపాంనపా త్సేధుహిరణ్యవణన్ ॥ హిరణ్యయా
 త్పురియోనేనిన్ షద్యా హిరణ్యదా దదత్యన్న మస్మై ఋధ్యామస్తోమం
 సనుయామవాజ మానో మంత్రం సరదేహోపయాతం । యశోన ఫక్యం
 మధుగోష్ఠ్యంతరా భూతాంశో అశ్వినోః కామమప్రాః ॥ ఆహోషేంత్యా విదంత్యా
 పునరాగాః పునర్నవ సర్వంగ సర్వంతే చక్షు సర్వమయుశ్చతే విదంతి అర్చమణం
 బృహస్పతి మిన్త్రం దానాయచోదయ ॥ వాచం విష్ణుగ్ం సరస్వతీగ్ం సవితారంచ
 వాజినమ్ । సోమగ్ం రాజానం వరుణ మగ్ని మన్వార భామహే । ఆధిత్యాన్
 విష్ణుగ్ం సూర్యంబ్రహ్మణంచ బృహస్పతిమ్ । ఇంద్రా వరుణా సామనస
 మదృష్టం రాయస్సోషం యజమానేషు ధత్తం ప్రజాపుష్టిం భూతిమస్మాసుధత్తం
 దీఘాన్యుత్వాయ ప్రతిరతంన ఆయుః । శ్రియేజాత శ్రియ ఆనిరియాయ
 శ్రియంవయో జరితృభ్యోదధాతి । శ్రియంవసానా అమృతత్వ మాయన్నవంతి
 సత్యా సమిధామితద్రౌ । యాగుంగూ ర్యాసినీ వాలీ యారాకా యాసరస్వతీ
 ఇంద్రాణీమహ్వాక్షాతయే వరుణా నీం స్వస్తయే ॥ యస్త్యా హృదా కీరిణా
 మన్యమానో మత్యన్ మత్యోన్ జోహవీమి ॥ జాతవేధో యశో అస్మాసుదేహి
 ప్రజాభీరగ్నే అమృతత్వ మశ్యామ్ । యణ్మైత్వగ్ం సుకృతే జాతవేధ ఉలోకమగ్నే
 కృణవస్సోనమ్ । అశ్వినగ్ం సపుత్రిణం వీర వన్తం గోమన్తగ్ం రయిన శతేస్వస్తి

నర్యప్రజాంమే గోపాయా మృతత్వాయ జీవసే॥ జాతాం జనిష్యమాణాంచామృతే
 సత్యే ప్రతిష్ఠితామ్ । సుత్రామాణాం పృథివీం ద్యామనేహసగ్ం సుశర్మాణ మదితిగ్ం
 సుప్రణీతిమ్ । దైవీం నావగ్ం స్వర్ణిత్యా మనాగ సమస్రవస్తీ మరుహేమా స్వస్తయే॥
 శతాయుధాయ శతవీర్యాయ శతోతయే భిమాతిషాహే । శతంయోన శ్శరధో
 అజీతానిన్ద్రో నేషద తిదురి తాని విశ్వా ॥ దక్షిణావతా మిధిమానీ
 చిత్రా దక్షిణావతాం ధివి సూర్యాసః॥ దక్షిణావంతో అమృతం భజంతే
 దక్షిణావంతః ప్రతిరంత ఆయుః । భద్రం కణేన్భి శ్శృణుయామదేవా భద్రం
 పశ్యేమాక్ష భిర్యజత్రాః । స్థిరైరజ్ఞైస్తు ఋవాగ్ం సస్తూనాభి వ్యన్శేమదేవహితం
 యదాయుఃశతమిన్నుశరధో అన్తి దేవా యత్రానశ్చక్రా జరసంతనూనామ్ ।
 పుత్రాసో యత్ర పితరో భవన్తి మానో మధ్యారీరిష తాయుగన్తోః । అదితిర్వై
 రదితి రన్త రిక్ష మదితిమాన్ తా సనితా సపుత్రః । విశ్వేదేవా అదితిః పఞ్చజనా
 అదితి జాన్ త మదితిన్సిత్యమ్॥

సర్వేదేవాః ప్రియన్తామ్	---- ప్రియన్తామ్ ।
సర్వేఋషయః ప్రియన్తామ్	----ప్రియన్తామ్ ।
సర్వే పితరః ప్రియన్తామ్	----ప్రియన్తామ్ ।
సర్వే గ్రహాః ప్రియన్తామ్	----ప్రియన్తామ్ ।
సర్వాః దేవ్యాః ప్రియన్తామ్	----ప్రియన్తామ్ ।
సర్వాః ఋషిపత్న్యః ప్రియన్తామ్	----ప్రియన్తామ్ ।
సర్వాః పితృపత్న్యః ప్రియన్తామ్	---- ప్రియన్తామ్ ।
సర్వే వేదాః ప్రియన్తామ్	----ప్రియన్తామ్ ।
సర్వే యజ్ఞాః ప్రియన్తామ్	---- ప్రియన్తామ్ ।

సుపుణ్యాహమస్తు । శివమస్తు । ఆయుష్యమస్తు । ఆరోగ్యమస్తు ।
 అవిఘ్నమస్తు । అచలైశ్వర్యమస్తు । యత్పాపం తత్రప్రతి హతమస్తు ।
 యచ్ఛ్రేయస్తదస్తు । శివం కర్మాస్తు । శివః పక్షోస్తు । శివాఋతివస్సస్తు ।
 శివాని నక్షత్రాణి భవన్తు । సర్వకర్మ సమృద్ధిరస్తు । సర్వ ధనధాన్య సంపూర్ణమస్తు ।
 యత్పుణ్యం నక్షత్రమ్ । తద్బట్కుర్వీతో పవ్యుషమ్ । యదావై సూర్య
 ఉదేతి । అధనక్షత్రంవైతి । యావతి తత్రసూర్యోగచ్ఛేత్ । యత్రజఘన్యం
 పశ్యేత్ । తావతి కుర్వీత యత్కారీస్యాత్ ॥ పుణ్యాహ ఏవకురుతే ॥ స్వస్తి
 ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః । స్వస్తిసః పూషా విశ్వవేదాః । స్వస్తిసస్తాక్ష్యోన్ అరిష్టనేమిః ।
 స్వస్తిసో బృహస్పతి ర్దధాతు ॥

ఋద్ధ్యాస్మహవ్యై నన్మసోపసద్య . మిత్రందేవం మిత్రధేయంనో అస్తు ।
అనూరాధాన్ హవిషావర్దయంతః । శతంజీవేమ శరధస్సవీరాః । త్రిణి త్రిణి వైదేవానా
మృద్ధాని॥ త్రిణిఛన్దాగ్ంసి । త్రిణి సవనాని । త్రయ ఇమేలోకాః । ఋద్ధ్యామేవ
తద్వీర్య ఏషులోకేషు ప్రతితిష్ఠతి ।

ఖణ్డ : అపోహిష్ఠేతి - అభిప్రాయోదకం కరకే సంయోజ్య

తా : 'అపోహిష్ఠామ' మన్తం తో ఉదకమును అభిప్రాయ పాత్రనుండి కలశమునందు
పోయవలెను.

మ : ఆపోహిష్ఠామయోభువస్తాన ఊర్ధ్వేదధాతన । మహేరణాయచక్షసే । యోవశ్శివతమో
రసస్తస్య భాజయతే హనః । ఉశతీరీవ మాతరః । తస్మాత్తరంగమామవో యస్యక్ష
యాయజిన్వధ । ఆపోజనయథాచనః ॥

ఖణ్డ : హిరణ్య, పవమానాభ్యాం, ప్రోక్షయతి । కుశాగ్రేణ కరకం సంస్పృశ్య జపతి ॥

తా : హిరణ్యసూక్తం, పవమానసూక్తములు ఉచ్చరిస్తూ ప్రోక్షణచేయవలెను . దర్బల
యొక్క అగ్రములతో కరకాన్ని(కలశం) స్పృశిస్తూ జపించవలెను.

॥హిరణ్యసూక్తమ్॥

ఓం హిరణ్యవర్ణా శ్శుచయః పావకా యాసుజాతః కశ్యపోయస్విన్తః । అగ్నిం
యాగర్భం దధిరే విరూపాస్తాన ఆపశ్శగ్ం స్యోనాభవన్తు । యాపాగ్ం రాజావరుణో
యాతిమధ్యే సత్యేనృతే అవపశ్యజ్జనానామ్ । మధుశ్చుత శ్శుచయోయాః పావకాస్తాన
ఆపశ్శగ్ం స్యోనా భవన్తు । యాసాం దేవా ధివి కృణ్వన్తి భక్షం యా అన్తరీక్షే
బహుదా భవన్తి । యాః పృథివీం పయసోన్దన్తి శుక్రాస్తాన ఆపశ్శగ్ం స్యోనాభవన్తు ।
శివేనమా చక్షుషా పశ్యతాపశ్శిమయా తనువోప స్పృశతత్వచంమే । సర్వాగ్ం
అగ్నిగ్ం రపుషదో హువేవోమయి వర్చోబలమోజో నిధత్త । యదదస్సం
ప్రయతీరహో వనదతాహతే । తస్మాదానద్యో నామస్థతావో నామాని సిన్ధవః ॥
యత్ప్రేషితా వరుణేన తాశ్శిభగ్ం సమవల్గత । తదాప్నోద్దిన్ద్రో వోయతీస్తస్మా
దాపోఅనున్ధన । అపకామగ్ం స్యన్దమానా అవీవరత వోహికమ్ । ఇన్ద్రో వశక్తి
భిర్దేవీ స్తస్మాద్యాణాన్మహోహితమ్ ఏకోదేవో అప్యతిష్ఠ ధ్యన్తిమానా యథావశమ్ ।
ఉదానిషర్మహీరితి తస్మాదుధకముచ్యతే । ఆపోభద్రా ఘృతమిదాప ఆసురగ్ని
షోమౌ బిభ్రత్యాపితాః । త్రివ్రోరసో మధు పృచామరజ్గమ ఆమాప్రాణేన సహవచన్
సాగన్ । ఆవిత్పశ్యామ్యుత పాశ్శణోమ్యామా ఘోషోగచ్ఛతి వాఙ్మ ఆసామ్ । మన్యే
భేజానో అమృతస్య తర్ హి హిరణ్యవణాన్ అతృపం యదావః ॥

ఆపోహిష్ఠా మయోభువస్తానః ఊర్జేదధాతనః । మహారణాయ చక్షసే । యోవశ్చ
వతమో రసస్తస్య భాజయతేహనః । ఉశతీరీవ ఘాతరః । తస్మా అరంగ మామవో
యస్యక్షయాయ జిన్వధ । ఆపోజన యథాచనః॥

ద్వి శ్రయస్త్వాన్త రిక్షే యతస్య పృథివ్యాసంభవ బ్రహ్మవర్చసమసి బ్రహ్మ
వచన్ సాయత్వా ॥

॥పవమాన సూక్తమ్॥

పవమాన స్సువ జన్సః । పవిత్రేణ విచర్షణిః । యఃపోతా సపునాతుమా ।
పునన్తు మాదేవ జనాః । పునన్తు మనవోధియా । (పునన్తు మనవోధియా) పునన్తు
విశ్వ ఆయవః । జాతవేదః పవిత్రవత్ । పవిత్రేణ పునాహిమా । శుక్రేణ దేవదీద్యత
అగ్నే క్రత్వా క్రత్వాగ్ంరను । యత్తే పవిత్రమర్చిషి । అగ్నే వితతమన్తరా । బ్రహ్మ
తేన పునీమహే । ఉభాభ్యాం దేవ సవితః । పవిత్రేణ సవేనచ । ఇదం బ్రహ్మ పునీ
మహే । వైశ్వదేవీ పునతీదేవ్యాగాత్ । యస్యైభవ్యో స్తనువోవీత పృష్ఠాః । ఆయా
మదన్త స్సధమాద్వేషు । వయగ్ం స్వామ పతయోరయీణామ్ ॥ వైశ్వానరో రశ్మి
భిర్మాపునాతు । వాతః ప్రాణేనేషిరోమయోభూః । ద్యావాపృథివీ పయసాపయోభిః ।
ఋతావరీ యజ్ఞేయే మాపునీతామ్ । బృహద్భిస్సవితస్తృభిః వర్షిష్టైర్దేవ మన్మభిః ।
అగ్నే దక్షేః పునాహిమా । యేనదేవా అపునత । యేనాపోద్ధివ్యం కశః । తేన దివ్యేన
బ్రహ్మణా । ఇదం బ్రహ్మ పునీమహే । యః పావమానీ రధ్యేతీ । ఋషిభి
సంభృతగ్ం రసమ్ । సర్వగ్ం సపూతమశ్నాతి । స్వధితం మాతరి శ్వనా
పావమానీర్యో అధ్యేతి । ఋషిభి సంభృతగ్ం రసమ్ తస్మై సరస్వతీ దుహే ।
క్షీరగ్ం సర్పిర్మధూధకమ్ । పావమానీస్వస్త్వయనీః । సుదుఘాహి పయస్సతీః ।
ఋషిభిః సంభృతో రసః । బ్రాహ్మణే ఘృమృతగ్ం హితమ్ । పావమానీ ర్దిశన్తునః ।
ఇమం లోక మథో అముమ్ । కాష్ఠాన్ మర్తయన్తునః । దేవీ ర్దేవై స్సమాభృతాః ।
పావమానీస్వస్త్వయనీః । సుదుఘాహి ఘృతశ్చుతః । ఋషిభి స్సమ్భృతో రసః ॥
బ్రాహ్మణేఘృమృతగ్ం హితమ్ । యేన దేవాః పవిత్రేణ । ఆత్మానం పునతే సదా ।
తేన సహస్రధారేణ । పావమాన్యః పునన్తుమా । ప్రాజాపత్యం పవిత్రమ్ ।
శతోద్యామగ్ం హిరణ్మయమ్ । తేన బ్రహ్మవిదోవయమ్ । పూతం బ్రహ్మపునీమహే ।
ఇన్ద్రస్సనీతి సహమా పునాతు । సోమ స్వస్త్వా వరుణ స్సమీచ్యా । యమోరాజా
ప్రమృణాభిః పునాతుమా । జాతవేదా మోర్జయన్త్వా పునాతు ॥

ఖణ్డ : ఆచార్యాదిషు స్వాఙ్కతో సీతి దక్షిణాకాల ముక్తవత్సుసత్సు .

తా : 'స్వాఙ్కతోసీతి' అనుమన్త్రంచేత తాంబూలమును తీసుకొని సమర్పించవలెను.

మ : స్వాంక్యతోసి విశ్వకృద్విశ్వేభ్యః స్వైన్ద్రియేభ్యో దివ్యేభ్యః పార్థివేభ్యః ।

స్వస్తి దక్షిణాకాలా

ఖణ్డ : ఘృతాత్ప రీతి అద్భిః యథా శక్తి దక్షిణాం హస్తేన దక్షిణేన దదాతి ।

తా : 'ఘృతాత్పరితి' అనుమన్త్రంతో యథాశక్తిగా దక్షిణను నీటితోకలిపి చేతి(కుడి) యందు సమర్పించవలెను.

మ : ఘృతాత్పరి మణడ ఇవాఘృస్నేహస్పర్వాధిక స్పర్శధత్తేషు శర్వః । సచేతనశ్చేతయతే స్వశక్త్యా ఏకోలోకాన్ గర్భవత్పాతు సర్వాన్ ।

ఖణ్డ : తమగ్నే యజ్ఞానాగ్ం హోతే త్యాచార్య దయో దక్షిణ హస్తేన ప్రతిగృహ్ణాయః ।

తా : త్వమగ్నే యజ్ఞానాగ్ం అనుమన్త్రంచేత హోత ఇతి ఆచార్యులు దక్షిణహస్తము నందు తీసి కొనవలెను.

మ : త్వమగ్నేయజ్ఞానాగ్ం హోతా విశ్వేషాగ్ంహితః । దేవేభిర్మానుషాజినే ॥

దేవస్యత్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్భాహుభ్యామ్ । పూష్ణోహస్తాభ్యాం ప్రతిగృహ్ణామి । రాజాత్వా వరుణో వయతు దేవి దక్షిణే గ్నయే హిరణ్యమ్ । తోనామృతత్వ మశ్యామ్ । వయోధాత్రే । మయోమహ్యమస్తు ప్రతిగ్రహీత్రే । కఇదం కస్మా అదాత్ । కాఘః కామాయ । కామోధాతా । కామఃప్రతిగ్రహీతా । కామగ్ం సముద్ర మావీశ । కామేనత్వా ప్రతిగృహ్ణామి । కామైతత్తే । ఏషాతే కామదక్షిణా । ఉత్తానస్త్వా జీర్షసః ప్రతి గృహ్ణాతు ॥ సోమాయ వాసః । రుద్రాయగామ్ । వరుణాయాశ్వమ్ । ప్రజాపతయే పురుషమ్ ॥ మనవే తల్పమ్ త్వష్టేజామ్ । పూష్ణే విమ్ । నిర్ఋత్యా లశ్వతర గర్ధభా । ఫిమవతో హస్తినమ్ । గన్ధర్వాపురాభ్య స్సుగలఙ్కకర్షణే । విశ్వేభ్యో దేవేభ్యో ధాన్యమ్ । వాచే న్నమ్ । బ్రహ్మణ ఓధనమ్ । సముద్రాయాపః ॥ ఉత్తానాయాజీర్షసాయాసః । వైశ్వానరాయరథమ్ । వైశ్వా నరఃప్రత్నధానకమారుహత్ । దివః పృష్ఠం బన్ధమానస్సు మన్మథిః । ప్రపూర్వవజ్జన యజ్జన్త వేధనమ్ । సహన మజ్ఞా పరియాతి జాగృవిః ॥ రాజాత్వా వరుణోనయతు దేవి దక్షిణౌ వైశ్వానరాయ రథమ్ । తేనామృతత్వ మశ్యామ్ । వయోధాత్రే । మయోమహ్యమస్తు ప్రతిగ్రహీత్రే ॥ కఇదం కస్మా అదాత్ । కాఘః కామాయ । కామోధాతా । కామః ప్రతిగ్రహీతా । కామగ్ం సముద్ర మావీశ । కామేనత్వా ప్రతిగృహ్ణామి । కామైతత్తే । ఏషాతే కామదక్షిణా । ఉత్తానస్త్వా జీర్షసః ప్రతి గృహ్ణాతు (వృష్టిరసి ॥ ద్యౌస్త్వాదదాతు । పృథివీ ప్రతిగృహ్ణాతు) వాస్తోష్పతే ప్రతిజానీ హ్యస్మాస్త్వావేశోతనమివో భవానః । యత్త్యే మహే ప్రతి తన్నోజుషస్వ శంస ఏధిద్విపదే శంచతుష్పదే । వాస్తోష్పతే

శగ్మయా సగ్ం సదాతే సక్షీమహిరణ్యయాగాతుమత్యా ఆవః క్షేమ ఉతయోగే
వరంనో యూయంపాత స్వస్తిభి స్సదానః । అమీవహ వాస్తోష్పతే
విశ్వరూపాణ్యావిశన్ సఖాస్తుశేవ ఏధినః ॥

శాశ

పంచ లోకపాలక పూజ

ఆచమ్య.....

పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ (శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామి
వ్రతాంగం) గణపత్యాది పంచలోక పాలక పూజాం, ఆదిత్యాది నవగ్రహపూజాం,
ఇంద్రాద్యష్టదిక్పాలక పూజాంచ కరిష్యే

మ :- ఓం గణానాన్త్యా గణపతిగ్ం హవామహే కవిం కవీనా ముపమశ్రవస్తమం
జ్యేష్ఠ రాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత ఆనశ్మణ్యన్నాతిభి స్సీదసాదనం ॥

సాంగం సాయుధం సవాహనం సశక్తిం పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం

గణపతిం లోకపాలకమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

మ :- బ్రహ్మదేవానాం పదవీః కవీనామృషిర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణాం శ్యేనో
గృధ్రాణాగ్ం స్వధితిర్వనానాగ్ం సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్ ॥

సాంగం సాయుధం సవాహనం సశక్తిం పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం

బ్రహ్మణం లోకపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

మ :- ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధానిదధేపథమ్ సమూఢమస్యపాగ్ం సురే ॥

సాంగం సాయుధం సవాహనం సశక్తిం పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం

విష్ణుం లోకపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

మ :- కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీదుష్టమాయ తవ్యసే ఓచేమ శంతమగ్ం హృదే ॥

సాంగం సాయుధం సవాహనం సశక్తిం పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం

రుద్రం లోకపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

మ :- ఓం గౌరీ మిమాయ సలిలాని తక్షత్యేకపదీ ద్విపదీ సా చతుష్పదీ ।

అష్టాపదీ నవపదీ బభూవుషి సహస్రాక్షరా పరమేవ్యోమన్ ॥

సాంగం సాయుధం సవాహనం సశక్తిం పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం

గౌరీం లోకపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

గణేశాది పంచలోక పాలక దేవేభ్యో నమః

ధ్యానామి, ఆవాహనామి, రత్నసింహాసనం సమర్పయామి, పాద్యం సమర్పయామి
అర్ఘ్యం సమర్పయామి, ఆచమనం సమర్పయామి, స్నానం, శుద్ధాచమనీయం, వస్త్రం,
యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి, గంధం, అక్షతాన్, పుష్పాణి, ధూపమాప్రసాదయామి
దీపం దర్శయామి, నైవేద్యం సమర్పయామి, తాంబూలం సమర్పయామి మంత్రపుష్పం
సమర్పయామి. గణేశాది పంచలోక పాలక దేవతా ప్రసాద సిద్ధిరస్తు.

శశి

నవగ్రహ స్థానాలు మరియు చిహ్నాలు

తూర్పు

ఈశాన్

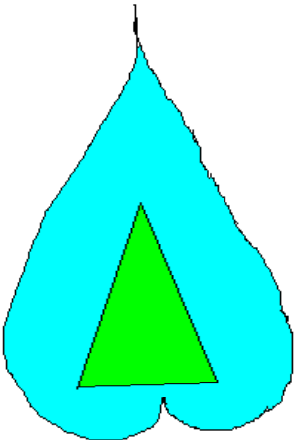
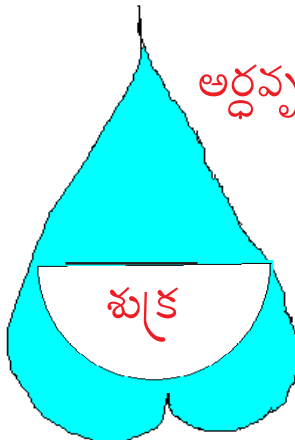
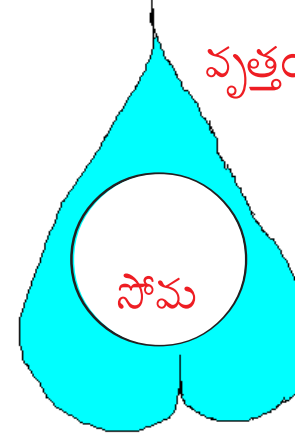

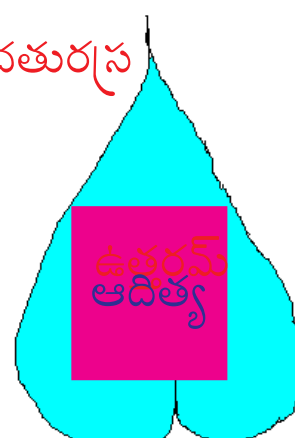
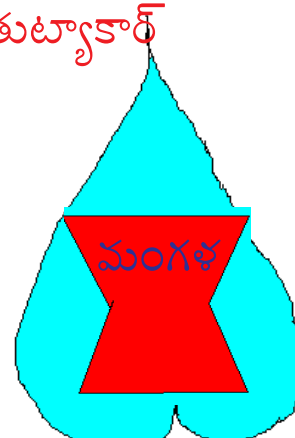
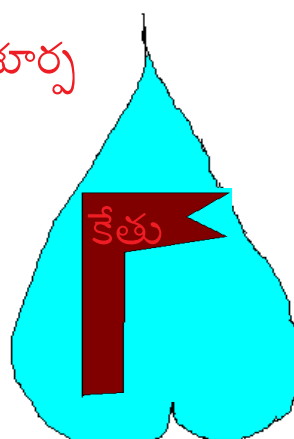

ఆగ్రేయ

ఉత్తర

దక్షిణ

నాగార్జున

నిమిత్తి

	 అర్ధవృత్త	 వృత్తం
 అష్టభుజి	 చతురస్ర ఉత్తరమ్ ఆదిత్య	 తుట్యాకార్
 శూర్ప	 వజ్రాకార శని	 స్థూపాకార్

పశ్చిమమ్

॥నవగ్రహ ముఖం॥

రవి - అనలం

ఆదిత్యం:- సమిధ : జిల్లేడు ధాన్యం : గోధుమ జపసంఖ్య : 6000
తర్పణసంఖ్య : 600 రత్నం : కెంపు (మాణిక్యం) హోమసంఖ్య : 60
పుష్పం : గులాబి ధూపం : కుంకుమపువ్వు
గంధం : రక్తచందనం నివేదన: శుద్ధాన్నం.

ధ్యానం : ఏహిసూర్య జగన్నాథ సుస్థిరో భవవిష్ణురే, పూజాం గృహాణ భగవన్ సర్వాభరణ
భూషిత వేద్యంతరే కాశ్యప మగ్నివర్ణం వేదాశ్రమేరవిమజ్జబన్ధం కళింగ నాథం
ద్విభుజం మహాద్యుతిం హరిం సప్తాశ్వరథం భజేహం.

మంత్రమ్ : ఆసత్యేనరజసా వర్తమానో నివేశయన్నమృతం మర్త్యఞ్చ హిరణ్యయేన
సన్వితారథేనా ధేవోయాత్తి భువనావిపశ్యన్ ॥

ఆదిత్యం రక్తవర్ణం, రక్తాంబరధరం , రక్తగన్ధ పుష్పమాల్యాలంకృతం,
ద్విభుజం, పద్మహస్తం , రక్తకంకణ కిరీట కేయూరాఙ్గుళీయకాది
వివిధాభరణ భూషితం, రక్తచ్ఛత్రపతాకినం, హయధ్వజం ,కాశ్యపస గోత్రం,
కళింగదేశే , హస్తా నక్షత్రజాతం, చన్ద్రోమయ హరిత సప్తాశ్వోడైక చక్ర
రథమారూహ్య, దివ్యం మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం, పత్నీపుత్ర పరివార
సహితం వేదిమధ్యే చతురస్రాకారమణ్డలే ప్రాఙ్ముఖం ॥

ఓం భూ : ఆదిత్యమావాహయామి ।

ఓం భువ : భాస్కరమావాహయామి ।

ఓం సువ : సూర్యమావాహయామి ।

ఓం భూర్భువస్సువ: మార్తాండమావాహయామి ॥

తద్దక్షిణే అనలం : -

ధ్యానం : జలజం హైమ మారాధ్యం శక్తి స్వస్తిక ధారిణం । వరదా భయ హస్తంచ
ధ్యాయే ద్వహ్నిస్తు దక్షిణే ॥

మ : అగ్నిధూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదసం అస్యయజ్ఞస్య సుక్రతుమ్ ॥

ఓం అనలమావాహయామి ।

అనలాది దేవతాసహిత ఆదిత్యగ్రహాయనమ: తద్వార్ణాక్షత పుష్పైశ్చ ఆసనం
పరికల్పయామి ॥

చంద్రవంశం - వరుణం

సమిధ : మోదుగ ధాన్యం : బియ్యం జపసంఖ్య : 10,000
 తర్పణసంఖ్య : 1000 రత్నం : ముత్యం మోహసంఖ్య : 100
 పుష్పం : మల్లె(తెల్లనిపుష్పం) ధూపం : అగరు
 గంధం : పచ్చకర్పూరం నివేదన: పాయసం.

ధ్యానం : ఏహిచంద్ర సుధామూర్తే సుస్థిరోభవ విష్ణురే । పూజాంగృహాణశీతాంశో సర్వాభరణ
 భూషిత ॥

ఆత్రేయమిన్ద్రం యమునాధినాథం, ధనుర్గదాదణ్డధరం, ద్విబాహుం । దశాశ్వ
 యుక్త్యన్ద్రన మగ్నిభాగే, ప్రత్యజ్ఞుఖం వృత్తపదే భజేహం ॥

మంత్రమ్ : ఓం సోమోధేనుగ్ం సోమోఅర్వన్ద్రమాశుగ్ం సోమోవీరం కర్మణ్యందదాతు ।

సాదన్యం విధద్యగ్ం సభేయం పితృశ్రవణం యోదదాశదస్మై ॥

సోమం, శ్వేత వర్ణం, శ్వేతామ్బరధరం, శేత గన్ధ పుష్పమాల్యాలంకృతం,
 ద్విభుజం, ధనుర్గదాదణ్డధరం, ముక్తామణిమయ కంకణ కిరీట కేయూరం
 గుళీయకాది వివిధాభరణ భూషితం, శ్వేతచత్రపతాకినం కుళీరధ్వజం,
 ఆత్రేయసగోత్రం, యామునదేశే మృగశిరానక్షత్రజాతం, శ్వేత దశాశ్వోఢం,
 త్రిచక్ర రథమారూహ్య, దివ్యంమేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం పతీపుత్ర పరి
 వార సహితం, సూర్యగ్రహస్య ఆగ్నేయదిగ్భాగే వృత్తాకారమణ్డలే ప్రత్యజ్ఞుఖం.

ఓం భూ: సోమమావాహయామి.

ఓం భువ: యజ్ఞాజ్ఞమావాహయామి.

ఓగ్ంసువ: ఇన్ద్రమావాహయామి.

ఓంభూర్భువస్సువ: చంద్రమావాహయామి.

తద్దక్షిణే - వరుణం

ధ్యానం : ధవళం మకరారూఢం పాశపాణిం ప్రచేతసం । శతాయుధం సుశాన్తఞ్చ
 చిన్తయే ద్యాదసాం పతిం ॥

మంత్రమ్ : యేతేశతం వరుణాయే సహస్రం యజ్ఞేయా: పాశావితతా:పురుత్రా తేభ్యోన

ఇన్ద్రస్సనితో తవిష్ణుర్విశ్వేదేవా ఆముఞ్చన్తు మరుతస్స్వస్త్వా ॥

చంద్రగ్రహస్య దక్షిణభాగే తదధిదైవతం వరుణం, సాజ్గం సాయుధం సవాహనం,
 స శక్తిం పతీపుత్ర పరివార సహితం,

ఓం వరుణమావాహయామి ॥

వరుణాధిదేవతా సహిత చంద్రగ్రహాయనమ: తద్వార్ణాక్షతపుష్పైశ్చఆసనం
 పరికల్పయామి॥

అఙ్గారకం:- గుహం

సమిధ : చంద్ర(ఖాదిరం)ధాన్యం : బియ్యం : 7,000
 తర్పణసంఖ్య : 700 రత్నం : పగడం : 70
 పుష్పం : (ఎర్రనిపుష్పం) ధూపం : దశాంగం
 గంధం : దేవదారు నివేదన: గూఢాన్నం.

ధ్యానం : ఏహి భౌమాగ్ని తత్వేశ సుస్థిరో భవవిష్టరే । పూజాం గృహాణ భూపుత్ర సర్వాభ
 రణ భూషిత ॥

అఙ్గారకం మేషరథాధి రూఢం యామ్యేతి రక్తం తుటి మండలస్థం, అవన్తిజం
 శూలగదాధరం తంభజే భారద్వాజమునే: ప్రశిష్యం ॥

అఙ్గారకం అతిరక్తవర్ణం, రక్తామ్బరధరం, రక్తగన్ధపుష్ప మాల్యాలంకృతం,
 చతుర్భుజం, గదాభయ వరదశూలహస్తం, రత్నకంకణ కిరీటకేయూరాగుళీయ
 కాది వివిధాభరణభూషితం, రక్తచ్చత్రపతాకినం, శరభధ్వజం, భారద్వాజస గోత్రం
 అవన్తిదేశే, అశ్వనీనక్షత్రజాతం, రక్తాశ్వాష్టకోఢ రథమారూహ్య, దివ్యమేరుప్రదక్షిణీ
 కుర్వాణం, పత్నీపుత్రపరివారసహితం, సూర్యగ్రహస్య దక్షిణదిగ్భాగే తుట్యాకార
 మణ్డలే దక్షిణాభిముఖం ॥

మంత్రమ్ : అగ్నిర్మూర్తా ధివ: కకుత్స్థతి: పృథివ్యా ఆయమ్ । ఆపాగ్ం రేతాగ్ంసి జిన్వతి ॥

ఓం భూ: అఙ్గారకమావాహయామి.

ఓం భువ: వక్రమావాహయామి.

ఓం గ్ం సువ: రక్త మావాహయామి.

ఓం భూర్భువస్సువ: ధరాసుతమావాహయామి॥

తదక్షిణే గుహమ్:-

శిఖిస్థం దేవమారాధ్యం, తప్తజాంబూనద ప్రభం జ్ఞాన శక్తి

ధరం ధ్యాయే జ్ఞానైశ్వర్య ఫలప్రదం ॥

అఙ్గారక గ్రహస్య దక్షిణభాగే తదధిదైవం గుహం, సాజ్గం, సాయుధం, సవాహనం
 సశక్తిం, పత్నీపుత్ర పరివార సహితం ।

మ : ఓం సుబ్రహ్మణ్యో బృహస్పతే స్సతాయాస్స పద్మయోనే: । యస్యాత్మా
 వహనే వహతి ॥

ఓం గుహమావాహయామి ॥

గుహాధి దేవతాసహిత అఙ్గారక గ్రహాయనమ: ।

తద్వర్ణాక్షత పుష్పైశ్చ ఆసనం పరికల్పయామి ॥

బుధ: :-

విష్ణుం

సమిధ : ఉత్తరేణి ధాన్యం : పెసలు జపసంఖ్య : 17,000

తర్పణసంఖ్య : 1700 రత్నం : పచ్చ(మరకతం) హేమసంఖ్య : 170

పుష్పం : తులసి ధూపం : గుగ్గిలం

గంధం : శ్రీగంధం నివేదన: గౌర్యాన్నం.(అన్నం+బెల్లం+పెసలు+నెయ్యి)

ద్యానం : ఏహిమాగధ సర్వజ్ఞ సుస్థిరోభవ విష్ణురే । పూజాం గృహాణ దేవేశ సర్వాభరణభూషిత॥

బుధం హరిష్ఠం మగదాధిరాజం పీఠేత్రికోణేస్థు జమీశభాగే । గదాసి చర్మోరు వర

ప్రయుక్తం సౌమ్యాననం శ్యామనిభం భజేహం ॥

మ : ఓం ఉద్బుద్ధ్యస్వాగ్నే ప్రతిజా గృహ్యేన మిష్టాపూర్తైసగ్ం సృజే ధాన్యయశ్చ ।

పునః కృణ్వగ్ంస్త్యా పితరం యువాన మన్వాతాగ్ంసి త్వయితన్తుమేతం ॥

బుధం శ్యామవర్ణం శ్యామామృరధరం శ్యామగన్ధ పుష్పమాల్యాంకృతం,

చతుర్భుజం, ఖడ్గశూల గదాభయహస్తం, మరకతరత్న కంకణ కిరీట కేయూ

రాంగుళీయకాది వివిధాభరణభూషితం, శ్యామచ్ఛత్రపతాకినం, సింహధ్వజం,

ఆత్రేయసగోత్రం మాగధదేశే ధనిష్ఠానక్షత్రజాతం, శ్యామాశ్వాప్టకోడ రథమారూహ్య,

దివ్యం మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం, పత్నీపుత్రపరివార సహితం, సూర్యగ్రహస్య

ఈశాన్యదిగ్భాగే త్రికోణాకార మణ్డలే ఉదఙ్ముఖం ॥

ఓం భూ: బుధమావాహయామి .

ఓం భువ: సౌమ్యమావాహయామి .

ఓం గంసువ: రౌహిణీయమావాహయామి.

ఓం భూర్భువస్సువ: శ్రవిష్ఠజమావాహయామి ॥

తద్దక్షిణే విష్ణుం :-

మహావిష్ణుం శంఖ పద్మ సుదర్శనగదాధరం । వందే సువర్ణ గౌరాజ్గం పద్మస్థం

కమలాపతిం ॥

మ : ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధా నిదధేషదమ్ । సమూఢమస్య పాగ్ంసురే ॥

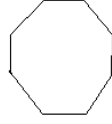
బుధగ్రహస్య దక్షిణ భాగే తదధిదైవతం మహావిష్ణుం సాజ్గం, సాయుధం,

సవాహనం, స శక్తిం పత్నీపుత్రపరివార సహితం ।

ఓం విష్ణుమావాహయామి ।

విష్ణుధిదేవతా సహిత బుధగ్రహాయనమ: తద్వర్ణాక్షత పుష్పైశ్చ

ఆసనం పరికల్పయామి ॥

బృహస్పతి :- ఇంద్రం

సమిధ : రావి ధాన్యం : శనగలు జపసంఖ్య : 16,000
 తర్పణసంఖ్య : 1600 రత్నం : కనకపుష్పరాగం మోమాసంఖ్య : 160
 పుష్పం : పసుపురంగువి ధూపం : లాక్ష (లక్క)
 గంధం : హిమగంధం (తుంగముస్తరి) నివేదన: దధ్యోదనం

ధ్యానం: ఏహి జీవసురాచార్య సుస్థిరోభవ విష్ణురే । పూజాం గృహాణ హేమాభ సర్వాభరణ
 భూషిత ॥

బృహస్పతిం సిన్ధుపముత్తరాస్యం స్వర్ణాభమాంగీరస మష్టకోణే । దణ్డాక్ష మాలా
 వరదండ కమండలం దోర్భిధృతం స్మాత్మ నిభావమేనిశం ॥

మ : బృహస్పతే అతియధర్యో అర్హా ద్ద్యుమద్విభాతి క్రతుఃపుజ్జనేషు । యద్దీద
 యుచ్చవసత్ ప్రజాతత ధస్మాసు ద్రవీణం దేహిచిత్రమ్ ॥

బృహస్పతిం పీతవర్ణం, పీతామ్బరధరం, పీతగన్ధపుష్పమాల్యాలంకృతం, చతుర్భుజం,
 అక్షమాలా దండకమండలవరదహస్తం, పుష్పరాగ, రజిత కంకణ కిరీట కేయూరాం
 గుళీయకాది వివిధాభరణభూషితం, పీతచత్ర పతాకినం, కుశధ్వజం, ఆశ్లేరస
 గోత్రం, సిన్ధుదేశే, పుష్పమీ నక్షత్రజాతం, పాణ్డరాశ్వాష్టకోడం, కాంచన రథ
 మారూహ్య, దివ్యం మేరుప్రదక్షిణీ కుర్వాణం, పత్నీపుత్రపరివార సహితం, సూర్య
 గ్రహస్య ఉత్తర దిగ్భాగే, అష్టాశ్రమణ్డలే ఉదబ్ముఖం .

ఓం భూ: పీతవర్ణమావాహయామి.

ఓం భువ: గురుమావాహయామి.

ఓం గంసువ: తైష్యమావాహయామి.

ఓం భూర్భువస్సువ: బృహస్పతిమావాహయామి.

తద్దక్షిణే ఇంద్ర: :-

ఇంద్రం పద్మాసనాసీనం ఇంద్రాణీ సహితం ప్రభుం ।

వజ్రాఙ్కుశ ధరం ధ్యాయే దప్పరోగణ సేవితం ॥

బృహస్పతి గ్రహస్య దక్షిణభాగే తదధిదైవతం ఇంద్రం, సాఙ్గం, సాయుధం, సవాహనం,
 సశక్తిం, పత్నీపుత్ర పరివారసహితం.

మ : ఓం ఇంద్రం ప్రణయంతం వపురిన్ద్రగ్ధ్రిం స్రవన్తగ్ం సవితారమిన్ద్రం దధాతు ।

- శక్ర స్సుకృతస్యలోక మిన్ద్రం మన్వే పితరం ఘాతరశ్చ॥

ఓం ఇంద్ర మావాహయామి ।

ఇంద్రాధి దేవతాసహిత బృహస్పతి గ్రహాయనమ: తద్వార్ణాక్షత పుష్పైశ్చ ఆసనం పరికల్పయామి॥

శుక్రకుడు - శచీం

సమిధ : మేడి ధాన్యం : బొబ్బర్లు జపసంఖ్య : 20,000
తర్పణసంఖ్య : 2000 రత్నం : వజ్రం హోమసంఖ్య : 200
పుష్పం : తెల్లనివి ధూపం : శ్రీవాస
గంధం : వ్యాఘ్రనఖ నివేదన : చిత్రాన్నం (పులిహోర)

ధ్యానం: ఏహి సుక్ర మహాభాగ సుస్థిరో భవ విష్ణురే । పూజాం గృహాణ భోజేశ సర్వాభరణ భూషిత ॥

శుక్రం సితాభం భృగువంశ జాతం భోజేశ్వరం పాఙ్ముఖమైన్ద్రభాగే । గురు సమస్తాసుర వంశజానాం సేవే హమర్దేన్దు పదేర్ధ సిద్ధే ॥

మ : ఓం శుక్రన్తే అన్యద్యజతన్తే అన్య ద్విషురూపే అహానీ ద్యౌరివాసి ।

విశ్వాహిమాయా అవసీస్వధావో భద్రాతే పూషన్నిహరాతిరస్తు ॥

శుక్రం శ్వేతవర్ణం, శ్వేతవల్కలాజిన జటాధరం, శ్వేతగన్ధపుష్పమాల్యాలకృతం, చతుర్భుజం, వరదాక్ష సూత్రదణ్డ కమణ్డలహస్తం, వజ్ర రజితకంకణ కిరీట కేయూర అంగుళీయకాది వివిధాభరణ భూషితం, శ్వేతచత్రపతాకినం, సృవధ్వజం, భార్గవస గోత్రం, ధవళం, భోజదేశే రోహిణీ నక్షత్రజాతం, శ్వేతాశ్వాష్టకోఢ రజిత రథ మారూహ్య, దివ్యం మేరు ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం, సత్త్విపుత్ర పరివార సహితం సూర్యగ్రహస్య పూర్వదిగ్భాగే చంద్రాకారమణ్డలే ప్రాఙ్ముఖం.

ఓం భూ: శుక్రమావాహయామి.

ఓం భువ: భార్గవమావాహయామి.

ఓం గంసువ: కావ్యమావాహయామి.

ఓం భూర్భువస్సువ: పరిసర్పిణ మావాహయామి.

తద్దక్షిణే శచీం :-

సింహాసనస్థాం ద్విభుజాం స్వర్ణాభాం రత్నభూషితాం । స్థిరాసనాం శచీం ధ్యాయే ద్రక్తామ్బుజ కరాంబుజాం ॥

శుక్రగ్రహస్య దక్షిణభాగే తదధిదైవతాం, శచీం, సాఙ్గాం, సాయుధాం, సవాహనం, సశక్తీం, పుత్రపరివారసహితాం.

మ : గన్ధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీం ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం తామి హే పహ్వాయేశ్రియమ్ ॥

ఓం శచీమావాహయామి ॥

శచ్యధిదేవతా సహిత శుక్రగ్రహాయనమ: తద్వర్ణాక్షత పుష్పైశ్చ ఆసనం పరికల్పయామి ॥

శనైశ్చరం - బ్రహ్మణం

సమిధ : శమీ (జమ్మి) ధాన్యం : నువ్వులు జపసంఖ్య : 19,000
 తర్పణసంఖ్య : 1900 రత్నం : నీలం మోమసంఖ్య : 190
 పుష్పం : నీలంపూలు ధూపం : కృష్ణాగరుచెక్క
 గంధం : కోష్ఠు(చంగల్వ)నివేదన : కృగురాన్నం (నువ్వులు+అన్నం)

ధ్యానం :

ఏహి సూర్యజవర్ణేశ సుస్థిరోభవ విష్ణవే ।

పూజాం గృహ్ణాం నీలాభ సర్వాభరణ భూషిత ॥

గృధ్రాభియానం శని మర్కసూనం, సౌరాష్ట్రదేశాధిపతిం ప్రతీచ్యాం ।

సశూల చాపేషుకరం మహాంతం, నమామి వజ్రాకృతిమణ్డలస్థం ॥

మ : ఓం శన్నోదేవీ రభిష్టయ ఆపో భవన్తు ఫీతయే । శంయోరభిస్రవన్తునః ॥

శనైశ్చరం, నీలవర్ణం, నీలకుశచీరాంబరధరం, నీలగన్ధ పుష్పమాల్యాలంకృతం, చతుర్భుజం, సశూలచాపేషు వరదహస్తం, నీలమణి కంకణ కిరీట కేయూరాం గుళీయకాది వివిధాభరణ భూషితం, నీలచత్రపతాకినం, వరాహధ్వజం, కాశ్య పసగోత్రం, సౌరాష్ట్రదేశే, రేవతీ నక్షత్రజాతం, నీలాశ్వాష్ట్రకోఢంనీలం రథమారూఢ్య, దివ్యం మేరుప్రదపక్షిణీ కుర్వాణం, పత్నీపుత్రపరివార సహితం, సూర్యగ్రహస్య పశ్చిమదిగ్భావే, వజ్రాకార మణ్డలే, ప్రత్యజ్ముఖం ॥

ఓం భూః సూర్యపుత్రమావాహయామి.

ఓం భువః మన్దమావాహయామి.

ఓం గంఠువః రైవత్య మావాహయామి.

ఓం భూర్భువస్సువః శనైశ్చరమావాహయామి.

తద్దక్షిణే బ్రహ్మణం :-

బ్రహ్మణం రక్తగౌరాజ్ఞం , చతుర్వక్త్రం, చతుర్భుజం ।

పద్మాసనే సమాసీనం భావయేయం సురాగ్రజం ॥

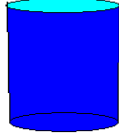
మ : ఓం బ్రహ్మజిజ్ఞానం ప్రథమంపురస్తా ద్విసీమత స్ఫురుచో వేన ఆవః ॥

సంబుద్ధియా ఉపమాతస్య విష్ణోస్సతశ్చ యోనిమసతశ్చ వివః ॥

ఓం బ్రహ్మణ మావాహయామి ॥

బ్రహ్మాది దేవతా సహిత శనైశ్చరగ్రహాయనమః ।

తద్వర్ణాక్షత పుష్పైశ్చ ఆసనం పరికల్పయామి ॥

రాహుం - శేషం

సమిధ : గరిక ధాన్యం : మినుములు జపసంఖ్య : 18,000
 తర్పణసంఖ్య : 1800 రత్నం : గోమేధికం హోమసంఖ్య : 180
 పుష్పం : నీలంపూలు ధూపం : జఠామాంసి
 గంధం : కేతకీరజస్సు నివేదన : మాషఓదనం (మినుములు+అన్నం)

ధ్యానం : ఏహి రాహౌ మహావీర సుస్థిరో భవ రిష్టరే ।

పూజాం గృహాణ కృష్ణాభ సర్వాభరణ భూషిత ॥

నీలోన్నతం బర్హరదేశ జాతం తంసింహికాసంభవ మన్త కాన్యం ।

భుజంగ కేతుం ధనుజేంద్రకోణే దణ్డాసనే రాహుమహంభజే నిశం ॥

మ : ఓంకయానశ్చిత్ర ఆభూవధూతి సదావృధస్సఖా । కయాశచిష్టయా వృతా ॥

రాహుం నీలవర్ణం నీలాంబరధరం, నీలోన్మ పుష్పమాల్యాలంకృతం, చతుర్భుజం, ఖడ్గచర్మ వరదశూలహస్తం, గోమేధిక రచిత కంకణ కేయూరాంగుళీయకాది వివిధాభరణభూషితం, నీలచ్ఛత్రపతాకినం, సర్పధ్వజం, పైలీనస గోత్రం, బర్హరదేశే, ఆశ్రేషానక్షత్రజాతం, నీలాశ్వాష్ట్రకోఢం, నీల రథమారూహ్యం, దివ్య మేరు ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం, పత్నీపుత్ర పరివార సహితం, సూర్యగ్రహస్య నైఋతి దిగ్భాగే దణ్డాకారమణ్డలే దక్షిణాభిముఖం ॥

ఓం భూ: రాహుమావాహయామి.

ఓం భువ: దైతేయమావాహయామి.

ఓం సువ: ఉరగేశమావాహయామి.

ఓం భూర్భువస్సువ: గ్రాహకమావాహయామి.

తద్దక్షిణే శేషం : -

కిరీటినం ద్విబాహుంచ ఖడ్గచర్మప్రదారిణం ।

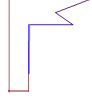
కరాళవదనం భీమం దీర్ఘపుచ్ఛం మహాబలం ॥

మ : ఓం శన్నోనిధత్తాం తపస్సోజిహర్తాం । స్వయమ్భురగ్రే మృతయే మృతాయ ॥

ఓం శేషమావాహయామి ।

శేషాధిదేవతా సహిత రాహుగ్రహాయనమ: తద్వర్ణాక్షత పుష్పైశ్చ

ఆసనం పరికల్పయామి ॥

కేతుం - యమం

సమిధ : దర్బ ధాన్యం : ఉలవలు జపసంఖ్య : 7,000
 తర్పణసంఖ్య : 700 రత్నం : వైడూర్యం హోమసంఖ్య : 70
 పుష్పం : ధూమ్రవర్ణ పుష్పం ధూపం : మధు (తేనె)
 గంధం : కస్తూరి నివేదన : కణ ఓదనం (జీలకర్ర+అన్నం)

ధ్యానం : ఏహి కేతో మహాతేజ సుస్థిరో భవ రిష్టరే ।

పూజాం గృహాణ ధూమ్రాభ సర్వాభరణ భూషిత ॥

ధ్వజాసనే వాయు దిశి స్థితం యామ్యాననం జైమిని గోత్ర జాతం ।

నాగధ్వజం బహుయుగం దధానం, కేతుం భజే మధ్యధరాధి నాథం ॥

మ : ఓం కేతుం కృణ్వన్న కేతవే పేశోమర్యా అపేశసే । సముషద్భి రజాయథా ॥

కేతు ధూమ్రవర్ణం, కృష్ణపింగళవర్ణాంబరధరం, కృష్ణ గన్ధ పుష్ప మాల్యాలంకృతం,

ద్విభుజం, గదా ఖడ హస్తం, వైడూర్య రజిత కిరీట కేయూరాంగుళీయకాది

వివిధాభరణభూషితం, ధూమ్రచ్చత్రపతాకినం, నాగధ్వజం, జైమిని గోత్రోద్భవం,

అన్తర్వేదిమధ్యదేశే, ఆశ్రేషానక్షత్రజాతం, నీలాశ్వాష్టకోఢం, నీల రథమారూహ్యం,

దివ్య మేరు ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం, పత్నీపుత్ర పరివార సహితం, సూర్యగ్రహస్య

వాయువ్య దిగ్భాగే, ధ్వజాకారమణ్డలే దక్షిణాభిముఖం ॥

ఓం భూ: కేతూమావాహయామి.

ఓం భువ: కృష్ణవర్ణమావాహయామి.

ఓం గంసువ: రౌద్రమావాహయామి.

ఓం భూర్భువస్సువ: అప్రకాశనమావాహయామి.

తద్దక్షిణే యమం : -

పాతదండ ధరం దేవం కాలం రక్తాబ్జ సంస్థితం ।

ధ్యాయేన్మహాబలం శాన్తం యమునా సోదరం ప్రభుం ॥

మ : ఓం యమోదాధార పృథివీం యమోధ్యాముత సూర్య: ।

యమస్సర్వ మృత్యుస్తేన: ప్రాణానాం వాయూనాం ॥

ఓం యమమావాహయామి ।

యమాధిదేవతా సహితకేతు గ్రహాయనమ: తద్వర్ణాక్షత పుష్పైశ్చ

ఆసనం పరికల్పయామి ॥

అష్టదిక్పాలకులు

	ఇంద్ర	అగ్ని
	బ్రహ్మ	యమ
	వరుణ	నిర్ఋతి

॥బ్రహ్మ॥

ధ్యానం : చతుర్ముఖం చతుర్భాసుం, సర్వాభరణ భూషితమ్ ।

అభయ దక్షిణ హస్తం వామమూరు ప్రతిష్ఠితమ్ ॥

కుణ్డికామక్ష మాలాంచ కరాభ్యాం దధతం క్రమాత్ ।

పద్మాసనస్థం హేమాభం శ్యామవస్త్రంచ పద్మజమ్ ॥

మ : ఓం బ్రహ్మ జిజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్విసీమత స్సరుచో వేన ఆవ:

సబుద్ధియా ఉపమస్య విష్టా స్సతశ్చయోని మసతశ్చవివ: ॥

పద్మాకారమణ్డలే ప్రాజ్ఞుఖం

ఓం భూ: బ్రహ్మణ మావాహయామి

ఓం భువ: ప్రజాపతి మావాహయామి

ఓం గోమత: పితృమహిమావాహయామి

ఓం భూర్భువస్సువ: హిరణ్యగర్భమావాహయామి

ఓం బ్రహ్మణే నమ: ఆసనాద్యష్టోపచారాన్ సమర్పయామి

(ఆసనం, పాద్యం, అర్ఘ్యం, ఆచమనం, పుష్పం, గంధం, ధూపం, దీపం)

॥ఇన్ద్రం॥

ధ్యానం : ఇన్ద్రస్సస్య నిభ శ్యామో ద్విభుజం కులిశాయుధః ।
శచీశః పీతవస్త్రశ్చ జ్యేష్ఠాజ శ్శ్రావణేతథా ॥

మ : ఓం త్రాతారమిన్ద్ర మవితారమిన్ద్రగ్ం హవే హవే సుహావగ్ం శూరమిన్ద్రమ్ ।
హవేను శక్రం పురుహూత మిన్ద్రగ్ం స్వస్తి నో మఘదాధాత్విన్ద్రః ॥

చతురస్రమణ్డలే ప్రత్యజ్ముఖం

ఓం భూః ఇన్ద్రమావాహయామి

ఓం భువః శచీపతి మావాహయామి

ఓగ్ంసువః పురుహూతమావాహయామి

ఓంభూర్భువస్సువః పురన్దరమావాహయామి

ఓంఇన్ద్రాయ నమః ఆసనాద్యష్టోపచారాన్ సమర్పయామి

(ఆసనం, పాద్యం, అర్ఘ్యం, ఆచమనం, పుష్పం, గన్ధం, ధూపం, దీపం)

॥అగ్నిః॥

ధ్యానం : కిరీటీ చాయుధీ దన్త వసనశ్చారుణ ప్రభః కృత్తికాస్వన తేజాతో
మార్గశీర్షేతు మాసివై కింజల్క పుష్కసదృశో లహిక్షో జవాహనః
దేవ్యా స్వాహా స్వధా తస్యశక్తి రాయుధ మస్యవై ॥

మ : అగ్నిర్హూర్ధా ధివః కకుత్స్థతః పృథివ్యా అయమ్ । అపాగ్ం రేతాగ్ంసి జిన్వతి ॥

త్రికోణాకారమణ్డలే బ్రహ్మభిముఖం

ఓం భూః అగ్నిమావాహయామి

ఓం భువః జాతవేదస మావాహయామి

ఓగ్ంసువః పావకమావాహయామి

ఓంభూర్భువస్సువః హుతాశనమావాహయామి

ఓంఅగ్నయే నమః ఆసనాద్యష్టోపచారాన్ సమర్పయామి

(ఆసనం, పాద్యం, అర్ఘ్యం, ఆచమనం, పుష్పం, గన్ధం, ధూపం, దీపం)

॥యమః॥

ధ్యానం : ఫాల్గుణే భరణీజాతో యమో నీలోత్పలప్రభః ।
సత్య వ్రతాపతిర్దణ్డీ పాశీ మహిషవాహనః ॥

మ : ఓం యమోదాధార పృథివీం యమోధ్యాముత సూర్యః ।
యమస్సర్వ మృత్యుస్తేనః ప్రాణానాం వాయునాం ॥

సువృత్తాకారమణ్డలే ఉదజ్ముఖం

ఓం భూః యమమావాహయామి

ఓం భువః ధర్మరాజ మావాహయామి

ఓం గంఠువః ప్రేతేశమావాహయామి

ఓం భూర్భువస్సువః మధ్యస్థ మావాహయామి

ఓం యమాయ నమః ఆసనాద్యష్టోపచారాన్ సమర్పయామి

(ఆసనం, పాద్యం, అర్ఘ్యం, ఆచమనం, పుష్పం, గన్ధం, ధూపం, దీపం)

॥నిర్ఋతిః॥

ధ్యానం : ఆరమ్భాధి పతిస్తైషే మూలజో భిక్షానీ పతిః
శార్దూల వాహనశ్చైవ శూలపాణి శూలపాణిస్త్రీలోచనః॥

మ : ఓమ్ వసవః ప్రథమో దేవతానాగ్ం సో స్యప్రజాం పశున్వాహి ।
అతో దేవేభ్యః ఏశుభిర్యోవై వసవ స్వస్త్వస్తు ॥

వజ్రాకారమణ్డలే బ్రహ్మభిముఖం

ఓం భూః ఆరమ్భాధిపతి మావాహయామి

ఓం భువః నిర్ఋతి మావాహయామి

ఓం గంఠువః నీలమావాహయామి

ఓం భూర్భువస్సువః సర్వరక్షోధిపతి మావాహయామి

ఓం నిర్ఋతియే నమః ఆసనాద్యష్టోపచారాన్ సమర్పయామి

(ఆసనం, పాద్యం, అర్ఘ్యం, ఆచమనం, పుష్పం, గన్ధం, ధూపం, దీపం)

॥వరుణ॥

ధ్యానం : వాయు స్వచ్ఛామ్భు సజ్కాశ శ్శూలపాణిశ్చ ఖడ్గధృత్
స్వాతిజః కార్తికేమాసి దేవీ తస్యాజ్ఞానా మతా
పీతామ్బరధరో వీరః కృష్ణ సార మృగధ్వజః ॥

మ : యేతేశతం వరుణయే సహస్రం యజ్ఞేయాః పాశావితతాః పురుత్రాతేభ్యోన
ఇన్ద్రస్సనితో తవిష్ణుర్విశ్వేదేవా ఆముఞ్చన్తు మరుతస్స్వస్త్వా ॥

అర్ధ చంద్రాకారమణ్డలే ప్రాజ్ఞుఖం

ఓం భూః వరుణమావాహయామి

ఓం భువః ప్రచేతస మావాహయామి

ఓం గంఠువః రక్తామ్బర ధర మావాహయామి

ఓం భూర్భువస్సువః యాదస్పతి మావాహయామి

ఓం వరుణాయ నమః ఆసనాద్యష్టోపచారాన్ సమర్పయామి

(ఆసనం, పాద్యం, అర్ఘ్యం, ఆచమనం, పుష్పం, గన్ధం, ధూపం, దీపం)

॥వాయు॥

ధ్యానం : వాయు స్వచ్ఛామ్భు సజ్కాశ శ్శూలపాణిశ్చ ఖడ్గధృత్
స్వాతిజః కార్తికేమాసి దేవీ తస్యాజ్ఞానామీతా పీతామ్బరధరో
వీరః కృష్ణ సార మృగధ్వజః ॥

మ : ఓమ్ మరుతః పరమాత్మా పరమాగతిః పరంబ్రహ్మ పరం యోగమ్
పరమాత్మనం మన్యే అజరం యోగ్ని రహమన్తం వాయువే ॥

షట్కోణాకారమణ్డలే బ్రహ్మభిముఖం

ఓం భూః వాయు మావాహయామి

ఓం భువః జీవన మావాహయామి

ఓం గంఠువః భూతాత్మక మావాహయామి

ఓం భూర్భువస్సువః ఉదాన మావాహయామి

ఓం వాయువే నమః ఆసనాద్యష్టోపచారాన్ సమర్పయామి

(ఆసనం, పాద్యం, అర్ఘ్యం, ఆచమనం, పుష్పం, గన్ధం, ధూపం, దీపం)

॥కుబేర॥

ధ్యానం : కుబేరో దణ్డ పాణిస్తు సహంస రథవాహనః త్రిపాద్యవనలానాథ
శ్రవిష్ఠాజశ్చ కార్తికే శ్యామోరక్తమ్మరధర ఉదీచ్యాం దక్షిణాముఖః॥

మ : ఓమ్ మిశ్రవాససః కౌబేరకారక్షో రాజేన ప్రేషితాః
గ్రోమగ్ం సజానయో గచ్ఛన్తీచ్ఛన్తో పరిదాకృతాన్ ॥

వృత్తాకారమణ్డలే అవాఙ్ముఖం

ఓం భూః కుబేరమావాహయామి

ఓం భువః ధన్య మావాహయామి

ఓగ్ంసువః పౌలస్త్య మావాహయామి

ఓంభూర్భువస్సువః యక్షరాజ మావాహయామి

ఓం కుబేరాయ నమః ఆసనాద్యష్టోపచారాన్ సమర్పయామి

(ఆసనం, పాద్యం, అర్ఘ్యం, ఆచమనం, పుష్పం, గంధం, ధూపం, దీపం)

॥ఈశాన॥

ధ్యానం : ఆర్ద్రాయాం మార్గశీర్షే తుజాత ఈశాన ఏవచ పాటలీ
కుసుమాభస్తు వృషభధ్వజ వాహనః త్రిలోచనోఽమృతానాథ
శృంగపాణిః పరశ్శధః ॥

మ : ఓమ్ ఈశాన స్సర్వ లోకానాం త్ర్యంబక స్సర్వవిద్యానాం
నద్వితీయో భవోద్భ వాయ ॥

నూపూరాకారమణ్డలే బ్రహ్మభిముఖం

ఓం భూః ఈశాన మావాహయామి

ఓం భువః దేవ మావాహయామి

ఓగ్ంసువః భవ మావాహయామి

ఓంభూర్భువస్సువః మహాదేవ మావాహయామి

ఓం ఈశానాయ నమః ఆసనాద్యష్టోపచారాన్ సమర్పయామి

(ఆసనం, పాద్యం, అర్ఘ్యం, ఆచమనం, పుష్పం, గంధం, ధూపం, దీపం)

॥ అజస్ర దీపారాధన ॥

ఆచమ్య.....ప్రాణానయమ్య దేశకాలౌ సజ్కల్ప్య

పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌస్వామినః

ప్రీత్యర్థం కర్మాంగ మజస్ర దీపారాధనం కరిష్యే (ఇతి సజ్కల్ప్య)

ధాన్యోపరి శరావ ద్వయం సంస్థాప్య(ధాన్యంపై రెండు శరావాలు (మూకుళ్ళు)వుంచి

గోఘృతం, తైలం వా పూర్య (అందు ఆవునెయ్యి లేక నువ్వులనూనె నింపి)

కనిష్ఠ స్థూలాం వర్తింనిధాయ (చిన్నదిగా మందంగావున్న వత్తిని వుంచాలి)

పరిష్లాప్య (నానబెట్టడం లేక నూనెయందు ఎక్కువ సేపు వుంచడం)

ఉద్దీప్య స్వేతిమన్త్రేణోద్దీప్య (ఉద్దీప్యస్య మన్త్రం తో దీపాన్ని వెలిగించాలి)

మ : ఓం ఉద్దీప్యస్వ జాతవేదోపఘ్నం నిర్ఋతిం మమ పశూగ్ంశ్చ మహ్యమావాహ
జీవనంచ దిశోదిశః ॥

(ప్రజ్వలనచేసిన దీపానికి లక్ష్మీ, విష్ణుల ఆవాహనచేయాలి)

శాశ్వత

విశేషపూజ :-

పూర్వోక్తం ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ స్వామినమః
సార్వ కామిక కళ్యాణ మహోత్సవ మధ్యే వివాహవేద్యాం దేవ్యో ర్ఘ్నేవాహికాఖ్యం
కర్మకరిష్యమాణ స్తదాదౌ సర్వ కర్మఫలా వాప్యర్థం, యజమానస్య సర్వాభీష్ట
ఫలసిద్ధ్యర్థం విశేషపూజాం కరిష్యే, ఆసనపాద్యాచమన పుష్ప గంధ ధూప దీప
అర్ఘ్యాది అష్టోపచారై రభ్యర్చ్య ఫలోపహారాధికం నివేద్య, తాంబూలాంచ దత్వా
దర్పణ, ఛత్ర, చామర, వృత్త , గేయ, జయశబ్ద, జయస్తోత్రాదీన్
రాజోపచారాన్ కారయిత్వా

రక్షాబంధనం(కంకణాలు)

ఆచమనం ప్రాణాయామం పూర్వోక్తం ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిదౌ అస్యదేవదేవస్య భగవతోనారాయణస్య భక్తైక ఏకాహ్నిక మహోత్సవే వివాహదీక్షా కౌతుకబంధనం కరిష్యే ।(ఇతి సంకల్ప్య) (కంకణములను పుష్పములతో అర్చించి, వాటికి షడోపచారములు సమర్పించి (ఆసన,పాద్య,పుష్ప, గంధ,ధూప, దీపాలు) స్వస్తి నో మిమీతాం శుభగం శుభం స్వస్తిదా విశస్పతి రితి దేవస్య దక్షిణ కరే దేవ్యో స్తత్తన్మంత్రేణ వామకరే బద్ధీయాత్, స్వస్తిదా విశస్పతి ర్ఘృతహ విమృధో వశీ నృపేంద్రః న పురఏతునః స్వస్తిదా అభయంకరః విష్ణుస్త్వాం రక్షతు చక్రమూర్ధ్వం ధనుః పూర్వం శక్తిర్దక్షిణం అపరంగదోదీచీ నాన్దకో ధస్తా ద్వాసుకి నిరంతరే ప్యితరేఽస్త్రాః విఘ్నో విఘ్నాదీశః ప్రసాదా దిన్ద్రోభయాత్సుఖ్యాద్యమో వరుణో విక్రమాత్ కుబేరోఽర్దక్షయాచ్ఛే సర్వాభ్య ఊనాభ్య సృమ్యక్కుమన సృర్యే రక్షంతు రక్షాబంధన ముహూర్త స్సుముహూర్తో అస్తు.

అమ్మవార్లకు :-

యాం హంసయానాం మనోభవాం భృగో సింధుతనయాం బభారోరసా చక్షుషితాగ్ం స్వర్ణ స్రజాయుజే నమసా యచ్ఛామ వర్ణా వికుంఠపత్నీ మారక్తనీలాగ్ం సప్తగోత్రా ధిపతి ర్దరిత్రియై శ్రియేజాతశ్రియ అనిర్యాయ శ్రియం వయో జరితృభ్యో దధాతి శ్రియం వసానా అమృతత్వ మాయన్భన్తి సత్యా సమిధామి.

అయ్యవారి కుడిచెయ్యితాకించి అమ్మవార్లపడమచేతులకు అమ్మవారి కుడిచెయ్యితాకించి
అయ్యవారికుడిచేతికి ముడివేయాలి

శాశ

కన్యావరణమ్ :-

ప్రాణానాయమ్య.... పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయా అశ్యాం శుభతిదౌ ఏవస్య దేవ్యాః ద్వైవాహికాఙ్గ కన్యావరణం కరిష్యే(ఇతి సంఙ్కల్ప్యా) చతురో ద్వౌవా శృతవృత్త సమ్పన్నాన్, శ్రోత్రియాన్ , నృసుగ్మన్త , అన్యక్షరేతి, ద్వాభ్యామ బిమన్త్ర్య, భగవదర్ధం లక్ష్మీంవృణీధ్వమిత్యాధిభిః ప్రహిణుయాత్ 'ఓం నృసుగ్మన్తా' 'ఓం అన్యక్షరా' భగవదర్ధం, లక్ష్మీంవృణీధ్వమ్, లక్ష్మ్యర్ధం, హరిం వృణీధ్వమ్, భగవదర్ధం మహీంవృణీధ్వమ్ మహ్యర్ధం హరిం వృణీధ్వమ్, (తేచ వృణీమహ, ఇతి ప్రతివదేయుః)

అయ్యవారి,అమ్మవారితరుపున లేక పెండ్లికూతురు.పెండ్లికొడుకు తరుపున నలుగురు,నలుగురు బ్రాహ్మలు లేక పెద్దమనుషులకు పీటలమీదకూర్చున్నవారితో తాంబూలాలు ఇప్పించాలి.

శాశ

పుష్పమాలికా సమర్పణమ్

తతో వృణీతారో లక్ష్మీప్రదమాగత్య, అచిన్త్యాద్భుత నిత్య యౌవన స్వభావ
లావణ్య రత్నాకరాయ, అఖిలలోకపవిత్రగోత్రాయ, శ్రీ మహావిష్ణవే వరాయ, భృగో
స్సజ్కుల్పతనయాం, భార్గవగోత్రజాం, శ్రీదేవీనామ్నీమిమాం కన్యాం, (లోకకళ్యాణార్థం)
వృణీమహే (ఇత్యుక్త్యా), ఆదినారాయణాయ వరాయ, శ్రీదేవీనామ్నీ మిమాం కన్యాం
దాస్యామి (ఇతి కన్యాప్రదాత్రోక్తాః) శ్రియై పుష్పమాలికాందద్యుః (పశ్చాన్మహీప్రదమా
గత్య) అచిన్త్యాద్భుత నిత్య యౌవన స్వభావ లావణ్య రత్నాకరాయ, అఖిలలోక పవిత్ర
గోత్రాయ, శ్రీ మహావిష్ణవే వరాయ, కశ్యప ప్రజాపతే సజ్కుల్పతనయాం, కాస్యప
గోత్రజాం, మహీదేవీనామ్నీమిమాం కన్యాం, (లోకకళ్యాణార్థం) వృణీమహే (ఇత్యుక్త్యా),
ఆదినారాయణాయ వరాయ, మహీదేవీనామ్నీ మిమాం కన్యాం దాస్యామి (ఇతి కన్యా
ప్రదాత్రోక్తాః) మహ్యై పుష్పమాలికాం దద్యుః, ఏవం శ్రియం మహీంచ వృత్వా, ఇద
మిత్థమితి పరస్పరం సంభాష్య, దేవసన్నిధి మాగత్య, సర్వంనివేద్య నమస్కూర్మ్యః

మధుపర్కపూజా (వరపూజ)

ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌ సజ్కీర్త్య, అస్యాం శుభతిథౌ, ఇమం దేవ దేవం
శ్రీ మహావిష్ణుంవరం మధుపర్కేణ పూజయిష్యే, ఇతి సజ్కుల్ప్య, శ్రీమహావిష్ణవే వరాయ.
ఇదమాసన మితి విష్టరం దత్వా, 'శ్రీమహావిష్ణవే వరాయ ఇదమాసనమ్' రాష్ట్రభృదితి
దేవస్య దక్షిణహస్తే కూర్చుమూర్ధ్వా గ్రంథత్వా “ఓం రాష్ట్రభృదస్యాచార్యా సన్దిమాత్వ
ద్యోషగ్ం, రాష్ట్రభృధస్యధిపత్వా సన్దిమాత్వద్యోషం, అధావనీదమితి తత్పురతో హరి
ద్రయా చతురస్రమణ్డల ముపలిప్య “అధావనీదం పరమం పవిత్రం సురేశవీర్యాది
దమస్తురక్షా ఆయాస్తుదేవాః పితృభిస్సహోత్రాస్మింస్థలే సన్నిధింధత్తలిప్తే॥ ఆపఃపాదా
ఇతిపాదుకాంపత్వ్యాఽవర్జితేనజలేన దక్షిణాదిక్రమేణ ప్రక్షాళయేత్. “ఆపఃపాదావనేజ
నీర్ద్విషంతం నాశయస్తుమే॥ అస్మిన్కులే బ్రహ్మవర్చస్యసాని॥” విరాజిత్యాచార్యః దక్షిణం
దేవపాణితల మభిమృశ్య, “ విరాజోదోహూసి విరాజోదోహమశీయ మమవిద్యాయ
విరాజ॥” తేనమన్త్రేణైవాత్మనోమభిమృశతి. ‘విరాజోదోహూసి’ తేజోవత్స్వావ ఇత్యాహతే
వాససీ ప్రదాయ “తేజోవత్స్వావ సువితుః ప్రసవే॥ అశ్వినోర్భాహుభ్యాం పూష్ణో హస్తా
భ్యామ్॥ మయితేజ ఇత్యర్ఘ్య మాచమనీయంచదత్వా “ ఓం మయితేజ ఇన్ద్రియం
వీర్యమాయుః కీర్తిర్వర్చో యశోబలం బ్రహ్మవర్చ సమన్నాద్యమ్॥ మయితేజ ఇన్ద్రి
యమ్ ఆమగన్యశనేతి పాత్రేణైవ మధుపర్కం దద్యాత్. “ఓం ఆమగన్యశసావర్చ
సాసగ్ం సృజపయసాతేజ సాచతంమాప్రియం ప్రజానాం క్షుర్వధిపతిం పశూనామ్॥”
దేవస్యత్యే త్యాచార్యః ప్రతిగృహ్య “ఓం దేవస్యత్వా సవితుః ప్రసవే॥ అశ్వినో ర్భాహుభ్యామ్

పూజ్ఞోహస్తాభ్యాం ప్రతిగృహ్ణామి॥” యన్మధునోమధవ్య మితిదేవేశాయనివేద్య “ ఓం యన్మధునోమధవ్యంపరమమన్నాద్యం వీర్యమ్, తేనాహంమధునో మధవ్యేనపరమేణాన్నాద్యేనవీర్యేణ పరమోఽన్నాదో మధవ్యోసాని, తేజసేత్వాశ్రియైయశసేబలాయాన్నా ద్యాయప్రశ్నామి॥” యోగే యోగే తవస్తరమి త్యాచమనం దత్వా “యోగే యోగే తవస్తరం” శంనో దేవీరితి పునరాచమనం దద్యాత్ “శంనోదేవీ:” ఇతి ధేనుంబధ్వా “ఓం అమృతాపి ధానమసి” యజమాన: గాందదామీతి సజ్కుల్ప్య, గామ్ యజ్ఞోవర్ధతామితి స్వీకుర్వన్ బధ్నీయాత్. “ ఓం యజ్ఞోవర్ధతాం యజ్ఞస్య వృద్ధిమనువర్ధా పచితి రస్యపచితింమా కుర్వపచిత్ ఽహం మనుష్యేషుభూయానమ్ ॥ గౌర్దేనురితితప్తైతృణముష్టిం ప్రదాయ “ఓం గౌరేనుభవ్యామాతా రుద్రాణాం దుహితావసూనాగ్ం స్వసాఽదిత్యానామమృతస్య నాభి: । ప్రణవోచం చిక్రితుషేజనాయ మాగ్రామనాగ్రా మదితింవదిష్ణు పిబతదకుం తృణాన్యత్తు ఓముఘ్నజత॥ గౌరస్యవహతేతితాంసంస్పృశ్య “ఓం గౌరస్యపహత పాపాఽపపాపానంజహి మమచాముష్యచ । హనన్మే ద్విషంతగ్ంహతో మేద్విషత్కురు ॥ “ తత్సుభూతమితి విసర్జయేత్ ” “ఓం తత్సుభూతం విరాడన్నం తాన్మాక్షాయితస్యతే ఽశీయతన్న ఊర్జన్దా:॥” ఆత్మసూక్తం జప్తాదేవం ధ్యాయన్నే కాక్షరాదిసూక్తం, విష్ణు సూక్తం, పురుషసూక్తం, వైష్ణవం చ జపేత్. “ఓం ఆత్మాత్మాపరమాత్మా” “ఓం ఏకాక్షరం త్వక్షరితాసిసోమే ” , “ఓం విష్ణోర్నకం వీర్యాణి” “ఓం సహస్రశీర్షా పురుష:” “ ఓం అతోదేవా:” దేవేశం ప్రణమ్య ప్రతిసరం బధ్నీయాత్.

మంగళాష్టకమ్ : -

శ్రీమత్పూర్ణ సుధాంసుశోభితతను శృక్లాంబర స్సుందర:
సత్త్వాఢ్య స్సుచతుర్భుజ శృభనిధి ర్విష్ణు ర్విసోదీ విరాట్,
భక్తాభీష్ట ఫలప్రదాన నిపుణ శృశ్వత్రుసన్నాన:
పాయద్యో భగవాన్ పురాధపురుష: కుర్యాత్సదా మజ్గళమ్ ॥

పాఠీన: కమలో వరాహ నృహరీ కళ్యాణదాయ వటు:

భార్గవ్యో రఘునాయకో యదుపతి ర్భుద్ధశ్చ కల్కీతివత్ ।

బ్రహ్మోది స్తుతనామరూప విలసద్దేవో జగద్రక్షక:

పాయద్యోభగవాన్ పురాణపురుష: కుర్యాత్సదా మజ్గళమ్

శ్రీలక్ష్మీర్వనజాలయా వసుమతీ వారాహిణీ వైష్ణవీ

వైదేహీ వరదారమా భగవతీ సర్వేశ్వరీ రుక్మిణీ ।

కళ్యాణీ కరుణాన్వితా ఖిలజగన్మాతా మహీనాయకీ

పాయద్యో భగవాన్ పురాణపురుష: కుర్యాత్సదామజ్గళమ్

శ్రీ సీతా కుచకుంకుమాంకిత తనుశ్చుంగారవారాన్నిధి
శ్రీకణ్ఠాంబుజ సమ్భవాదివిబుధై స్సంస్తాయమానో చ్యుతః ।

శ్రీరామస్సుగుణాకరో ఖగరథ శ్రీవత్సవక్షస్థలః

పాయాద్వో భగవాన్ పురాణపురషః కుర్యాత్సదామజ్గళమ్ ॥

శృంఖశ్రావ్యరవ శృశాంకరుచిభిః శృశ్వ త్రస్నాస్పద
శృక్రం శ్చారుపరాక్రమంచ విలసద్విజ్ఞాన తేజోమయమ్
శాఙ్గ దివ్యగుణం ధనుర్వరమజౌ కౌమోదకీ నన్దకౌ
పాయాద్వో భగవాన్ పురాణపురషః కుర్యాత్సదామజ్గళమ్ ॥

విష్వక్సేనవిభు స్సుదర్శనధరో ఽనన్తసుపర్ణోబలః

ప్రద్యుష్నుః కుసుమాయుధశ్చ భరత స్సౌమిత్రి యుగ్మంకుశః ।

రామస్సత్యపరాక్రమశ్చ భగవాన్ గోవిన్దభక్తోద్ధవః

పాయాద్వో భగవాన్ పురాణపురషః కుర్యాత్సదామజ్గళమ్ ॥

ప్రహ్లాదో బలిరంబరీష నృపతి ర్వాసో వసిష్ఠ శ్శుకః
పార్థ శౌనక సంయమీశ జనకౌః రుక్మాంగదో నారదః ।
అక్రూరశ్చ విభీషణో భవద్రువౌ పుణ్యాధిక్ వైష్ణవౌ
పాయాద్వో భగవాన్ పురాణపురషః కుర్యాత్సదామజ్గళమ్ ॥

సాంగోపాంగ పురాణవేద్య మనఘం వేదాధికం వైష్ణవం

సుస్నిగ్ధం సుకవిప్రియం శుభకరం రామాయణం రాజితమ్ ।

భవ్యం భాగవత ప్రభావ మమృతం భాగ్యోన్నతం భాసురమ్

పాయాద్వో భగవాన్ పురాణపురషః కుర్యాత్సదామజ్గళమ్ ॥

చూర్ణికా : -

స్వస్తిశ్రీ కల్ప ద్రుమ కామగవీ చింతారత్న నిర్జరగజాదినిస్తారకస్య,
దేవాశన ప్రస్తారకస్య, వివిధ గ్రాహ ఘుమఘుమాయమానా భ్రంకషకల్లోల వేల్లితస్య,
మంజుల మంజరీకృతఫేన నవమంజరీలాలితస్య, గంగాదిమహాతరంగిణీ
సజ్గసముద్భూ మంగళభజ్కశృంగారస్య, సకలగుణాఽధారపయః పారావారాస్య మధ్య
ప్రదేశే, హారనీహార పటీరకర్పూర ప్రభా ఽధగధగాయమాన ధవళద్వీపే,
సంతాన సంతతోద్యాన పరివృతే, సన్తతా మృత పరిపూరిత పరిఘావలయితే,
హిరణ్య ప్రాకార ప్రకాశమానే, నవరత్న విచిత్రిత తోరణ ద్వారశోభిత వివిధసౌధ
విభ్రాజితే, వైజయంతీ కాన్తి నిరన్తరిత నభోమణ్డలే, దివ్య విలాసినీ సహస్రసంఖ్యాకీర్ణ
వీధివిరాజితే, రాశీకృతాఖణ్డసౌభాగ్య నిర్మితే, దివ్యనగరే, శ్రీమతివైకుణ్ఠే ,
విష్వక్సేనాది ప్రధానకింకర మందిరసందోహ విస్తృతే , దుర్నిరీక్ష జయవిజయాది

ద్వారపాలక సంరక్షిత బహుళజన పరివారస్య, బహిరజ్జణ చిత్రవిచిత్ర రత్నస్థంభ పహస్రభాస్వత్తే జోవిశేష విస్ఫూర్జిత మహనీయసభామంటప మధ్యస్థమహాసింహాసనాధి రూఢస్య, దివ్యస్త్రీవీజ్యమాన చామరస్య బ్రహ్మన్దాధిత్రయ స్త్రీంశతోటి దేవతాసం-
ఘాత ఘూర్ణాయమాన సభాసన్నివేశస్య, పరితః ప్రవర్తిత దివ్యస్త్రీ నర్తనావలోకన సావధానచతురస్య , కందర్పకోటి సౌందర్య ధుర్యస్య, ఉత్పల్ల పుణ్డరీక విశాల లోచస్య , బాహువిటపా విర్భూత శంఖచక్రగఢా భయ భరితస్య అస్య దేవ దేవస్య శ్రీయఃపతేః పురుషోత్తమస్య, భగవతో నారాయణస్య ప్రసాదేన సంవత్సరాయన ఋతు మాస పక్ష తిథి వార నక్షత్ర యోగ కరణ లగ్న హోరా ద్రేక్కాణ నవాంశ ద్వాదశాంశ త్రిశాంశ త్రింశదంశక్షాని రస్తరమనుకూల శృభాశ్శోభనా సుర్వే గ్రహా సుసంక్షతా శృభైకాదశస్థానఫలదా వరదాస్సప్రసన్నా సుముహూర్తాభవన్తు.

అఘోర చక్షుర్ద్వవన్త ఇతి సగుడజీరకాన్ పరస్పరం క్రమేణశిరసి నిక్షిపేత్.
“ఓం అఘోరచక్షు రపతిఘ్నోధి శివాపతిభ్య స్సమనాస్సవర్చాః॥ జీవనూర్దేవకామా స్సోనాశంసో భవద్విపదేశంచతుష్పదే॥” “ఓం ధ్రువన్తేరాజావరుణో ధ్రువం దేవో బృహస్పతిః॥ ధ్రువన్త ఇన్ద్రశ్చాగ్నిశ్చ రాష్ట్రం ధారయతాం ధ్రువమ్॥

తత సుముహూర్తే యవనికామపనీయ, ప్రసుగ్మన్తేతి దేవః పర్యాయతః శ్రీయం మహీం చేక్షేత “ఓం ప్రసుగ్మన్తాధియసా నస్యసక్షణీవరేభి ర్వరాగ్ం అభిషు ప్రసీదత॥ అస్మాకమిన్ద్ర ఉభయం జాజోషతి యత్సామ్య స్యాన్తసో బుబోధతి । అన్యక్షరాఋజవస్సన్తు పన్తాయేభిస్సఖాయోయన్తినో వరేయమ్ । సమర్థమాసం భగోనోని నీయాత్యశ్జాస్పత్యగ్ం సుయమమస్తుదేవాః ॥” అభ్రాత్యఘ్నీం వరుణా పతిఘ్నీం బృహస్పతే । ఇన్ద్రాపుత్రఘ్నీం లక్ష్మ్యన్తామస్త్యైసవితస్సవ ॥

శాశా

మహాసజ్కల్పః :-

యజమాన, సప్రతీకశ్చోత్తరాభిమఖో ద్విరాచమ్య, త్రిః ప్రాణా నాయమ్య, దక్షిణజానుని వామహస్త ముత్తానం కృత్వా, తదఙ్గుష్ఠత ర్జన్యోర్మధ్యే, అవాచీనస్య దక్షిణపాణే రఙ్గుష్ఠం పరివేష్ట్య, హరిః ఓమ్॥ అథభగవతో మహాపురుషస్య, శ్రీమదాదినారాయణస్య, అచిన్త్యాపరిమిత శక్త్యాభియమాణస్య మహాజలౌఘస్యమధ్యే, పరిభ్రమమాణానా మనేకకోటి బ్రహ్మణ్డానామేకతమే, అప్తేజో వాయ్వాకాశాహంకార మహదవ్యక్తాఖ్య సప్తావరణై రావృతే, అస్మిన్మహతి బ్రహ్మణ్డే ఆధార శక్తి శ్రీవరాహ కూర్మానన్తాష్ట దిగ్గజోపరి ప్రతిష్ఠితానాం, అతల వితల సుతల తలాతల రసాతల మహాతల పాతాళాఖ్య సప్తలోకానా మూర్ధ్వభాగే, భూలోకే, భువర్లోక, సువర్లోక, మహర్లోక, జనోలోక, తపోలోక సత్యలోకాఖ్య షల్లోకానామధోభాగే, మహానాళాయ

మానస్య ఫణిరాజస్య శేషస్య సహస్రఫణా మణి మణ్డల మణ్డితే, ఐరావత పుణ్డరీక
వామన కుముదాశ్చన పుష్పదంత సార్వభౌమ సుప్రతీకాఖ్యాష్ట దిగ్దన్తి శుణ్డాదణ్డోత్తంభితే,
అమరావతీ తేజోవతీ సంయమనీ రక్షోవతీ సిన్ధుమతీగన్ధ వత్యలకావతీయశోవతీ
త్యష్టదేవపురీ విరాజితే, ఇన్ద్రాగ్నీ యమనిర్ఝుతి వరుణవాయు కుబేరేశానాఖ్యాష్ట
లోకపాలక పరిపాలితే, లోకాలోకాచలవలయితే, లవణేక్షు సురాసర్పిర్ధధిక్షీర శుద్ధోద
కాఖ్య సప్తార్ణ పపరివృతే, జంబూప్లక్ష కుశక్రౌంచ శాకశాల్మలీ పుష్కరాఖ్య సప్తద్వీప
దీపితే, మహేన్ద్రమలయ సహ్యసుక్తి మద్భుక్షవ ద్వింధ్య పారియాత్రాఖ్య సప్త కులపర్వత
విరాజితే. భారత కింపురుష హరీశావృత భద్రాశ్వకేతుమాల హిరణ్యక రమణక
కురువర్వాఖ్య నవవర్షాణాం మధ్యే, భరతవర్షే , ఇన్ద్రశేకరు తామ్రగ భస్తిపూన్నాగ
గంధర్వ సౌమ్యవరుణ భరతాఖ్య నవఖండానాం మధ్యే భరతఖణ్డే మహాసరోరుహాకార
పంచాశత్కోటి యోజనవిస్తీర్ణ భూమణ్డలే, లక్షయోజనవిస్తీర్ణ జంబూద్వీపే, దణ్డకారణ్యే
ప్రజాపతిక్షేత్రే, కర్మభూమౌ, అవన్తి కురుక్షేత్రాది సమ భూమధ్యరేఖాయాః పూర్వ
దిగ్భాగే, మేరోర్దక్షిణదిగ్భాగే, శ్రీ వేంకటాచల స్యోత్తరదిగ్భాగే, శ్రీ అహోబిలగరుడా
చలస్య పూర్వదిగ్భాగే, శ్రీ రంగస్యోత్తరదేశే, మహానద్యోర్మధ్యదేశే, సత్యవ్రతక్షేత్రే ,
సకలదేవతా సన్నిధౌ, సకలజగత్ప్రహ్లుః, పరర్థాద్వయ జీవినో, బ్రహ్మణో ద్వితీయ
పరార్థే, ప్రథమవర్షే, ప్రథమపక్షే, ప్రథమదివసే, ద్వితీయయామే, త్రయోదశ
ఘటికాద్విచత్వారింశ ద్విఘటికాసుగతాసు, తృతీయముహూర్తే, ప్రథమ ప్రాణాయా
మకాలే, పురుహుతనామ ధేయేన్ద్ర సమయే , పార్ధివ కూర్మ ప్రళయానంత శ్వేత
వరాహబ్రాహ్మ సావిత్రాఖ్య సప్త కల్పానాం మధ్యే, పంచమే శ్వేతవరాహకల్పే,
స్వాయంభువ స్వారోచి షోత్తమ తామస రైవత చాక్షుష వైవస్వత సూర్యసావర్ణి
ధర్మసావర్ణి దక్షసావర్ణి రుద్రసావర్ణి బ్రహ్మసావర్ణి ఇంద్రసావర్ణి వేదసావర్ణాఖ్య
చతుర్దశ మన్వంతరాణాం మధ్యే సప్తమే వైవస్వత మన్వంతరే తత్రైక సప్తతి
మహాయుగానాం సప్త వింశతి మహాయుగే ష్వతితేషు తదుపర్యష్టా వింశతి మహాయుగే,
అష్టావింశతి సహస్రాన్విత సప్తదశ లక్షాబ్దే కృతయుగేయాతే, షణ్డవతి సహస్రాన్విత
ద్వాదశ లక్షాబ్దే త్రేతాయుగే యాతే, చతుష్షష్టి సహస్రాన్వితాష్టలక్షాబ్దే ద్వాపరయుగే
ద్వాత్రింశం తృహస్రాన్విత చాతుర్లక్షాబ్దేవర్తమానే కలియుగే ప్రథమపాదే యుధిష్ఠిర
విక్రమార్క శాలివాహన విజయాభినం ధన నాగార్జున కల్కి భూపాఖ్య షట్పకానాం
మధ్యే, తృతీయే శాలి వాహనశకే, అశ్మిన్దేశే ఆన్ద్రదేశే వర్తమాన వ్యావహారిక చాన్ద్రమా
నేన ప్రభవాది షష్టిసంవత్సరాణాం మధ్యేసంవత్సరే,అయనే,.....ఋతౌ,
.....మాసే,పక్షే,తిథౌ,వాసరే,నక్షత్రే,శుభయోగ శుభ
కరణే , శుభముహూర్తే మమ అనేక జన్మసు ఇహజన్మనిచ, ఏతత్ క్షణపర్యంతం

బాల్య యౌవన కౌమార వార్ధికేషు, రహసి ప్రకాశేచ ఆవృత్తానావృత్త మహాపాతకాది
సమస్త దురిత క్షయార్థం, దశపూర్వేషాం, దశాపరేషాం మద్వంశ్యానాం
మాతృవంశ్యానాం సర్వేషాంప్రితూణాం కుమ్భిపాక లోహిత ధామాతప సంఘాత
కాలసూత్రాది వివిధేభ్యో మహాఘోరేభ్యో నరకేభ్యః, ఉత్తీర్యతిలై స్సూర్యమణ్డల పర్యంతం
కృతరాశేర్వర్షసహస్రా వసానే ఏకైకతిలా ప్రకర్షక్రమేణ, సర్వరాశ్య ప్రకర్షణ
సమ్మితకాలే శ్రీహరిలోకే నివాస సిద్ధ్యర్థం యవైశ్చస్త్ర మణ్డల పర్యంతం కృతరాశే
ర్వర్షసహస్రావసానే ఏకైక వాలుకాప్రకర్షణ క్రమేణ, సర్వరాశ్యప్రకర్షణ సమ్మితకాలే
బ్రహ్మలోకే నివాససిద్ధ్యర్థం మాషైర్ద్వపమణ్డల పర్యంతం కృతరాశే ర్వర్ష సహస్రావసానే
ఏకైక మాషాప్రకర్షణ సర్వరాశ్యప్రకర్షణ సమ్మిత కాలే ధృవలోకే నివాససిద్ధ్యర్థం,
గోలోమభిర్నక్షత్ర మణ్డలపర్యంతం కృతరాశేర్వర్ష సహస్రావసానే ఏకైకలోమాప్రకర్షణ
క్రమేణ సర్వరాశ్య ప్రకర్షణ సమ్మితకాలే గోలోకే నివాస సిద్ధ్యర్థం, త్రిగుణీకృతాగ్ని
ష్టామాతి రాత్రాస్తాయామ సాంతపన వాజపేయ పౌణ్డరీకాశ్వ మేధాది శతక్రత్రు
పుణ్యఫలా వాప్త్యర్థం ఆమోద ప్రమోద సమ్మోద వైకుణ్ఠాఖ్యలోకేషు, సాలోక
సామీప్య సారూప్య సారుజ్య మితి చతుర్విధ మోక్షఫల సిద్ధ్యర్థం అస్య దేవదేవస్య
భగవతో నారాయణస్య పరవ్యూహ విభవాంత ర్యామ్యార్చా స్వరూప రూపగుణ
విభవైశ్చర్యాది నిరూపక శ్రీవిఖనో మునీంద్రమతాను సారిభిర్భ భృగ్వాదిభిర్వ
వశిష్టాదిభిర్ది వ్యమహర్షిభి రుక్తగృహ్యధర్మ శాస్త్రపురాణేతిహాస ప్రతిపాదిత కన్యాదాన
కల్పోక్త సకల ఫలా వాప్త్యర్థం కన్యాదానం కరిష్యే (ఇతి సజ్కుల్ప్య)

ప్రవరా :-

శ్రీనివాస: చతుస్సాగర పర్యంతం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్చభంభవతు ఆంగీరస బార్హస్పత్య
భారద్వాజ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత భారద్వాజస గోత్రాయ అచిన్త్యాద్భుత
నిత్యయౌవన స్వభావలావణ్య రత్నాకరాయ శ్రీ శ్రీనివాస పరబ్రహ్మణే
వరాయ.

శ్రీదేవి : చతుస్సాగర పర్యంతం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్చభంభవతు భార్గవ చ్యవన అవరువ
ఆఘ్నవాన జమదగ్ని పంచార్షేయ ప్రవరాన్విత భార్గవసగోత్రోద్భవీం మూల
ప్రకృతిరూపాం అయోనిజాం కల్పానా భృగు పుత్రీం శ్రీదేవీనామ్నీ మిమాం
కన్యామ్.

భూదేవి : చతుస్సాగర పర్యంతం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్చభంభవతు, కాశ్యప ఆవత్సార
వైధృవ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రోద్భవీం, విష్ణోః పురాణ
మహిషీం ప్రకృత్యంశ సమ్భూతాం కశ్యపప్రజాపతే స్సంకల్పతనయాం
భూదేవీనామ్నీ మిమాంకన్యాం, బ్రహ్మతృప్త్యైదదామి॥

హనుమ: చతుస్సాగర పర్యంతం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభంభవతు వాసిష్ఠ మైత్రావరుణ
కౌండిన్య త్ర్యార్దేయ ప్రవరాన్విత వాసిష్ఠ గోత్రోద్భవస్య, హేమగర్భవర్మణో
న్నప్తే ,పిగళాక్షవర్మణ పౌత్రాయ, కేసరీ వర్మణః పుత్రాయ శ్రీ హనుమతే
వరాయ.

సువర్చలా : చతుస్సాగర పర్యంతం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభంభవతు కాశ్యప వత్సార వైధృవ
త్ర్యార్దేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యప గోత్రోద్భవీం చతుర్ముఖబ్రహ్మణో నప్తీం
కశ్యప ప్రజాపతేః పౌత్రీం, వివస్వతః పుత్రీం సువర్చలదేవీనామ్నీ మిమాం
కన్యామ్.

గోదాదేవి : చతుస్సాగర పర్యంతం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభంభవతు, ప్రకృతి రేకార్దేయ
ప్రవరాన్విత ప్రకృతి గోత్రోద్భవీం, అవిద్యాశర్మణో నప్తీం, మాయాశర్మణ
పౌత్రీం, విష్ణుచిత్తశర్మణ పుత్రీం అయోనిజాం తులసీకాననోద్భవీం
భూదేవ్యం శభవాం గోదాదేవినామ్నీ మిమాంకన్యాం ||

శ్రీరామ : చతుస్సాగర పర్యంతం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభంభవతు వాసిష్ఠ మైత్రావరుణ
కౌండిన్య త్ర్యార్దేయ ప్రవరాన్విత వాసిష్ఠ గోత్రోద్భవస్య, నాభాగమహారాజ
వర్మణోన్నప్తే ,అజమహారాజవర్మణఃపౌత్రాయ, దశరథమహారాజ వర్మణః
పుత్రాయ శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణేవరాయ.

సీతాదేవి : చతుస్సాగర పర్యంతం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభంభవతు ఆగ్నేరస ఆయస్య గౌతమ
త్ర్యార్దేయ ప్రవరాన్విత గౌతమస గోత్రోద్భవీం స్వర్ణరోమ మహారాజవర్మణో
నప్తీం,హ్రస్వరోమ మహారాజవర్మణః పౌత్రీం, జనకమహారాజవర్మణః
పుత్రీం సీతాదేవీనామ్నీ మిమాం కన్యామ్.

శ్రీకృష్ణ : చతుస్సాగర పర్యంతం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభంభవతు ఆంగీరస శైన్య గార్గ్య
త్ర్యార్దేయ ప్రవరాన్విత గార్గ్యస గోత్రోద్భవస్య దేవమీథమహారాజవర్మణో
నప్తే , శూరసేన మహారాజవర్మణః పౌత్రాయ, వసుదేవమహారాజవర్మణః
పుత్రాయ శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణే వరాయ.

రుక్మిణీ : చతుస్సాగర పర్యంతం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభంభవతు భార్గవ చ్యవన అవరువ
ఆఘ్నువాన వైదల పంచార్దేయ ప్రవరాన్విత భార్గవసగోత్రోద్భవీం మహాభోజ
రాజవర్మణో నప్తీం, భోజరాజవర్మణః పౌత్రీం, భీష్మమహారాజవర్మణః
పుత్రీం రుక్మిణీదేవీనామ్నీ మిమాం కన్యామ్.

సత్యభామ : చతుస్సాగర పర్యంతం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభంభవతు కాశ్యప ఆవత్సార వైధృవ త్ర్యార్దేయ
ప్రవరాన్వితకాశ్యపస గోత్రోద్భవీం అనమిత్ర మహారాజవర్మణో నప్తీం,నిఘ్న మహారాజ
వర్మణః పౌత్రీం,సత్రాజిన్మహారాజవర్మణఃపుత్రీం సత్యభామదేవీనామ్నీ మిమాం కన్యామ్.

కన్యాం కనకసంపన్నాం కనకాభరణై ర్యుతామ్
 దాశ్యామి విష్ణవే తుభ్యం బ్రహ్మలోక జిగీషయా॥
 కన్యాం సాలశ్శతాం సాధ్వీం సుశీలాయ సుమేధసే
 ప్రయతోఅహం ప్రయచ్ఛామి ధర్మకామార్థ సిద్ధయే॥
 విశ్వంభరా సర్వభూతా సౌక్షిణి సర్వదేవతాః
 ఇమాం కన్యాం ప్రదాస్యామి ప్రీణాతు కమలావతిః॥

ఇత్యక్షత హిరణ్యతో యధారాపురస్సరం ప్రత్యేకం త్రివారం దద్యాత్॥
 శ్రీ భూమ్యోః ప్రతిగ్రహకాలే ప్రజాపతి స్సీయామితిమన్తాన్ప్రజాః పశవోయజ్ఞోమే
 కామస్సమృద్ధ్యతామితి, త్రిః ప్రతి గ్రహేత్. “ప్రజాపతి స్సీయార్యశః॥ ముష్కుయో
 రదధాత్పమ్ । కామస్య తృప్తిమానస్తమ్, తస్యాగ్నే భాజయేహమా, మోదఃప్రమోద
 ఆనన్దః॥ముష్కుయోర్ని హితస్సపః । సృత్యేవ కామస్య తృప్యాణి, దక్షిణానాం ప్రతిగ్రహే,
 మనసశ్చిత్త మాకూతిమ్ । శ్వాచాస్సత్య మశీమహి పశూనాగ్ం రూపమన్నస్య, యశశ్రీ
 శ్రయతాం మయి । యథా హమస్యా అత్యుగ్ం స్తీయైపుమాన్ । యథాస్థితృప్యతి
 పుగ్ంసి ప్రియేప్రియా, ఏవంభగస్య తృప్యాణి, యజ్ఞస్య కామ్యః ప్రియః । దదామీత్యగ్ని
 ర్వదతి, తథేతి వాయురాహ తత్॥ హస్తేతి సత్యం చన్ద్రమాః, ఆదిత్య సత్యమోమితి,
 ఆపస్తతృప్యమాభరన్, యశోయజ్ఞస్య దక్షిణామ్, ప్రజామేకామ స్సమృద్ధ్యతామ్ ।
 పజ్ఞోమే కామస్సమృద్ధతామ్ ॥

తతోదేవస్య పార్శ్వయోర్దేవ్యోః సంస్థాపయిత్వా, స్వర్ణ పశుభూమి వస్త్రాదోదికం
 దత్వా, నవైర్వస్త్రాభరణ గన్ధమాల్యాద్వైస్తేజ ఆయు రిత్యలఙ్కూర్యాత్, “ఓం తేజాయు
 శ్శ్రియం ధన్యం సుమగ్లశం యశస్విన్మ్॥ దశపుత్ర మవిఘ్నం కామయతే, ఇన్ద్రా
 పుత్రఘ్నం లక్ష్మ్యంతామస్యై సవితస్సవ ॥

శాశ

మాఙ్గల్యధారణమ్ :-

ప్రాణానాయమ్య , ఆస్యాంశుభతిధౌ, సర్వాసాం స్త్రీణాంజన్మని జన్మని
 సువాసినీజన్మ ప్రాప్త్యర్థం దేవ్యోః, మాఙ్గల్యసూత్రధారణం కరిష్యే(ఇతి సఙ్కల్ప్య)
 మాఙ్గల్యాభరణయో, శ్రియేజాతఇతి శ్రియమవాహ్య, “ఓం శ్రియేజాతః”ఓం శ్రియ
 మావాహయామి, ఆసనాద్యష్టోపచారై రభ్యర్చశగ్ంసాని యచ్ఛత్యనిశమిత్య భిమన్త్య
 “ఓం శగ్ంసాని యచ్ఛత్యనిశమ్ ప్రజాపతిస్సోమమితి, మాఙ్గల్యా భరణం ప్రధక్ష్పధ
 గ్దేవస్య దక్షిణహస్తే స్పర్శయిత్వా, క్రమేణదేవ్యోః కణ్ఠేబద్ధీయాత్. “ ఓం ప్రజాపతి
 స్సోమగ్ం రాజానమస్యజత, తన్త్రయోవేదా అన్వస్సృజ్యన్తు తాన్హస్తేకురుత । అధహసీతా సావిత్రి॥

శాశ

యజ్ఞోపవీతధారణమ్ :-

సర్వేషాం బ్రహ్మణానా మహారహరనుష్ఠాన లోపదోషపరిహారార్థం జగజ్జనకస్య శ్రీ శ్రీనివాసదేవస్య యజ్ఞోపవీతధారణం కరిష్యే (ఇతి సజ్కస్య)
యజ్ఞోపవీతే ఇదం విష్ణురితి విష్ణు మావాహ్యా “ ఓం ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే ” ఓం విష్ణు మావాహయామి, అష్టోపచారై రభ్యర్చ్య విష్ణోర్ముక మిత్యభిస్త్రి “ ఓం విష్ణోర్ముకం వీర్యాణి ” యజ్ఞోపవీత మితి స్వర్ణయజ్ఞోపవీతం దద్యాత్. యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతేర్యత్సహజం పురస్తాత్ ఆయుష్యమగ్ర్యం ప్రతిముంచ శుభ్రమ్ । యజ్ఞోపవీతం బలమస్తుతేజః త్వమస్యై ప్రతిముఞ్చ మ్యాయుషా వర్చసా బ్రహ్మ వర్చసాంచైన దృద్యజ్ఞోపవీతం దదామితే ।

విష్ణోర్ముకం వీర్యాణి ప్రవోచం యః పార్థివాని విమమేరజాగ్ంసియో అస్కభాయ దుత్తరగ్ం సధస్తం విచక్రమాణస్తే ధోరుగాయో విష్ణోరరాట మసి విష్ణోః పృష్ఠమసి విష్ణోస్సూర్యసి విష్ణోశ్శప్రేష్ఠో విష్ణోర్ద్వనమసి వైష్ణవమసి విష్ణవేత్వా ।

అక్షతారోపణమ్ :-

అక్షతోదక దూర్వాఙ్కర, పుష్పగన్ధ, విద్రుమ, మౌక్తిక సమూహాన్ మిశ్రీకృత్య, పాణీభ్యామాదాయ, వైష్ణవమన్త్రైర్దేవస్యదేవ్యోస్తత్తన్మన్త్రేణ, పాదయోఃప్రక్షిపేత్. “ ఓం అతో దేవా ఇదం విష్ణుస్త్రీణిపదా విష్ణోఃకర్మాణి తద్విష్ణోః పరమంపదగ్ం తద్విప్రాసః ”
“ ఓం శ్రియేజాతః ” “ ఓం మేదినీదేవీ ” (బ్రహ్మజిజ్ఞాన మిత్యుభయో ర్భహ్మగ్రన్ధింకృత్వా “ ఓం బ్రహ్మజిజ్ఞానమ్ హిరణ్యగర్భః ” యాః ఫలినీర్యా ఇతి, ఫలదానానిచదత్వా “ ఓం యాః ఫలినీర్యా అఫలాపుష్పాయాశ్చపుష్పిణీ! బృహస్పతిః ప్రసూతాస్తానో ముఙ్చత్వగ్ం హసః ”) దేవష్టోపచారై రభ్యర్చ్య, ఫలోపహారాదికం నివేద్య, తామ్బూలం చదత్వా, నీరాజనం పుష్పాజ్జలించదద్యాత్. దేసన్నిధా వాచార్యా దిభ్యోదక్షిణాం దత్వా వైష్ణవాన్ సంపూజ్య, సర్వేషామపి గన్ధపుష్ప ముఖవాసాదీనిదద్యా, త్పుణ్యాహం వాచ యిత్వా (అన్త హేమంహుత్వాగ్నిం నిత్యాగ్నౌ సమారోప్య) ప్రభూతం హవిర్నీ వేద్యా పూపాదీని నివేద్య, ఆచమనం ముఖవాసంచదద్యాత్॥

వైఖానసేన సూత్రేణ వివాహం విధినాచరేత్
ప్రసుగ్మవైతి దేవేశోదేవీమీక్షేత పూర్వవత్
అభ్రాత్యఘ్నీతి తందేవం దేవీం ప్రేక్షేత్త తః పరమ్
యజమానో థదే దేవాయ దేవీం దద్యాచ్చ సోదకమ్
శ్రియఃప్రదానే స్వాత్మానం ధ్యాయే దద్ధిం భృగుం తవా
మహ్యః ప్రదానే ధ్యాయేద్ధ్వై స్వాత్మానంతు ప్రజాపతిమ్

ప్రాదుర్భావేషు సర్వేషు తద్దేవీ పతరం తథా
 సంచిన్త్య దద్యాత్తనామ్నా విధినా భక్తిసంయుతః
 వరస్యపార్శ్వయో ర్దేవ్యో సన్నయే దుభయో రుభే
 ఆచార్య స్తత్రాధానాధి లాజాంశ్చజహుయా త్తథా
 అగ్ని ప్రదక్షణంచాపి కరోత్యాచార్య ఏవతు
 ఆశ్మసంస్పర్శనం దేవ్యోః కారమేత యథా విధి
 వరస్య పాణినాదేవ్యోః పాణీసంస్పర్శయేత్క్రమాత్
 తథా సప్తపదాక్రాంతాదేవం దేవ్యోచకారయేత్
 దేవ్యా దేవస్య తన్మన్త్రం పాదౌ భమౌ నచార్పయేత్
 ధ్రువసన్దర్శనా ద్యాంతు క్రియాందేవస్య నాచరేత్ । ఇత్యన్తమ్ ॥

దేవం దేవీభ్యాంసహ యానమారోప్య, గ్రామమాలయాంవా సర్వాలంకార
 సంయుక్తం, ప్రదక్షిణంకృత్వా భ్యంతరం ప్రవిశ్య శుద్ధన్న పనవిధినా, సంస్నాప్యాభ్యర్చ్య
 హవిర్ని వేద్య ప్రణామం కుర్యాత్.

బ్రహ్మముళ్ళు :-ఓం బ్రహ్మజిజ్ఞాసం ప్రథమంపురస్తా ద్విసీమత స్సురుచోవేన ఆవః।
 సబుద్ధియా ఉపమాఅస్య విష్టాస్సతశ్చ యోనిమసతశ్చ వివః ॥

వైవాహిక ఫలవిశేషః (ఫలప్రదానములు):-

ఏవం హరేర్వైవాహికోత్సవేకృతే, సర్వసంపత్సమృద్ధిర్భవతి తద్రామ వాసిన్య
 స్త్రీయః, పుత్రపౌత్రయుతా, స్సర్వమంగళసం యుక్తాభవంతి యజమానః ఇష్టాన్కామా
 నవాప్త్యమే, ఫలప్రదానం తుభ్య మహం సంప్రదతే నమమ, విష్ణోస్సాయుజ్య
 మాఘ్నయా దితివిజ్ఞాయతే॥

ఫలప్రదానముల తదనంతరం పీటలమీదకూర్చున్నవారికి అత్తమామలచే బట్టలు
 ఇప్పించడం , స్వామివారికి చదివింపులు, ఆశీర్వచనం , స్వామివారికి నివేదన,
 కర్పూరహారతి , మన్తపుష్పము, తీర్థ-ప్రసాద వినియోగములు.

చదివింపుల మన్త్రమ్ :-ఓం సుమంగళీ రియంవధూః ఇమాః సమేత పశ్యత సౌభాగ్య
 మస్మై దత్వా యాథాస్థం విపరేతన.

మన్త్రమ్ :- నవో నవో భవతి జాయమానో హ్నిం కేతురుషసా మేత్యగ్రే, భాగం
 దేవేభ్యో విదధాత్యా యన్రుచన్తమాస్తిరతి దీర్ఘమాయుః।
 ఓం హిరణ్యరూప స్సహిరణ్య సన్రుగసాం నపాత్సేదు హిరణ్య వర్ణః
 హిరణ్యయా త్పరియోనేర్ని షద్యా హిరణ్య దాదత్యన్నమస్మై॥

ఆఘారప్రయోగమ్

ఓం శ్రీయైనమః

ఓం శ్రీ లక్ష్మీహయగ్రీవ వేంకట అనంతాయనమః

శ్లో॥ విద్యామూర్తి మఖండ చంద్రవలయ శ్వేతారవిందస్థితం
హృద్యాభ స్పటికాద్రి నిర్మలతనుం విద్యోతమానం శ్రీయం
వామాంక స్థిత వల్లభాం ప్రతిలసత్ వ్యాభ్యోస్తమామ్నాయ
వాగర్దానాదిమ పురుషం హయముఖం ధ్యాయామిహంసాత్మకమ్॥

శ్లో॥ జ్ఞానానంద మయం దేవం నిర్మలస్పటి కాకృతిం
ఆధారం సర్వవిద్యానాం హయగ్రీవ ముష్మాహే ॥

శ్లో॥ యోగపీఠ సమాసీనం జానున్యస్త కరద్వయం
శంఖ చక్ర ధరందేవం యోగానంద ముష్మాహే॥

శ్లో॥ నిరుపమగుణసిన్ధు ర్నిత్య లక్ష్మీ సమేతో
నిఖిల నిగమ వేద్యో నిస్తులో వేఙ్కటేశః
నిజచరణ సమర్చాఽసక్త భక్తౌఘరక్షీ
నివసతు హృదయేమే స్వాఘ్ని భక్తిం వితన్వన్ ॥

ఆఘారవస్తు సామగ్రి :-

రెండు ప్రణిధులు , ఆజ్యస్థాళీ, చరుస్థాళీ, ప్రోక్షణకొరకు శరావం(మట్టిపాత్ర లేక మూకుడు) స్రుక్, స్రువం, దర్వీలు రెండు, జుహూ, ఉపజుహూ, పరిస్తరణకూర్చు, వినుయోగదర్బ, పవిత్రాలు, వేదము, సమిధలు, పరిధిలు, ఆజ్యము,చరు (హవిస్సు) పుష్పములు,చన్దనము, వ్రీహి,అక్షితలు,ఆవుపిడకలు, కట్టెలు, అగ్నిజ్వాల చేయుటకు ధమని (పొగగొట్టం) గుండానికి నైరుతి దిశయందు జలంతో నింపిన కలశం. ఆ కలశము నందు ప్రోక్షణకొరకు కూర్చును ఉంచవలెను.

యజ్ఞబ్రహ్మ గారు పాదప్రక్షాళనచేసి, ఆచమనం చేసి సుభ్రమైన స్థలమునందు గోమయంచేత గోచర్మం అంత మందముగా (ఉపలిప్య) అలకవలెను(పైష్ట్య) .పిండి చేత భూమిని అలంకరణచేయవలెను.

అతట సుద్ధిచేసిన(సికతాభి:) ఇసుకచేత ద్వాత్రింశత (అంబుల్యాయతం) 32 లేక 24 అంబుళాల పొడవు వెడల్పులతో (ద్వ్యంగులోన్నతం) 2 అంబుళాల ఉన్నతం లేక యధాలాభోన్నతంగా స్థణ్డిలమును ఏర్పరుచుకోవలెను.

బ్రాహ్మం అనగా స్థణ్డిలము లేక హోమగుండం వద్ద తూర్పుముఖంగా (ప్రాజ్ఞుముఖంగా) పద్మాసనము నందు ఆశీనులై ఉత్తరాభిముఖంగా దర్బల అగ్రములు ఉండునట్లుగా వుంచవలెను. వాటిపై రెండు ప్రణిధులు, ఆజ్యస్థాళీ చరుస్థాళీ వగైరా పైనపేర్కొన్న అవసర సామగ్రి ఉంచుకోవాలి.

రెండు చేతులకు పవిత్రములు ధారణ చేసి, రెండుసార్లు ఆచమునము మూడుసార్లు ప్రాణాయామముచేసి, దేశకాల సంవత్సర అయనాలను సజ్కల్పించి ఈ యొక్క శుభతిధి యందు ఈ చెప్పబడిన (ఏతత్ కర్మాజ్ఞం) కార్యక్రమము నకు శుద్ధికొరకు ఆఘార కర్మను చేస్తున్నాను అని సజ్కల్పించవలెను.

ద్విరాచమ్య:-

ఋగ్వేద: ప్రీణాతు, యజుర్వేద: ప్రీణాతు
సామవేద: ప్రీణాతు, అధర్వణవేద: ప్రీణాతు
ఇతిహాసవేద: ప్రీణాతు, చంద్రమా ప్రీణాతు
మహేశ్వర: ప్రీణాతు, ఆదిత్య ప్రీణాతు
సోమ: ప్రీణాతు, దిశ: ప్రీణన్తు, దిశ: ప్రీణన్తు
వాయు: ప్రీణాతు , వాయు: ప్రీణాతు
ఇన్ద్ర: ప్రీణాతు, ఇన్ద్ర: ప్రీణాతు,
విష్ణు: ప్రీణాతు , అగ్ని: ప్రీణాతు

త్రిప్రాణానాయమ్య:-

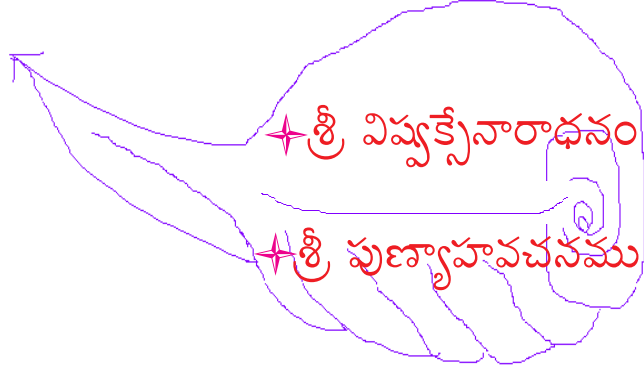
ఓం భూ: ఓం భువ: ఓం సువ: ఓం మహా: ఓం జన:

ఓం తప: ఓగుం సత్యమ్, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం
భర్గోదేవస్యధీమహి ధియో యోన: ప్రచోదయాత్
ఓమా పోజ్యోతి రసో అమృతం బ్రహ్మభూర్భువస్సువరోమ్

సజ్కల్పం :-

హరి: ఓం శ్రీ గోవింద గోవింద మహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్త
మానస్య ఆద్య బ్రహ్మణ: ద్వితీయ పరార్థే శ్వేత వరాహ
కల్పే వైవస్వత మన్వంతరే, కలియుగే ప్రథమ పాదే, జంబూ
ద్వీపే, భరత వర్షభరత ఖండే మేరోర్ధక్షిణ దిగ్భాగే, శ్రీ
వేంకటాచలస్యోత్తరదిగ్భాగే, శ్రీ అహోబిలగరుడాచలస్య పూర్వ
దిగ్భాగే, కృష్ణా గోదావర్యోర్మధ్యదేశే, భగదాలయే, భగవత్
భాగవతాచార్యసన్నిధౌ, అస్మిన్ వర్తమానే, వ్యావహారిక చాంద్ర
మానేన, నామ సంవత్సరే, ఆయనే, ఋతౌ,
..... మాసే, పక్షే (శుభ) తిథౌ, (శుభ) వాసరే,
..... (శుభ) నక్షత్రే, (శుభ) యోగ, (శుభ) కరణ
ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం, అస్యదేవదేవస్య శ్రీ మదఖిలా
న్దకోటి బ్రహ్మాండ నాయకస్య శ్రీపతే పురుషోత్తమస్య, ...

.... స్వామి: బ్రహ్మాత్మవ/ప్రతిష్ఠామహోత్సవ/ఆలయసుద్ధ్యర్థం/ అస్యయజమానస్య
నూతనగృహప్రవేశకాలే సకలవాస్తుదోష పరిహారార్థం / జాతకకర్మాజ్ఞౌ గ్రహదోష
పరిహారార్థం (ఆహవనీయాగ్నౌ / స్థణ్డిలే లోకికాగ్నౌ ఆఘారకర్మకరిష్యే) తదజ్ఞత్వేన
తదదాదౌ, అస్మిన్ గ్రామే స్థితానాం ప్రజానాం బ్రాహ్మణాది సర్వ వర్ణానాం సర్వేషాం
భక్తజనానాంచ వ్యాధిచోర దుర్భిక్ష అనావృష్టి రాజ్యబాధాది సర్వోపద్రవ శాన్త్యర్థం
స్వస్థ్యర్థం సమస్త సన్మంగళాని వ్యాప్యర్థం రాజా, రాష్ట్రగ్రామ, యజమానాచార్యార్చక
పాచక పరిచారికాభివృద్ధ్యర్థం ధర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
ఉద్యోగ, వ్యాపార, వ్యవసాయస్థానేషు, అఖండలక్ష్మీ కటాక్షసిద్ధ్యర్థం, శుద్ధ్యర్థం,
వృద్ధ్యర్థం, శాంత్యర్థం, మభ్యుదయార్థంచ సుపుణ్యాహం కరిష్యన్ ఆదౌ నిర్విఘ్న
పరిసమాప్త్యర్థం విష్వక్సేనారాధనం కరిష్యే. (అని సపతన చేసి చేతులు నీటితో
తుడుచుకోవలెను.) అప ఉపశ్యస్య.

.....శ్రీ స్వామినః అనుగ్రహసిద్ధ్యర్థం.....కర్మాజ్ఞం ఆఘార కర్మకరిష్యే

ఆఘారప్రయోగ:

1. ఆచమన, ప్రాణాయామ, సజ్కల్ప, విష్వక్సేన, పుణ్యాహ పూజానంతరం యజ్ఞకుడాన్ని 'ఏతోన్విస్త్రం' అనుమంత్రంతో ప్రోక్షణచేయాలి.

ఓం ఏతోన్విస్త్రం స్తవామ శుద్ధం శుద్ధేనసామ్నా శుద్ధైరుగ్ధైర్వా వృద్ధ్యాంసం శుద్ధ ఆశీర్వాన్మమత్తు । ఇస్త్ర శుద్ధోన ఆగహి శుద్ధ శుద్ధాభి రూతిభిః । శుద్ధోరయిం నిధారయ శుద్ధోమ మద్ధి పోమ్యః । ఇస్త్ర శుద్ధో హినోరయింశుద్ధో రత్నాని ధాసుషే । శుద్ధోవృతాణి జిఘ్నేశ శుద్ధోవాజంసిషాససి ।

2. స్తణ్డిలే, కుండే, త్రివేదికా ఆవాహన చేయాలి.

స్తణ్డిలే	-	భూమి మావాహయామి.
కుండే	-	సోమ మావాహయామి.
ఊర్ధ్వవేద్యాం	-	విధి మావాహయామి.
మధ్యవేద్యాం	-	వేధస మావాహయామి.
అధోవేద్యాం	-	ప్రజాపతి మావాహయామి.

3. కుండమునకు నాలుగు వైపులా రెండు దర్బలచొప్పున మంత్రసహితముగా ఉంచి నాలుగువైపులా

“బర్హిషు సప్తఋషీనా మావాహయామి ” అనుచూ సప్తఋషులను ఆవాహన చేయాలి.

ప్రథమత: తూర్పువైపు ఉత్తరంగా రెండుదర్బలనుంచుచూ
ఓం మయిదేవా ద్రవిణమాయజన్తాం మయ్యాశీరస్తు మయిదేవ హూతి: । దైధ్యా
హోతారావని షన్తపూర్వేఽరిష్టాస్సామ తనువాసువీరా:

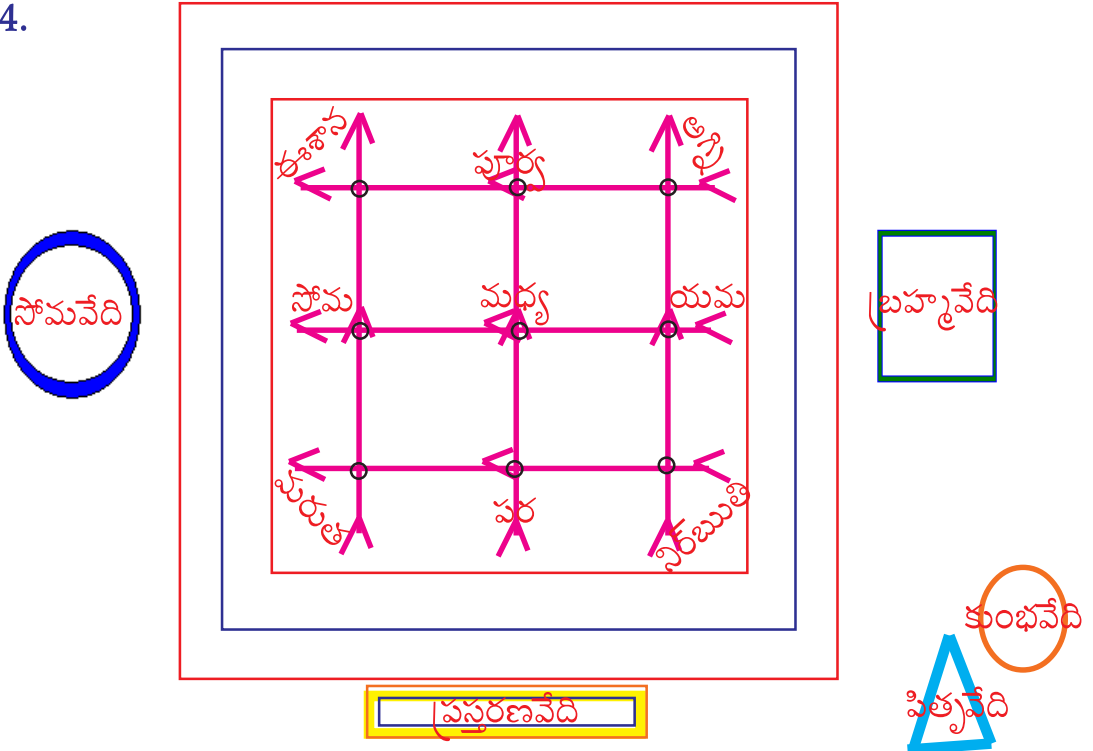
తదుపరి దక్షిణము వైపుప్రాగగ్రముగా రెండు దర్బలనుంచుచూ
ఓం మహ్యం యజన్తు మమయానిహవ్యాఽకూతి స్సత్యా మనసోమే అస్తు
ఏనో మానిగాం కతమచ్ఛనాహం విశ్వేదేవాసో అధివోచతామే॥

తదుపరి ఉత్తరం వైపు ప్రాగగ్రంగా రెండు దర్బలనుంచుచూ
ఓం దేవీ ష్టదుర్వీ రురుణ: కృణోత విశ్వేదేవాస ఇహవీరయధ్వం । మాహాస్మిహి
ప్రజయామతనూ ధిర్మూర ధామ ద్విషతే సోమరాజన్ ॥

తదుపరి పశ్చిమమువైపు ఉత్తరాగ్రంగా రెండుదర్బలనుంచుచూ
ఓం అగ్నిర్మన్యం ప్రతినుద న్పురస్తా దదబ్ధోగోపా: పరిపాహి సస్త్వం
ప్రత్యశ్చోయన్తు నిగుత: పునస్తే మైషాం చిత్తం ప్రబుధా వినేశత్ ॥

తదుపరి నాల్గువైపులా “బర్హిషు సప్తఋషీనా మావాహయామి ” అనుచూ
సప్తఋషులను ఆవాహన చేయాలి.

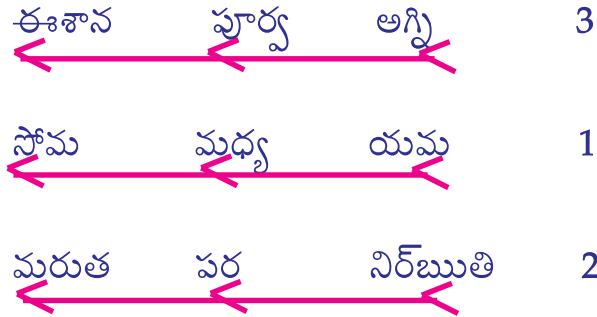
4.

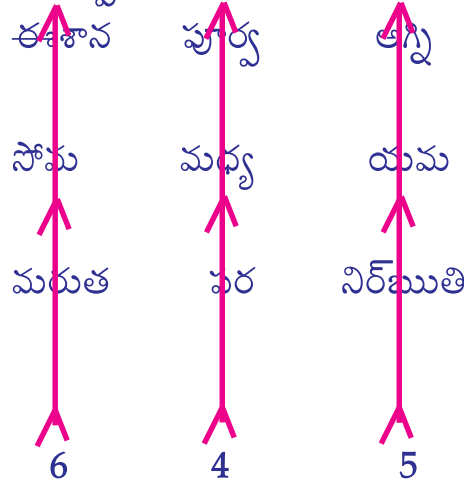
‘ఉద్దన్యమాన’ అను మంత్రముచేత దర్బనువంచి దానితో యాగకుండమునందు
9 చోట్ల త్రవ్వలెను బొమ్మలోచూపినవిధంగా మధ్యనుండి ఈశానం వరకు

మ : ఉద్ధన్యమానమస్యా అమేధ్య మపపాప్మానం యజమానస్యహన్తు శివానస్సన్తు
ప్రదిశశ్చతస్ర శ్చంనోమాతా పృథివీతో కసాతా ॥

5. 'పూతహ్యతనేన' అను మంత్రం చేత తవ్విన గుంటలను ఉత్తరాంతంగా
సమాంతర అడ్డ రేఖలుగా అనగా

తదుపరి పూర్వాంతంగా సమాంతర నిలువు రేఖలు అనగా

మ : పూతహ్యతనేన సామ్యా: కృణుధ్వగ్ం రశనా హేమాతావిగ్ంశతు ॥

'6' గీతలూ ఈమంత్రం పఠిస్తూ నే గీయాలి

6. 'అష్టాబన్దగ్ం' అనుమంత్రం చేత ఖననం కోసం వంచిన దర్బలను
ఉత్తరాగంగా పశ్చిమంవైపు వుంచాలి.

మ : అష్టాబన్దగ్ం రశనాభితోఽహరంయేన దేవాసో జనయన్నభి స్క్రియా: ।
సూర్యేణ బ్రహ్మఋతధా విదుర్ధైకం చక్రం యద్గూఢో తదహం
విశ్వేదేవాసో అనుదన్మాను జాతగ్ం శ్రోత్రంతే చక్రే అస్తాం ద్విపన్దా:
చరాచర శుచీతే పుత్రం వృణీత పూషాయ దయాతగ్ం శుభస్పతీ
వరేయమ్ ॥

అపుపస్పృశ్య -- నీటిని చేతితో తాకవలెను.

7. రేఖలను గాయత్రీ మన్తంచేత ప్రోక్షించవలెను

ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్యధీమహి ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ ॥

తదుపరి ఖననే - పితృ నావాహయామి 9 మార్లు

రేఖాయాం - స్కన్తమావాహయామి 6 మార్లు

అని ఆవాహనచేయాలి

8. 'జాతవేదో భువనస్యే' అను మన్తంతో అరణి తీసుకొని మధించి అగ్నిని గ్రహించవలెను లేక లోకికంగా (కర్పూరం వెలిగించి) అగ్నిని తీసుకొని ఆవాహనచేయాలి.

మ : జాతవేదో భువనస్యరేత ఇహసిచ్చ తపసో యజ్ఞనిష్కతే । అగ్నిమశ్వత్థాదధి హవ్యవాహగ్ం శమీ గర్భా జ్ఞనయన్యో మయోభూః ॥

9. అగ్నిని శరావం(మూకుడు లేక మట్టిపాత్ర) యందు తీసుకొని ఆవుపిడకలు కట్టెలు వేసి 'ఘృతప్రతీకో' అను మన్తముచేత అగ్నిని ప్రజ్వలనచేయవలెను.

మ : ఘృతప్రతీకో ఘృతయోని రగ్నిర్ఘృతైసమిద్ధో ఘృతమస్వాన్నమ్, ఘృతపృషస్త్యా సరితో వహన్తి ॥

10. 'ఆయుర్దా అగ్నే' అనుమన్తంతో పాత్రలోకి తీసుకొన్న అగ్నికి ప్రణామం చేయాలి.

మ : ఓం ఆయుర్దా అగ్నే హవిషోజషాణో ఘృతప్రతీకో ఘృతయోనిరేధి । ఘృతం ఫీత్వా మధుచారుగవ్యం ఫితేవ పుత్ర మభి రక్షతాధిమమ్ ॥

11. 'ఉపావరోహ జాతవేదాః' అనుమన్తంతో స్తండిలంమధ్యలో లేక రేఖలమధ్యలో ధాన్యం లేక బంగారం ఉంచి దానిపైన అగ్నినిఉంచాలి.

మ : ఉపావరోహ జాతవేదః పునన్త్యం ధేవేభ్యో హవ్యం వాహనః ప్రజానన్, ఆయుః ప్రజాగ్ం రయిషుస్మాసు ధౌహ్యజస్రో దీదిహి నోదురోణే ।

12. అగ్నిగ్రహణ పాత్రయందు నీటితోకూడిన అక్షితలను ఉంచాలి. పైమన్తము చదువుతూ

ఇన్దనేషు : అగ్నిమావాహయామి.

వ్యజన ధమన్యో : వాయుమావాహయామి.

13. 'అగ్ని ఆయాహివీతయే' అనుమంత్రమ్ తో కట్టెలను అగ్నిలో ఉంచి ప్రజ్వలన చేయవలెను.

మ : అగ్ని ఆయాహివీతయే గృణానో హవ్యదాతయే । నిహూతా సద్భి బర్హిషి ।
అయంతే యో నిర్ఘ్నుత్వియోయతో జాతో అరోచధాః । తం జానన్నగ్న
ఆరోహ ధానో వర్ధయార్థయమ్ ।

14. 'మయిగృహ్ణామ్యగ్నే' అనుమంత్రమ్ చేత అగ్నిదేవునికి అభివాదం అభివాదం చేయవలెను.

మ : మయిగృహ్ణామ్యగ్నే అగ్నిగ్ం రాయస్సోషాయ సుప్రజాస్త్వాయ సువీర్యాయ ।
మయిప్రజాం మయివర్చో దధామ్యరిష్టాస్స్యమ తనువాసువీరాః యోనో
అగ్నిః పితరో హృత్స్వంతర మర్త్యో మర్త్యాగ్ం ఆవివేశ । తషాత్మన్వరి గృహ్ణా
మహేభయం మాసో అస్మాగ్ం ఆవహాయపరాగాత్ ॥

15. అగ్నిధ్యానమ్ :-

అగ్నిధ్యాన మహామంత్రస్య అగస్త్య భగవాన్ ఋషిః అనుష్టుప్ చుప్తః,
హుతాశనోదేవతా 'రం' బీజం, స్వాహా శక్తిః, స్వధా కీలకం, హుతాశనప్రీత్యర్థే
జపేవినియోగః

16. అఙ్గన్యాసః :-

స్వస్తి పూర్ణముఖాత్మనే
తేజోరాశయే
ధూమాక్షాయ
ధనుర్ధరాయ
సహస్రార్చిషే
వైశ్వనరాయ

హృదయాయ నమః
శిరసే స్వాహా
శిఖాయ వషట్
కవచాయహుం
నేత్రత్రయాయ వౌషట్
ఆస్త్రాయఫట్

ఓం భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః

17. కరన్యాసః :-

స్వస్తి పూర్ణముఖాత్మనే
తేజోరాశయే
ధూమాక్షాయ
ధనుర్ధరాయ
సహస్రార్చిషే
వైశ్వనరాయ

అఙ్గుష్ఠాభ్యాం నమః
తర్జనీభ్యాం నమః
మధ్యమాభ్యాం నమః
అనామికాభ్యాం నమః
కనిష్ఠికాభ్యాం నమః
కరతల కరపుష్పాభ్యాం నమః

18. 'చత్వారి శృజ్గా' అనుమంత్రమ్తో అగ్నిని ధ్యానం చేయవలెను.

మ : చత్వారి శృజ్గా త్రయో అస్యపాదాద్వే శీర్షే సప్తహస్తాసో అస్య, త్రిధాబద్ధో
వృషభో రోరహీతి మహాదేవో మర్త్యాగ్ం ఆవివేశ ॥

ధ్యానం

సప్త హస్త శృతుశృజ్గా, సప్తజిహ్వో ద్విశీర్షిక: త్రిపాత్రసన్నవదన సుఖాసీన
సుచిస్మిత: స్వాహాస్తు దక్షిణే పార్శ్వే దేవీంవామే స్వధాం తథా బిబ్రదక్షిణ
హస్తైస్తు శక్తి మన్నంస్రుచం స్రువమ్ తోమరం వ్యజనం వామైర్ద్వితపాత్రస్తు
ధారయన్ మేషారూఢం జటాబద్ధం గౌరవర్ణం మహాజసం. ధూమధ్వజం
లోహితాక్షం సప్తార్చి సర్వకామదం ఆత్మాభిముకమాసీన మేవం ధ్యాయేద్దు
తాశనం. యజ్ఞరూపధరం విష్ణు మగ్నిమండల మధ్యగం శఙ్ఖ చక్రధరం దేవం
శుద్ధ జమ్బూనదప్రభం సర్వయజ్ఞమయం దేవం వేదాజ్ఞోపాజ్ఞ శోభితం లక్ష్మ్యా
సహ సుఖాసీన ధ్యాయేద్యజ్ఞ పతింహరిమ్ ధ్యాత్వాగ్ని మండలం తస్య ధ్యాయే
న్మద్యో ప్రభాశుభాం ప్రభామధ్యేస్థితం ధ్యాయేదాసీనం వాజనార్దనం, వసంతీం
శ్యామకేశేయాం ధృతకాశ్చన శోభినీం లక్ష్మీ మివా పరాందేవీం స్వాహాం ధ్యాయే
త్సుమంత్ర వితనవదూర్వదళశ్యామాంరక్త కేశేయవాసినీం సుఖభోగాసనాసీనాం
స్వధామేవం విభావయేత్ ।

19. 'ఏషహిదేవ:' అనుమంత్రమ్తో అగ్నికి ముందు నుండి 8 వైపులా అక్షితలతో
కూడిన నీటిని వుంచాలి .

మ : ఏషహిదేవ: ప్రదిశోఽను సర్వా: పూర్వోహిజ్ఞాత స్సప్తగర్భే సవిజాయ మానస్స
జనిష్యమాణ: ప్రత్యజ్ఞుఖాస్తిష్ఠతి విశ్వతో ముఖ:

ప్రాజ్ఞుఖాగ్నే మమ అభిముఖోభవ (అగ్నికి ముందుభాగంలో)

శాన్తోభవ

సుస్థిరోభవ

స్థిరాసనంకురు

20. అగ్నేపరిత: పుష్పాక్షతా దిభిరిన్ద్రాదీనభ్యర్చ్య (అమూర్తారాధనే ఉపచారాష్టట్)
3 వేదికలపై ఆసన ,పాద్య, పుష్ప, గన్ధ, ధూప, దీపైభ్యర్చయేత్.

స్థండిలంనందు ఆఘాంచేయుచున్నచో ఊర్ధ్వవేది , మధ్యవేది ఆవాహనలు
మాత్రమే చేయవలెను.

ఊర్ధ్వవేద్యాం :- ఓం ఇన్ద్రాయనమః, ఓం అగ్నయేనమః, ఓం యమాయనమః,
ఓం నిర్ఋతయేనమః, ఓం వరుణాయనమః, ఓం వాయవేనమః,
ఓం కుబేరాయనమః, ఓం ఈశానాయనమః ॥

మధ్యవేద్యాం :- ఓం అగ్నయేనమః, ఓం హుతావహాయనమః, ఓం హుతాశనేనమః,
ఓం కృష్ణవర్మనేనమః, ఓం దేవముఖాయనమః,
ఓం సప్తజిహ్వాయనమః, ఓం వైశ్వానరాయనమః, ఓం జాతవేదసేనమః

అధోవేద్యాం :- ఓం అగ్నయేనమః, ఓం జాతవేదసేనమః, ఓం సహోజసేనమః,
ఓం అజిరాప్రభవేనమః, ఓం వైశ్వానరాయనమః,
ఓం నర్వ్యాధసేనమః, ఓం పఞ్చిరాధసేనమః, ఓం విసర్పిణేనమః

21. క్రింది మంత్రంతో హస్తప్రక్షాళన చేసుకోవాలి.

మ :- కర్మణేవాం దేవేభ్యశ్శకేయమ్ ।

22. 'ఇదమాపశ్చివా' అనుమంత్రంతో కలశం లొని నీటిని అభిమన్తించాలి.

మ :- ఇదమాపశ్చివా శ్చివతమా శ్చాంతా శ్చాంతతమా శ్చుభ్ శ్చుభతమాః పూతాః
పూతతమాః పుణ్యాః పుణ్యతమా మేధ్యా మేధ్యతమా అమృతా అమృత
రసాః పూతాబ్రహ్మ పవిత్రేణ పూతాసూర్యస్య రశ్మిభిః ॥

ఆధారే --- పృథివీ మావాహయామి.

కరకే --- పాశ్చాత్యైక మావాహయామి.

జలే --- సర్వతీర్థజలమావాహయామి.

కుక్షౌ --- ఆకాశమావాహయామి.

కంఠే --- వాయుమావాహయామి.

23. కూర్చుండటానికి :-

కూర్చాగ్ర --- ఓం బ్రాహ్మణమావాహయామి.

గ్రన్థి --- ఓం విష్ణుమావాహయామి.

మూలేషు --- ఓం శివమావాహయామి.

24. కూర్చుతో నీటినితీసుకొని వేదికలను ప్రోక్షణచేయాలి.

✿ ‘అదితేనుమన్యస్య’ అనుమస్త్రమ్తో దక్షిణంవైపువేదిని నైఋతినుండి ఆగ్నేయంవరకు దైవతీర్థంతో (కూర్చుతో) ప్రోక్షణచేయాలి.

మ :- అదితేను మన్యస్య దక్షిణతో వేదిం పరిమృజామి సత్యే నత్త్వా పరిమృజామి సత్యవ్రతోఽహమస్మి ॥

✿ ‘అనుమతేను మన్యస్య’ అనుమస్త్రమ్తో పశ్చిమవేదిని నైఋతి నుండి వాయవ్యాస్త్రమ్ వరకు ప్రోక్షణచేయాలి.

మ :- అనుమతేను మన్యస్య పశ్చిమతోవేదిం పరిమృజామి సత్యేనత్త్వా పరిమృజామి సత్యవ్రతోఽహమస్మి॥

✿ ‘సరస్వతేఽనుమన్యస్య’ అనుమస్త్రమ్తో ఉత్తరవేదిని వాయవ్యం నుండి ఈశాన్యాతం వరకు కూర్చుతో ప్రోక్షణచేయాలి.

మ :- సరస్వతేఽనుమన్యస్యోత్తరతో వేదిం పరిమృజామి । సత్యేనత్త్వా పరిమృజామి సత్యవ్రతోఽహమస్మి ॥

✿ ‘దేవసవితఃప్రసువః’ అనుమస్త్రమ్తో పూర్వవేదిని ఆగ్నేయాది ఈశాన్యాతం వరకు కూర్చుతో ప్రోక్షణచేయాలి.

మ :- దేవసవితః ప్రసువ పురస్తాద్వేదిం పరిమృజామి । సత్యేనత్త్వా పరిమృజామి సత్యవ్రతోఽహమస్మి ॥

25. గాయత్రిమస్త్రమ్ తో బ్రహ్మవేది, సోమవేది, పితృవేది, ప్రస్తరణవేది ఈ నాల్గింటిని ప్రోక్షణచేయాలి .

మ :- తత్ప్రవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్యధీమహి ధియోయోనఃప్రచోదయాత్

26. ‘ఓం భూపతే’ అనుమస్త్రమ్ తో అక్షతలు, రెండు దర్బలు తీసుకొని బ్రహ్మ, సోము లకు (ఋత్విక్ లకు) వరుణ ఇచ్చి కూర్చుండ బెట్టాలి.

లేక ఋత్విక్లు లేని పక్షంలో బ్రహ్మ, సోమ వేదికలపై లేక అధోవేదికపై ప్రాగ్గంగా కూర్చుని లేక పవిత్రమును వుంచవలెను.

మ :- ఓం భూపతే భువనపతే మహతో భూతస్యపతే । బ్రహ్మణంత్యా వృణీమహే । ఓం భూపతే భువనపతే మహతో భూతస్యపతే । సోమగ్ం రాజానంత్యా వృణీమహే ।

27. 'బ్రహ్మజిజ్ఞానం' అను మన్త్రమ్ తో బ్రహ్మని, 'సోమోధేనుగ్ం' అను మన్త్రమ్ తో సోముడుని ఆవాహనచేయాలి.

మ :- ఓం బ్రహ్మజిజ్ఞానం ప్రథమంపురస్తా ద్విసీమత స్సురుచో వేన ఆవః ॥
సబుద్ధియా ఉపమాతస్య విష్టాస్సతశ్చ యోనిమసతశ్చ వివః ॥

ఓం భూః ర్భహ్మణ మావాహయామి ।

ఓం భువః ప్రజాపతి మవాహయామి ।

ఓగ్ంసువః పితామహమావాహయామి ।

ఓంభూర్భువస్సువః హిరణ్యగర్భమావాహయామి ।

మ :- ఓం సోమోధేనుగ్ం సోమోఅర్వస్తమాశుగ్ం సోమోవీరం కర్మణ్యందదాతు ।
సాదన్యం విధద్యగ్ం సభేయం పితృశ్రవణం యోదదాశదస్మై ॥

ఓం భూః సోమ మావాహయామి ।

ఓం భువః ర్యజ్ఞంగ మవాహయామి ।

ఓగ్ంసువః ఇన్ద్రమావాహయామి ।

ఓంభూర్భువస్సువః శ్చన్ద్రమావాహయామి ।

❖ ఆసన, పాద్య , పుష్ప, గన్ధ, ధూప, దీపైః అభ్యర్చయేత్ ❖

'ఓం భూఃపతే భువనపతే' అను మన్త్రాలతో బ్రహ్మసోములను ఆహ్వానిస్తూ, తమలపాకులు, అక్షితలు , కూర్చ లేక పవిత్రం వారి వేదికలపై వుచాలి.

దక్షిణతః బ్రహ్మవేదిపై :-

ఓం భూపతే భువనపతే మహతోభూతస్యపతే । బ్రహ్మణంత్యా వృణీమహే । అహంభూపతి రహంభువనపతి రహంమహతో భూతస్యపతి ర్దేవేన సవిత్రా ప్రసూత అత్విన్జ్యం కరిష్యామి దేవసవితరేతంత్యా వృణతేబృహస్పతిం దైత్యం బ్రహ్మణం తదహంమనసే ప్రబ్రవీమి మనోగాయత్రియై గాయత్రిత్రిష్టుభే । త్రిష్టుజ్జగత్త్యై జగత్యనుష్టుభే ఽనుష్టుక్ష్వజ్జ్యై పఞ్క్తిః ప్రజాపతయే ప్రజాపతిరిశ్వేభ్యో దేవేభ్యో విశ్వేదేవా బృహస్పతయే బృహస్పతి బ్రహ్మణే బ్రహ్మభూర్భువస్సువః । బృహస్పతి ధేన్వానాం బ్రహ్మ ఽహం మనుష్యాణాం బృహస్పతే యజ్ఞంగోపాయ ।

ఉత్తరతఃసోమవేదిపై :-

ఓం భూపతే భువనపతే మహతోభూతస్యపతే । సోమగ్ంరాజానంత్యా వృణీమహే । అహంభూపతి రహంభువనపతి రహంమహతో భూతస్యపతి ర్యజ్ఞ

పతి రాత్రిన్జ్యం కరిష్యామి దేవసవితరేతంత్య వృణతే బృహస్పతింవైవ్యగ్ం
 సోమం తదహంమనసే ప్రబ్రవీమి మనోగాయత్రియై గాయతీత్రిష్టుభే ।
 త్రిష్టుబ్జగత్త్యై జగత్యనుష్టుభే ఽనుష్టుక్పజ్జై సజ్జైః ప్రజాపతయే ప్రజాపతిరిశ్వేభ్యో
 దేవేభ్యో విశ్వేదేవా బృహస్పతయే బృహస్పతి బ్రహ్మణే బ్రహ్మభూర్భువస్సువః ।
 బృహస్పతి దేన్వానాగ్ం సోమో ఽహం మనుష్యాణాం బృహస్పతే యజ్ఞంగోపాయ ।

28. 'బ్రహ్మన్వోక్షిష్యామి' అను మన్తమ్తో బ్రహ్మవేదిని, 'సోమన్వోక్షిష్యామి' అను మన్తమ్తో సోమవేదిని కూర్చుతో ప్రోక్షించవలెను.

మ : బ్రహ్మన్వోక్షిష్యామి । ప్రోక్షయజ్ఞం దేవతా వర్ధయత్వం నాకస్య పృష్ఠేయజమానో
 అస్తు సప్తర్షీణాగ్ం సుకృతాం యత్రలోక స్తత్రేమం యజ్ఞంయజమానశ్చ
 దేహి ॥ ఓం ప్రోక్ష ॥

మ : సోమన్వోక్షిష్యామి ప్రోక్షయజ్ఞందేవతా వర్ధయత్వం నాకస్యపృష్ఠే యజమానోఅస్తు
 సప్తర్షీణాగ్ం సుకృతాం యత్రలోకస్తత్రేమం యజ్ఞం యజమానశ్చ దేహి
 ॥ ఓం ప్రోక్ష ॥

(వేసావరిస్తు మాపాహయామి । బ్రహ్మన్వోక్షిష్యామి సప్తంచ)

29. ప్రోక్షణకొరకు రెండు కలశపాత్రలయందు నీటిని తీసుకొని అక్షితలను ఉంచి మనముందు ఉంచుకొని ఆపాత్రల పై 'వసూనాయతి' మన్తమ్ చేత ఉత్తరా గ్రంగా పవిత్రమును ఉంచవలెను. కుడిచేతి బొటన, మధ్య, ఉంగరపు వేళ్ళతో ఆపవిత్రము యొక్క అగ్రాన్ని పట్టుకొని ఎడమచేతి బొటన, మధ్య, ఉంగరపు వేళ్ళతో ఆపవిత్రముయొక్క మూలమును గ్రహించి (పట్టుకొని) ప్రదక్షిణ క్రమంలో దక్షిణాగ్రంగా మార్చి ఉంచి కొద్దిగా చేతులు పైకి ఎత్తి పట్టుకొని

దేవోవస్సవితోత్పనాతు	---	ప్రాగంతం	↑
అచ్చిద్రేణ పవిత్రేణశతి	---	పశ్చిమాంతం	↓
వసోసూర్యస్యరశ్మిభిః	---	పునఃప్రాగంతం	↑

ఈ విధంగా తూర్పుగా, పశ్చిమంగా మరల తూర్పుగా మూడు మార్లు ఉత్పాతం చేసి పవిత్రమును ప్రదక్షిణగా యధావిధిగా ఉంచాలి.

- ① పవిత్రం(2 లేక 4 దర్బలతో)
- ② విష్వక్సేన కూర్చు (15 దర్బలతో)
- ③ పరిస్తరణ (15 దర్బలతో)
- ④ ప్రోక్షణ కూర్చు (15 దర్బలతో)
- ⑤ సమిధ
- ⑥ పరిధి

30. 'పవిత్రేస్థో' అను మంత్రమ్ చేత ఉత్తరవేది యందు పరిస్తరణ కూర్చులను ద్విబర్హిషును (రెండు దర్బలను) ఉంచవలెను.

మ : పవిత్రేస్థో వైష్ణవేస్థో యజ్ఞేయేస్థో వాయుపూతేస్థో విష్ణోర్మనసా పూతేస్థోయజ్ఞస్య పావనేస్థః ।

31. 'పరశురసి' అను మంత్రమ్ చేత అరణి వేదికలపై వుంచిన పరిస్తరణలను, దర్బలను కరకంపై వుంచిన పవిత్రములతో ప్రోక్షణ చేయాలి

మ : పరశురసి పవిత్రేస్థో వైష్ణవ్యో దేవసవితః ప్రసువ పునాత్వచ్చిద్రేణ పవిత్రేణ వస్తో సూర్యస్యరశ్మిభిః రాపోదేవీ రగ్రే పువో అగ్రే గువోఽగ్ర ఇమం యజ్ఞం నయ తాగ్రే యజ్ఞపతిం ధత్త యుష్మా నిన్దోఽవృణోతో వృత తూర్వాయా య మిన్ద్రమ్ వృణోధ్వం వృతతూర్వే పోక్షితాస్థన్ ।

32. 'కృష్ణోఽస్యాఖ' అను మంత్రముచేత సమిధలకు కట్టిన కట్టు విప్పాలి.

మ : కృష్ణోఽస్యాఖ రేష్టోఽగమేత్వా స్వాహా ॥

33. 'వేదిరసి' అనుమంత్రమ్ తో పశ్చిమ వేదిని ప్రోక్షించాలి.

మ : వేదిరసి బర్హిషేత్వా స్వాహా ।

34. బర్హిరసు(దర్బలు) సృగ్న్య స్త్వా (సృక్ సృవాలను)

అగ్రంలో దివేత్వా మధ్యలో అన్తరిక్షాయత్వా మూలంలో పృథివ్యైత్వా అనుచూ ఆవాహనచేయాలి.

మ : బర్హిరసి । సృగ్న్యస్త్వా స్వాహా । దివేత్వా । అన్తరిక్షాయత్వా । పృథివ్యైత్వా ।

35. 'పోషాయత్వా' అనుచూ దర్బ బంధనాలపై నీటిని స్రావం చేయాలి .

36. 'స్వధా పితృభ్యః' అను మంత్రమ్ తో యజ్ఞోపవీతం అపసవ్యంగా దక్షిణం వైపు ప్రోక్షించాలి. తరువాత ఉపవీతిగా చేసుకొని చేయికడుగుకోవాలి.

37. ఊర్ధ్వ బర్హిషద్య్ఘ ఊర్ధ్వా పృథివీం గచ్ఛత । అను మంత్రమ్ తో ఉపవీతి ప్రోక్షణ చేయగామిగిలిన నీటిని పశ్చిమంగావున్న అధోవేదికపై ఉత్తరాంతంగా పోయవలెను. ప్రోక్షణచేసిన పవిత్రమును ఉత్తరముగా పవిత్రముయొక్క గ్రంధి (ముడి) ని ఊడదీసి వదిలివేయాలి.

38. ఉభాభ్యాం దేవసవితః ప్రహరేమ వీతయే అనుచూ చేతులను కడుగుకొనవలెను.
39. పూషాతే గ్రన్ధిం విష్యతు. అనుచూ దర్బల మరియు పరిస్తరణల కట్టు విడదీయ వలెను.
40. ఆదిత్య వ్యజ్ఞానమసి అనుచూ ఆపరిస్తరణకూర్చులను, దర్బను మూలము నుండి ఊర్ధ్వముగా స్పృశించవలెను.
41. ఊర్ణామ్రద సంత్యా స్తృణామి । అనుచూ పశ్చిమవేది క్రింది వైపు కొంత దర్బను చక్కగాపరచాలి.
42. స్వాసస్థం దేవేభ్యః । అనుచూ ఒక దర్బను ఆసనంగా ప్రాగ్రగంగా వుంచాలి.
43. పరిస్తరణ కూర్చులను నాల్గుదిక్కులా నాల్గు వేదికల పై వుంచు మంత్రములు వాటి ఆవాహనలు.

ప్రాచ్యం విష్ణోస్తూపోఽసి
 దక్షిణతోవిష్ణోస్తూపోఽసి
 ఉత్తరం ఉదీచ్యైర్యజ్ఞానమసి విష్ణోస్తూపోఽసి
 పశ్చిమతసాధత్తాం దేవేభ్యో విష్ణోస్తూపోఽసి

ఆవాహనలు :-

ప్రాచ్యం	-	ఓం విష్ణుమావాహయామి
దక్షిణం	-	ఓం మహావిష్ణుమావాహయామి
ఉత్తరం	-	ఓం సదావిష్ణుమావాహయామి
పశ్చిమం	-	ఓం వ్యాసినారాయణమావాహయామి

44. మూడు రావి పరిధిలను మూడువైపులా ఉంచాలి ముందుగా

‘గన్ధర్వోసి’ అను మంత్రమ్ తో పశ్చిమవేది యందు .

మ : గన్ధర్వోసి విశ్వావసు ర్విశ్వస్మాదీషతో యజమానస్య పరిధి రిడ ఈడితః ।

‘ఇన్ద్రస్య బాహురసి’ అను మంత్రమ్ తో దక్షిణవేది యందు

ఇన్ద్రస్య బాహురసి దక్షిణో యజమానస్య పరిధి రిడ ఈడితః ।

‘మిత్రావరుణే’ అను మంత్రమ్ తో ఉత్తరవేది యందు

మిత్రావరుణేత్యోత్తరతః పరిధత్తాంధ్రవేణ ధర్మణా యజమానస్య పరిధిరిడ ఈడితః

వేదికలపై వుంచిన పరిధిల యందు

పశ్చిమ పరిధ్యాం గన్ధర్వ మావాహయామి.

దక్షిణ పరిధ్యాం ఇన్ద్రమావాహయామి.

ఉత్తర పరిధ్యాం మిత్రావరుణావాహయామి.

ఉత్తరాగ్ర పరిధిని ఊర్ధ్వంగా వుంచాలి.

45. 'సూర్యస్త్వాపురస్తా' అను మన్తమ్ చేత తూర్పువైపు అధోవేదికపై కూర్చుంటే
ఉత్తరాంతంగా నీటిని ప్రోక్షించాలి

మ : సూర్యస్త్వా పురస్తా త్పాతు కస్యాశ్చిదభిశస్త్వాః ।

46. 'ఉపరిష్టోద్ధేవా' అను మన్తమ్ తో అగ్నికి పైభాగాన ఉత్తరాంతంగా నీటితో
ప్రోక్షించవలెను.

మ : ఉపరిష్టోద్ధేవా రక్షన్తు కస్యాశ్చిదభిశస్త్వాః ।

'అధిస్తాన్నాగారక్షన్తు కస్యాశ్చిదభిశస్త్వాః' అని ఉచ్చరిస్తూ అగ్నికి బయట క్రింది
భాగంలో (నేలపై) నీటిచేత (పరిషిచ్య) ప్రోక్షించవలెను.

47. 'వీతిహోత్రంత్యాకవే' అను మన్తమ్ తో రెండుసమిధలను ఆగ్నేయ ఈశాన్య
దిశలయందు ఉంచవలెను.

మ : వీతిహోత్రంత్యాకవే ద్యుమన్తగ్ం సమిధీ మహ్యాగ్నే బృహస్థ మధ్వరే ।
సమిధస్యాయుషేత్వా ।

ఊర్ధ్వసమిధ్యోః

ప్రజాపతిమావాహయామి

రవిమావాహయామి.

48. 'పరిస్తీర్యమగ్నిం' అను మన్తమ్ తో చేతిలోనీటిని పోసుకొని తూర్పునుండి
ఉత్తరాంతం అయ్యేట్లుగా అన్ని వేళ్ళమీదుగా నీరు జార్చుతూ ప్రోక్షించవలెను.

మ : పరిస్తీర్యమగ్నిం పరిదధా వ్యగ్నే అగ్నిగ్ం సృతాం వేది మది మభి మన్తయామి

సర్వాంగుళిమూలం

ఆర్షం

కనిష్ఠాంగుళిమూలం

దివ్యం

అబ్జుష్ఠస్యమూలం

బ్రాహ్మం

49. 'స్వతాఽసీ' । పుతాఽసీ' అని ఉచ్చరిస్తూ దక్షిణం నుండి తూర్పు అంతంగా మరియు ఉత్తరాంతంగా కూర్చుతో నీటిని ప్రోక్షించాలి.
50. 'ధ్రువాఽసీ' । తరుణాఽసీ' అని ఉచ్చరిస్తూ నీటిని ఆగ్నేయం నుండి ఈశాన్యానికి పరిషేచన చేయాలి.
51. మరలా అదేవిధంగా నీటిని చేతితో తీసుకొని ప్రదక్షిణ క్రమంలో ఆగ్నేయా ద్యంతంగా యజ్ఞకుండమును మౌనంగా నీటితో ప్రోక్షించాలి.
52. వానస్పత్యోఽసి దేవేభ్యశ్చున్దస్య । అనుచూ ప్రణిధి పాత్రలను కడిగి పెట్టాలి.
53. పృథివ్యాపో గృహీష్యామి కోవో గృహ్నితు, సదోగృహ్నితు । కస్మైవో గృహ్నిమి తస్మైవోగృహ్నిమి పోషాయవః । అనయాపృథివ్యాపో గృహీష్యామి । అనుచు అక్షతలు, నీటితో ఆ ప్రణిధి పాత్రలను నింపాలి.
54. వసూనాం పవిత్రమసి శతధారం వసూనాం పవిత్రమసి సహస్రధారమ్ ।
అనుచూ పవిత్రములను రెండు ప్రణిధి పాత్రలపైన ఉత్తరాగంగా వుంచాలి.
55. ప్రణిధను (పవిత్రాన్ని) కుడిచేతితో అగ్రం, ఎడమచేతితో మూలం పట్టుకొని పైకిఎత్తి దక్షిణాగంగా మార్చి (బొటనవేలు, ఉంగరపువేలు తో ప్రణిధ అగ్ర మూలాలను కుడి, ఎడమచేతితో పట్టుకోవాలి)
పాత్రలోని నీటిని తాకేవిధంగా
'దేవోవస్సవితే' అనుచూ ప్రాగంతంగా
'అచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ' అనుచూ పశ్చిమాంతంగా
'వసోసూర్యస్య రశ్మిభిః' అనుచూ మరల ప్రాగంతంగా ఈ విధంగా 3 సార్లు ఉత్పాతన చేసి ప్రదక్షిణ క్రమంగా యధాస్థానంలో పవిత్రాన్ని ఉంచాలి.
- మ : దేవోవస్సవితో త్పునాత్వ చ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణవసో సూర్యశ్యరశ్మిభిః
56. ప్రణిధి పాత్రయోః ఓం బ్రహ్మణ మావాహయామి. ఓం సోమమావాహయామి.
రెండు ప్రణిధిపాత్రలయందు కుడివైపు బ్రహ్మను, ఎడమవైపు సోమం
యందు సోమంని ఆవాహనచేయాలి.

57. 'బ్రహ్మన్నప' - 'సోమాప' అను మంత్రాన్ని పఠిస్తూ ఇరువురు ఋత్విజులను ప్రత్యేకంగా చూస్తూ ప్రణామం చేస్తూ మంత్రం పఠించాలి.

మ : బ్రహ్మన్నప: ప్రణేష్యామి యజమాన వాచంయచ్చ । ప్రణయ యజ్ఞం దేవతా వర్ధయత్వం నాకస్యప్రష్టేయజమానో అస్తు । సప్తర్షీణాగ్ం సుకృతాం యత్ర లోకస్తత్రేమం యజ్ఞం యజమానశ్చదేహి । ఓం ప్రణయ ॥

సోమాప: ప్రణేష్యామి యజమానవాచం మచ్చ । ప్రణయ యజ్ఞం దేవతా వర్ధయత్వం నాకస్యప్రష్టేయజమానో అస్తు । సప్తర్షీణాగ్ం సుకృతాం యత్ర లోకస్తత్రేమం యజ్ఞం యజమానశ్చదేహి । ఓం ప్రణయ ॥

58. 'కోవ:ప్రణయతు' అను మంత్రమ్ పఠిస్తూ ప్రణామం (నమస్కారం) చేయాలి.

మ : కోవంప్రణయతు సవ: ప్రణయత్వాపోదేవీ: ప్రణయాని యజ్ఞగ్ం సగ్ం సాద యన్తున: । ఇరంమధం తీర్ ఘృత పృష్ఠా ఉదారు స్సహస్రపోషం యజమానే న్యశ్చతీ: । కోవోయునక్తి । సవోయునక్తు ।

59. వేద్యాం దక్షిణోత్తరయో: ప్రణిధీ నిధాయ ।

దక్షిణ ఉత్తర వేదికలు అయిన బ్రహ్మ, సోమవేదికలపై ఈ ప్రణిధి పాత్రలను ఉంచాలి.

60. 'సంవిశంతా' అను మంత్రమ్ తో నీటిని కూర్చతో ప్రణిధిపాత్రలోనికి పోయాలి.

మ : సంవిశంతాన్తై వీర్విశ: పాత్రాణి దేవ యజ్ఞాయై ॥

61. గాయత్రి మంత్రమ్ తో శృవాలను ప్రోక్షణ చేయవలెను .

మ : ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్యధీమహి ధియోయోన: ప్రచోదయాత్ ॥

62. 'భూస్సవం గృహ్ణామి' అను మంత్రమ్ తో స్వవాలను చేతిలోనికి తీసుకోవాలి.

మ : భూస్సవం గృహ్ణామి భువస్సవం గృహ్ణామి స్సువ: స్సవం గృహ్ణామి భూర్భువస్సువ: స్సవంగృహ్ణామి ఠాయస్పౌషాయత్వా స్సవం గృహ్ణామి విష్ణోర్వస్తో ధి పూష్ణోహస్తాభ్యాం బృహస్పతి రుత్తానగ్ం స్సవంగృహ్ణామి.

63. 'వర్షిష్టే అధినాకే' అను మంత్రమ్ చే నిర్ఋతి, వాయవ్యమూలగా యజ్ఞ వేదిక

యొక్క రెండుమూలల యందు సమిధలను ఉండవలెను.

మ : వర్షిష్టే అధినాకే ఽగ్నిస్తే తనువంమా ఽఆధాగ్నే హవ్యగ్ం రక్షస్వ ॥

వర్షిష్ట సమిధ్యో రగ్ని మావాహయామి ।

64. 'అహినో నిర్వపామి' అను మంత్రాన్ని పఠిస్తూ సృవాన్ని ప్రక్షాలన చేయాలి.

మ : అహినో నిర్వపామి సుప్రతీక మజ్జసేణ భానునాదిత్య సాత్త్వదద్యామ్ । పశ్చి
మాతాం సోమం మహిష్యామ్యరణ్యే సిద్ధే సత్రే యాజిమాన్వాక్ష్యేమే భవాన్భవ ।

65. 'నిర్దగ్ధగ్ం వక్షో' అను మంత్రమ్ పఠిస్తూ దర్బను కాల్చగా వచ్చిన నిప్పుతో
సృవాన్ని పర్యగ్నిం చేయాలి (అగ్నితో సృవాన్ని సుద్ధిచేయాలి).

మ : నిర్దగ్ధగ్ం రక్షో నిర్దగ్ధా అరాతయః । నిర్దగ్ధసోస్తియో స్మార్త్యేష్టి యశ్చ వయంద్యిష్మః ।

66. 'నిష్ఠప్తగ్ం రక్షో' అను మంత్రమ్ తో మరల సృవాలను అగ్నియందు చూపించవలెను.

మ : నిష్ఠప్తగ్ం రక్షో నిష్ఠప్తా అరాతయః । నిష్ఠప్తసోస్తియో స్మార్త్యేష్టి యశ్చ వయంద్యిష్మః ।

సృవే సోమమావాహయామి । జుహ్వోది పాత్రేషు దివాకరమావాహయామి.

67. 'అదితి రస్య చిద్రపత్రి' అని ఉచ్చరిస్తూ ఆజ్యపాత్రని తీసుకోవాలి.

68. భూత కృతస్థాపోథం జన్యం ఛయమపోథాస్సేన అభీత్వరీః । అనుచూ యాగ
కుండం నందలి నిప్పును ఉత్తరం వైపుగా కొద్దిగా జరపాలి.

69. 'సగరాస్తు' అనుచూ ఆజ్యపాత్రను నిప్పులపై ఉంచాలి .

70. మహీనాం పయోస్యోషధీనాగ్ం రసస్తస్యతేఽ క్షేయమాణస్య నిర్వపామి దేవ
యజ్ఞాయై । అని ఉచ్చరిస్తూ నెయ్యిని వేడిచేయాలి.

71. వసూనాం ఫవిత్రమసి శతధారం వసూనా ఫవిత్రమసి సహస్రధారమ్ । అని
ఉచ్చరిస్తూ ఆజ్యపాత్రపై ఉత్తరాగ్రంగా ఫవిత్రాన్ని ఉంచాలి.

72. ధేవోవస్సవితో త్పునాత్వచ్ఛద్రేణ ఫవిత్రేణ వసో సూర్యస్య రశ్మిభిః । అనుచూ
పూర్వం వలెనే ఫవిత్రాన్ని ముందువెనుకకు మూడుమార్లు ఉత్పాతన చేయాలి .

73. ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధా నిదధేషదమ్ । సమూఢమస్యపాగ్ం సురే । అనుచూ
ఆజ్యపాత్రను పైకితీసి పాత్ర అడుగుభాగంలో అంటిన భస్మమును వేదం చేత
శుద్ధిచేయవలెను.

74. వేదముత్తరే నిధాయ । (దర్బలకట్ట లేక చీపురు వంటి ఆకారము).

శుద్ధిచేసిన అనంతరము ఆ వేదమును గుండానికి ఉత్తరభాగంలో ఉంచాలి.

75. ఉద్భవస్థోధహం ప్రజయా ప్రఫుశుధిర్భూయాశ్గం హరస్తే మావికా ధ్యుద్యన్త్య
గోలోకస్త్రిషు లోకేషు రోచయ । అను మన్తమ్ తో ఒక దర్బను కాల్చవలెను.

76. అన్తరితగ్ం రక్షోన్తరితా అరాతయోఽ పహతాన్పుధిరపహతం పాపంకర్మాపహతం
పాపస్య పాపకృతః పాపం కర్మయోనః పాపంకర్మ చీకీర్షతిప్రత్యగేన మృచ్చ ।
ఆకాల్చిన దర్బ నిప్పుని ఆజ్యపాత్రయందు చూపాలి.

77. హోమగుండం లోపల ఉత్తరంలో వుంచిన నిప్పును అగ్నిసమూహంలోనికి
కలిపివేయాలి.

78. ఆజ్యపాత్రయందు

భూమిమావాహయామి.

ఆజ్యంనందు

హుతాశనమావాహయామి.

ఉపవేషముతో(దక్షిణమువైపు నిప్పుతీయుటకువాడు కట్టె లేక పట్టకారువంటిది)
దక్షిణభాగంలో నిప్పును వుంచవలెను.

గాయత్రి మన్తాన్ని ఐదు మార్లు ఉచ్చరించాలి.

చరుస్థాలీ అధిగ్రత్య (చరు - బియ్యంతో వండిన అన్నము)

బియ్యమును మూడుమార్లు కడగవలెను. దర్బని కాల్చి మంట లేక నిప్పుతో
బియ్యాన్ని ఉడికించాలి (పక్వా)

నేతితో అభిషురించాలి. పూర్తిగా 5 మార్లు గాయత్రిని ఉచ్చరించాలి.

తరువాత ఉత్తర భాగంలో ఉంచాలి.

చరో : ఇన్ద్రాగ్ని మావాహయామి.

79. ధేవోవస్సవితో త్పునాత్వ చ్చీద్రేణ పవిత్రేణ వగోసూర్యస్య రశ్మిభిః అను
మన్తమ్ తో ఆజ్యస్థాలీని మరల ముందుకుతీసుకొని పూర్వంవలె 3 మార్లు
ఉత్పాతన (ముదుకు, వెనుకకు, ముందుకు) పవిత్రం చేత చేయాలి.

80. ఘరోస్పిరాయస్పౌష వనిరిహోర్జంధ్రగ్ంహ, ఇహప్రజాం పశున్స్త్రగ్ంహ ॥ అను
చూ ఆపవిత్రగ్రంధిని(ముడిని) ఊడదీసి ఉత్తరపశ్చిమ వేదికలపై ఉంచాలి.
చేయికడుగుకోవాలి . ఆపవిత్రాన్ని నీటితోప్రోక్షించాలి.

81. ఆప్యాయంతామాప ఓషధయో మరుతాం పృషదయస్థస్య దివంగచ్ఛతతోనో
వృష్టిమేరయాస్వాహా ॥ అనుచూ పవిత్రాన్ని అగ్నిలో సమర్పించాలి.
82. వీతిహోత్రం త్వాకనే । అనుచూ సమిధని అగ్రంవరకు నేతిలోముంచి అగ్నిలో
వాయవ్యంగా వుంచాలి.
83. దేవస్యత్వాసవితుః ప్రసవేఽశ్వినో బాహుర్భ్యాం పూష్ణో హస్తాభ్యామ్ ఘృతం
విహోరామి । అనుచూ సృవంతో ఆజ్యమును చరువును రెండుభాగాలు చేయాలి
(గీతలాగా ముందుకుగీయాలి)
84. దక్షిణప్రణిధిలో బ్రాహ్మేణ తీర్థంలో ప్రజాపతి ఆదిగా 4 ఆవాహనలు చేయాలి
ఓం ప్రజాపతిమావాహయామి ఓం ఇన్ద్రమావాహయామి
ఓం అగ్నిమావాహయామి ఓం సోమమావాహయామి.
85. ఉత్తర ప్రణిధిలో దైవతీర్థంచేత దేవతలను ప్రణవపూర్వకంగా ఆవాహన చేయాలి
ఓం అగ్నిమావాహయామి ఓం సోమమావాహయామి
ఓం అగ్నిషోమనావాహయామి ఓం ప్రజాపతి మావాహయామి
ఓం బ్రహ్మేణమావాహయామి ఓం ఇన్ద్రమావాహయామి
ఓం వసూనావాహయామి ఓం మరుతానావాహయామి
ఓం రుద్రానావాహయామి
అపఉపస్పృశ్య (చేతిని నీటితోకడుగుకోవాలి)
ఓం విష్ణుమావాహయామి ఓం బృహస్పతిమావాహయామి
ఓం మిత్రమావాహయామి ఓం వరుణమావాహయామి
ఓం ఆదిత్యమావాహయామి ఓం అశ్వినావాహయామి
ఓం పూషణమావాహయామి ఓం కక్షిమావాహయామి
ఓం కక్షదైవతసోమమావాహయామి ఓం ఔషాసనయజ్ఞమావాహయామి
ఓం యజ్ఞదైవత విశ్వేన్ద్రేవానావాహయామి ఓం సర్వదేవానావాహయామి
ఈ విధంగా ఆవాహనచేసి పాద్య, అర్ఘ్య, ఆచమన, పుష్ప, గంధ, ధూప, దీప
నైవేద్యం - అర్చన -
86. పూర్వం ఆవాహన నామాలతో రెండుగాచేసిన ఆజ్య భాగాలయందు
సృవంతో కొద్దిగా పైకిఅని వదలాలి.

87. ప్రతి నామం చివర 'జుష్టం నిర్వపామి' అనుచూ దక్షిణభాగంవైపు ఆజ్యపాత్ర
యందు (ఉపాంసునా) మౌనంగా (నిర్వాపం) స్వవంతో కదిలించాలి.

1. ఓం ప్రజాపతియే	జుష్టం నిర్వపామి.
2. ఓం ఇంద్రాయ	జుష్టం నిర్వపామి.
3. ఓం అగ్నయే	జుష్టం నిర్వపామి.
4. ఓం సోమాయ	జుష్టం నిర్వపామి.
5. ఓం అగ్నయే	జుష్టం నిర్వపామి.
6. ఓం అగ్నిషోమాభ్యాం	జుష్టం నిర్వపామి.
7. ఓం ప్రజాపతియే	జుష్టం నిర్వపామి.
8. ఓం బ్రహ్మణే	జుష్టం నిర్వపామి.
9. ఓం వసుభ్యో	జుష్టం నిర్వపామి.
10. ఓం మరుద్భ్యో	జుష్టం నిర్వపామి.
11. ఓం రుద్రేభ్యో	జుష్టం నిర్వపామి.

అపఉపస్పృశ్య (చేతిని నీటితోకడుగుకోవాలి)

1. ఓం నిష్ణవే	జుష్టం నిర్వపామి.
2. ఓం బృహస్పతియే	జుష్టం నిర్వపామి.
3. ఓం మిత్రాయ	జుష్టం నిర్వపామి.
4. ఓం వరుణాయ	జుష్టం నిర్వపామి.
5. ఓం ఆదిత్యేభ్యో	జుష్టం నిర్వపామి.
6. ఓం అశ్వభ్యాం	జుష్టం నిర్వపామి.
7. ఓం పూష్ణే	జుష్టం నిర్వపామి.
8. ఓం కక్షాయ	జుష్టం నిర్వపామి.
9. ఓం ఔపాసనయజ్ఞాయ	జుష్టం నిర్వపామి.
10. ఓం యజ్ఞదైవతవిశ్వేభ్యోదేవేభ్యో	జుష్టం నిర్వపామి.
11. ఓం సర్వదేవేభ్యో	జుష్టం నిర్వపామి.

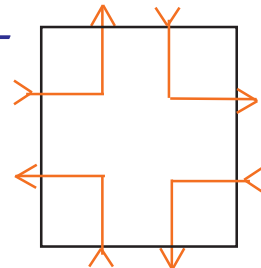
88. తృప్యధిశ్రయామి ; తృప్యధిశ్రయామి అని రెండుసార్లు అగ్నికి ఆజ్యం
చూపించాలి .

89. ఇంతకుముందు అగ్నిలోనికి ఉండేట్లుగా ఉంచిన వాయుకోణంలోని సమిధని
'అగ్నేర్జ్వోతిరసి' అనుచూ ఉత్తర, దక్షిణ భాగాలలో ఆజ్యమునందు దహింపజేయాలి.

90. 'సమిధిసి స్వాహా' అనుచూ ఆసమిధను అగ్నియందు సమర్పించాలి.
91. సృవంతో ఆజ్యపాత్రనుండి ఆజ్యమును తీసుకొని 'అమృతమసి వారుణమసి' అనుచూ ఆజ్యము తిప్పవలెను.
'అంతరితగ్ం రక్షోఽంతరితా అరాతయః' అనుచూ లోపల లోపల ఆజ్యమును కదపాలి.
'ప్రత్యుష్టగ్ం రక్షః ప్రత్యుష్టాఅరాతయః' అనుచూ ఆజ్యమును కొద్దిగా సృవంతో పైకితీసుకొని వదలాలి.
92. ఆజ్యపాత్రయందలి ఆజ్యమును ప్రదక్షిణగా కలుపుతూ అభిమన్వించి, ఆజ్యము ను సృవంతో తీసుకొని ప్రణామం చేస్తూ
1. చిత్పతిస్త్వాపునాతు, అచ్చిద్రేణ పవిత్రేణ వసోస్సూర్యస్యరశ్మిభిః ।
2. వాక్పతిస్త్వా పునాతు, అచ్చిద్రేణ పవిత్రేణ వసోస్సూర్యస్యరశ్మిభిః ।
3. దేవస్త్వా సవితాపునాతు, అచ్చిద్రేణ పవిత్రేణ వసోస్సూర్యస్యరశ్మిభిః ।
పైవిధంగా మూడుమార్లు అగ్నియందు ఆజ్యమును సమర్పించాలి.
93. సమిధలను గాయత్రిమన్త్రంతో ప్రోక్షించాలి (తత్సవితుర్వ.....)
94. ఇరువదిఒక్క సమిధలను లేక చేతి నిండుగా తీసుకొని వాటి మూలం, అగ్రములను నేతిలోముంచి వాటిని, అక్షత, ఆజ్యం, చరు లను ఇమామే అగ్ని ఇష్టకాధేనవస్సన్వేకాచ శతంచ సహస్రంచా యుతంచ నియతంచ ప్రయుతంచా ర్బదంచ న్యర్బదంచ సముద్రశ్చ మధ్యంచాంతశ్చ పరార్దశ్చేమామే అగ్నియిష్టకాధేనవసన్తు ॥ అనుచూ 3 మార్లు అర్పించాలి.
95. ఈ యొక్క ఏకవింశతి సమిధలయందు 'సర్వాన్వేవా నావాహయామి' అనుచూ ఆవాహన చేయాలి.
96. కూర్చుతో నీటిని పరిషేచన చేయాలి.
అదితే ఽనుమన్యస్య ↑ అనుమతే ఽను మన్యస్య ←
సరస్వతే ఽనుమన్యస్య ↑ దేవసవితప్రసువ ←
మరల మన్తరహితంగా కూడా ప్రోక్షించాలి.

97. 'షష్ఠిశత సహస్రాణ్యయుత మక్షయ మర్బుదమానయ' అనుచూ అభిమన్వించాలి
98. అయన్త ఇద్మ ఆత్మజాత వేధస్తేనేధ్య స్వవర్త స్వవర్తయచాస్మాన్వజయా పశుభి
బ్రహ్మ వర్చసేనాన్నాద్యేన బ్రహ్మన్ సోమ ఇద్మమాధాస్యే సమేధయ స్వాహా ॥
అని పఠిస్తూ సమిధలను అగ్నియందు సమర్పించాలి.
99. సృవంతో ఆజ్యం తీసుకొని పరిధీలను తాకుతూ వాయవ్యంనుండి ఆగ్నేయం
దాకా మౌనంగా ఆజ్యమును పోస్తూవుండాలి. ప్రజాపతయేస్వాహా
100. నైఋత్యాది ఈశానాంతంగా గట్టిగా 'ఇన్ద్రాయ స్వాహా' అంటూ చక్షువులుగా
భావిస్తూ సమర్పించాలి.
101. 'అగ్నియే స్వాహా, సోమాయస్వాహా' అనుచూ ఆజ్యమును రెండుమార్లు ఉత్తర
దక్షిణ భాగములలో (హోమం చేయాలి) అగ్నికి సమర్పించాలి.
102. యుక్తోవహ జాతవేదః పురస్తా దగ్నే విద్ధి కర్మ క్రీయమాణం యథేదమ్
త్వాంభిషగ్భేషజస్యాసి కర్తాత్వయాగా అశ్వన్పురుషాన్వ నేమస్వాహా ॥
అనుచూ సృవంతో ఆజ్యమును తీసుకొని, పశ్చిమంనుండి ఉత్తరం వైపు
(సామ్యాంతం) ధారగా పోయాలి.
103. యాతిరశ్చీతి సామ్యాదీన్ద్రాంతం యాతిరశ్చీనిపద్యసే హం విధరణి ఇతితాన్త్యా
ఘృతస్యధారయాయజేసగ్ం రాధనే మహగ్ం స్వాహా ॥ అనుచూ ఆజ్యమును
ఉత్తరం నుండి ఇన్ద్రాంతంగా ధారగాపోయాలి.
104. 'సగ్ంరాధవ్యే దేవ్యైస్వాహా' అనుచూ ఇన్ద్రాదిగా యామ్యంతం తూర్పునుండి
దక్షిణం వైపు ఆజ్యంధారగాపోయాలి.
105. 'ప్రసాదవ్యే దేవ్యైస్వాహా' అనుచూ దక్షిణంనుండి (వారుణాంతం) పశ్చిమంగా
ధారగాపోయాలి(ప్రసాదయన్ హోత్యా) ఈవిధంగా ధారగాపోస్తూ హోమంచేయాలి.

102 , 103 , 104 , 105 క్రియలకు దృశ్యరూపం :-

106. పై ప్రకారముగా 4 వైపులా ఆజ్యమును ధారగాపోస్తూ హోమం చేసినతర్వాత మధ్యలో ఉన్న భాగము (ఆస్యము) అగ్ని యొక్క నోరుగా భావిస్తూ అక్కడ వ్యాహృతులు సమర్పించాలి.

ఓం భూస్వాహా, ఓం భువస్వాహా, ఓం సువస్వాహా , ఓం భూర్భువస్వాహా

107. సత్యేనత్వా Z భీహారయామి తస్యతేభక్షీయ ॥

అనుచూ ఆజ్యమును ప్రదక్షిణముగా స్పృశించేత అభిమన్రించాలి.

108. అగ్నయేస్వాహా అను స్వాహాకారములతో ఆజ్యమును స్పృశించేత అగ్నికి సమర్పించాలి.

ఓం అగ్నయేస్వాహా । ఓం సోమాయస్వాహా । ఓం అగ్నోమహభ్యాస్వాహా ।

ఓం ప్రజాపతయేస్వాహా । ఓం బ్రహ్మగూస్వాహా । ఓం ఇంద్రాయస్వాహా ।

ఓం వసుభ్యస్వాహా । ఓం మరుద్భ్యస్వాహా । ఓం రుద్రేభ్యోస్వాహా ।

(అప ఉప శ్చుస్య) చేతితో నీటిని తాకవలెను.

ఓం శ్రీవిష్ణవే స్వాహా । ఓం బృహస్పతయే స్వాహా । ఓం మిత్రాయస్వాహా ।

ఓం వరుణాయస్వాహా । ఓం ఆదిత్యేభ్య స్వాహా । ఓం ఆగ్నిభ్యాగ్ం స్వాహా ।

ఓం పూష్టే స్వాహా । ఓం కక్షేయ స్వాహా ఓం కక్షదైవత సోమాయ స్వాహా ।

ఓం ఔపాసన యజ్ఞాయ స్వాహా । ఓం యజ్ఞదైవత విశ్వేభ్యో దేవేభ్య స్వాహా ।

ఓం సర్వదేవేభ్య స్వాహా ।

109. దర్శిని చేతిలోనికి తీసుకొని దాన్నిఆజ్యముచేత అభిఘరించి చరును గాయత్రి మన్త్రమ్ చేత రెండుసార్లు దర్శిలో వుంచి మరల ఆజ్యంతో అభిఘరించి గాయత్రి మన్త్రమ్ తో

1. ఓం భూర్భువస్సువ: తత్సవితుర్వ..... ప్రచోదయాత్

ఓం భూ స్వాహా ।

2. ఓం భూర్భువస్సువ: తత్సవితుర్వ.....ప్రచోదయాత్

ఓం భువ స్వాహా ।

3. ఓం భూర్భువస్సువ: తత్సవితుర్వ.....ప్రచోదయాత్

ఓగ్ం సువ స్వాహా ।

4. ఓం భూర్భువస్సువ: తత్సవితుర్వ.....ప్రచోదయాత్

ఓం భూర్భువస్సువ స్వాహా ।

అని నాల్గుమార్లు వ్యాహృతులు సమర్పించాలి.

110. అతోదేవాది షడ్ వైష్ణవ మంత్రాలతో ఆజ్యమును సమృద్ధిగా హోమంచేయాలి.

1. అతోదేవా అవస్తునో యతో విష్ణుర్విచక్రమే పృథివ్యా స్సప్తధామభిః స్వాహా ।
2. ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధా నిదధేపదమ్ సమూఢస్యపాగ్ం సురే స్వాహా ।
3. త్రీణి పదావిచక్రమే విష్ణుర్దోషా అదాభ్యః తతో ధర్మాణి ధారయన్ స్వాహా ।
4. విష్ణోః కర్మాణి పశ్యతయ తో వ్రతాని పశ్యశే ఇన్ద్రస్య యుజ్యస్సఖాః స్వాహా ।
5. తద్విష్ణోః పరమం పదగ్ం సదా పశ్యన్తి సూరయః ధివీవ చక్షురాతతగ్ం స్వాహా ।
6. తద్విప్రాసో విపన్యవో జాగృవాం సస్సమిన్దతే విష్ణోర్యత్పరమం పదగ్ం స్వాహా ।

హోమ స్సూక్తాలు

పురుష స్సూక్తమ్

హరిః ఓం సహస్ర శీర్షా పురుషః । సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్ । సభూమిం

విశ్వతో వృత్వా అత్యతిష్ఠద్దశాబ్జులగ్ం స్వాహా ।

పురుష ఏవేదగ్ం సర్వమ్ । యద్భూతం యచ్ఛ భవ్యమ్ స్వాహా ।

ఉతామృతత్వస్యేశానః యదన్నేనాతి రోహతి స్వాహా ।

యేతా వానస్య మహిమా అతో జ్యాయాగ్ం శ్చపూరుషః । పాదోస్య

విశ్వభూతాని । త్రిపాదస్య మృతం దివి స్వాహా ।

త్రిపాధూర్ద్వ ఉదైత్పురుషః । పాదో స్యేహ భవాత్పునః । తతో

విష్వజ్స్వక్రామత్ సాశనానసనే అభి స్వాహా ।

తస్మాద్విరాడజాయత । విరాజో అధి పురుషః సజాతో అత్యరిచ్యత

పశ్చాద్భూమి మధోపురః స్వాహా ।

యత్పురుషేణ హవిషా దేవాయజ్ఞ మతన్వత । వసంతో అస్యాసీదాజ్యమ్

గ్రీష్మ ఇద్మ శ్వరద్ధవిః స్వాహా ।

సప్తాస్యాసన్పరిధయః త్రిస్సప్త సమిధః కృతాః । దేవాయద్యజ్ఞం తన్వానాః ।

అబధ్నన్పురుషం పశుం స్వాహా ।

తం యజ్ఞం బర్హిషి ప్రాక్షన్ పురుషం జాత మగ్రతఃతేనదేవా అయజన్తః ।

సాధ్యాఋషయశ్చయే స్వాహా ।

తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః । సంభృతం వృషదాజ్యమ్ । పశూగ్ం

స్తాగ్ంశ్చక్రేవాయువ్యాన్ । అరణ్యాన్గ్రామ్యాశ్చయే స్వాహా ।

తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః ఋచస్సామానిజజ్ఞిరేచన్దాగ్ంసి జజ్ఞిరేతస్మాత్ ।

యజుస్తస్మాదజాయత స్వాహా ।

తస్మాదశ్వ అజాయన్త యేకేచో భయాదతః గావోహ జజ్ఞిరే తస్మాత్ ।

తస్మాజ్జాతా అజావయః స్వాహా ।

యత్పురుషం వ్యదధుః కతిధావ్యకల్పయన్ ముఖం కిమస్య కౌభాహు

కావూరూ పాదావృచ్యేతే స్వాహా ।

బ్రాహ్మణో స్య ముఖమాసీత్ । భాహూరాజన్యః కృతః ॥ ఊరూతదస్య

యదైశ్య । పద్భ్యాగ్ం శూద్రో అజాయతః స్వాహా ।

చన్ద్రమా మనసో జాతః చక్షో స్సూర్యో అజాయతః । ముఖాదిన్ద్రశ్చగ్నిశ్చ

ప్రాణాద్వాయు రజాయత స్వాహా ।

నాభ్యా ఆసీదన్త రిక్షమ్ శీర్షోర్ద్యై స్సమవర్తతః । పద్భ్యాం భూమిర్దిశశ్రోత్రాత్

తథాలోకాగ్ం అకల్పయన్ స్వాహా ॥

వేదాహమేతం పురుషం ఘహన్తమ్ । ఆదిత్య వర్ణం తమసన్తు ఫారే ।

సర్వాణి రూపాణి విచిత్త్యధీరః । నామానికృత్వాభివదన్ యథాస్తే స్వాహా ।

ధాతా పురస్తాద్యముదా జహర శక్రః ప్రవిద్వాన్ప్రతిశశ్చతస్రః తమేవం

విద్వానమృత ఇహ భవతి నాన్యః పన్థా అయనాయ విద్యతే స్వాహా ।

యజ్ఞేన యజ్ఞమయజన్తి దేవాః తాని ధర్మాణి ప్రథమాస్యాసన్ ।

తేహనాకం మహిమానస్సచన్తే యత్రపూర్వే సాధ్యా స్సన్తి దేవాః స్వాహా ।

శ్రీసూక్తమ్

హరి: ఓం హిరణ్య వర్ణాం హరిణీం సువర్ణరజతస్రజామ్ | చంద్రాం
హిరణ్మయీం లక్ష్మీంజాతవేదో మ ఆవహ:స్వాహా |

తాం ఆవహజాతవేదో లక్ష్మీం మనపగ్రామినీమ్ | యస్యాం హిరణ్యం
విన్దేయం గామస్యం పురుషానహమ్స్వాహా|

అశ్వపుర్వాం రథమధ్యాం హస్తిసాధ ప్రబోధినీమ్ | శ్రియం దేవీ
ముపహ్వయే శ్రీర్మాదేవీర్జుషతామ్స్వాహా||

కాంసోస్మితాం హిరణ్యప్రాకారా మూర్ధ్నాం జ్వలంతీం తృప్తాం తర్పయంతీం |
పద్మేస్థితాం పద్మవర్ణాం తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్స్వాహా||

చంద్రాం ప్రభాసాం యశసాజ్వలంతీమ్ శ్రియం లోకే దేవజష్టాముధారామ్|
తాంపద్మినీమ్ శరణం మహం ప్రపద్యే | అలక్ష్మీర్మేనశ్యతాం
త్వాంవృణోస్వాహా|

ఆదిత్య వర్ణే తపసోధిజాతో వనస్పతిస్తవ వృక్షోధభిల్వ: | తస్య ఫలాని
తపసా నుదన్తు మాయాన్త రాయాశ్చ భావ్యా అలక్ష్మీ:స్వాహా|

ఉపైతుమాం దేవ సఖ: కీర్తిశ్చ మణినాసహ | ప్రాదుర్భూతోస్మిరాష్టేస్మిన్
కీర్తిమృద్ధిం ధధాతుమే స్వాహా|

క్షుత్ప్రిపాసామలాం జ్యేష్ఠామలక్ష్మీర్నాశయామ్యహమ్| అభూతిమసమృద్ధిం చ
సర్వాన్నిర్ణదమేగృహాత్ స్వాహా|

గన్ధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీమ్ ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం
తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్ స్వాహా |

మనస: కామమాకూతిం వాచస్పత్య మశీమహీ | పశూనాగ్ం

రూపమన్నస్యమయిశ్రీం శ్రయతాంయశ:స్వాహా|

కర్తమేన ప్రజాభూతా మయి సంభవ కర్తమ । శ్రియం వాసయ మేకులే
మాతరం పద్మమాలినీం స్వాహా

అపస్సృజన్తు శ్విగ్ధాని చిక్లీత వసమే గృహే నిచ దేవిం మాతరం శ్రియం
వాసయమేకులే స్వాహా

ఆర్ద్రాంపుష్కరిణీం పుష్టింసువర్ణాంహేమమాలినీమ్ సూర్యాం
హిరణ్మయాం లక్ష్మీం జాతవేదో మ ఆవహ స్వాహా

ఆర్ద్రాం యః కరిణీం యష్టిం ఫిల్గళాం పద్మ మాలినీం చంద్రాం
హిరణ్మయాంలక్ష్మీం జాతవేదో మ ఆవహ స్వాహా

తాం మావహ జాతవేదోలక్ష్మీం మనప గామినీం । యస్యాం హిరణ్మయాం
ప్రభూతం గావో దాస్యో శ్వాన్ విదేయం పురుషానహం స్వాహా ॥

భూస్సుక్తమ్

భూమిర్భూమృధ్యోర్వరిణాంతరిక్షం మహీత్వా ఉపస్థితే దేవ్యధితే
గ్నిమన్నాదమన్నాధ్యాయాథదే స్వాహా॥

ఆయజ్ఞాః పృశ్ని రక్రమీదసనన్మాతరం పునఃఃపితరశ్చప్రయన్సువఃస్వాహా ।

త్రిగ్ం శ్రద్ధామవిరాజతి వాక్పతజ్గాయః శిశ్రియే ।ప్రత్యస్య వహద్యుభిఃస్వాహా ।

అస్యప్రాణాదపానత్యంతశ్చరతిరోచనా । వ్యఖ్యన్మహిషన్సువః స్వాహా ।

యత్వాక్పద్ధపరోవపమన్యనాయదవర్త్య సుకల్పమగ్నేతత్తవ పునస్త్వోద్దీప
యామసి స్వాహా ।

యత్తై మన్యపరో ప్రస్య పృథివీ మనుదధ్వసే ఆదిత్యా విశ్వేతద్దేవా
వసవశ్చసమాభరన్ స్వాహా ।

మనోజ్యోతిర్జ్వలతా మాజ్ఞాం విచ్ఛిన్నం యజ్ఞగ్ం సమిమం దధాతు
 బృహస్పతి స్తను తామి మన్నో విశ్వదేవా ఇహమాదయంతా గ్ం స్వాహా ।
 సప్తతే అగ్నే సమిధస్సప్తజిహ్వ సప్త ఋషయ స్సప్తధామప్రియాణి సప్తహోత్రా
 సప్తత్వాంజన్తి సప్త యోనీరాప్యణస్వాఘృతేన స్వాహా ॥

పునరూర్జా నివర్తస్వ పునరగ్న ఇషాయుషా పునర్నః పాహి విశ్వతః స్వాహా ॥
 సహార్యు నివర్తస్వాగ్నే పిన్వస్వధారయా విశ్వప్నియా విశ్వతస్పరిః స్వాహా ॥
 మేదినిదేవీ వసున్ధరీ స్యాద్వ సుధాదేవీ వాసవీ బ్రహ్మ వర్చసః పితృణామ్
 శ్రోత్రం విష్ణుర్మనః స్వాహా ॥

దేవీ హిరణ్య గర్భిణీ దేవీ ప్రసోదరీ సదనే సత్యాయనే సీద స్వాహా ।
 సముద్రవతీ సావిత్రి హనోదేవీ మహ్యాకీ । మహాధరణీ మహో అత్యతిష్ఠ
 స్వాహా ।

శ్రుజ్ఞే శ్రుజ్ఞే యజ్ఞే యజ్ఞే విభీషణీ । ఇన్ద్ర పత్నీ వ్యాజనీ సురసిత ఇహ
 స్వాహా ॥

వాయుపరీ జలశయనీ స్వయం ధారా సత్యంతో పరిమేదిని । సోపరిధత్తం
 గాయ స్వాహా ।

విష్ణుపత్నీం మహీందేవీం మాధవ ప్రియాం లక్ష్మీ ప్రియసఖీం దేవీం
 నమామ్యచ్యుత వల్లభామ్ స్వాహా ॥

ధనుర్ధరామైచ విద్మహే సర్వ సిద్ధ్యైచ ధీమహి తన్నో ధరా ప్రచోదయాత్
 స్వాహా

111. కూర్చుతో ఉత్తర పరిషేకం చేయాలి.

ఓం అదితే Σ ను మగ్గస్థా:

అనుమతేను మగ్గస్థా:

సరస్వతేను మగ్గస్థా:

దేవసవిత: ప్రాసావీ:

పూర్ణాహుతి

ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శ్రీ స్వామిన: ప్రీత్యర్థం మమ
ఆయుష్యాభి వృద్ధ్యర్థం హోమ సంపూర్ణతా సిద్ధ్యర్థం పూర్ణాహుతి
హోమం కరిష్యే. (జలమును తాకవలెను) పూర్ణాహుతి ద్రవ్యములు పాత్రలో
వేసి పూజించవలెను (యాలుకలు, జాజికాయ, జాపత్రి, లవంగాలు, పంచలోహ
ములు, పట్టువస్త్రం, ఎండుకొబ్బరి, పండ్లు మొదలైనవి.)
ఏకమ్ , ద్వే , త్రీణి , చత్వారి , పంచ , షట్ , సప్త , అష్టై, నవ , దశ,
ఏకాదశ, ద్వాదశ ఇలా ఉచ్చరిస్తూ 12 సార్లు నెయ్యిని ద్రవ్యములపై వేసి పైకి లేచి)

కూర్చుతో నీటిని పరిషేచన చేయాలి.

అదితే Σ నుమన్యస్య ↑

అనుమతే Σ ను మన్యస్య ←

సరస్వతే Σ నుమన్యస్య ↑

దేవసవితప్రసువ ←

మరల మన్తరహితంగా కూడా ప్రోక్షించాలి.

మ : సప్తతే అగ్నే సమిధ సప్తజిహ్వో స్సప్తర్షయ సప్తధామ ప్రియాణి । స్సప్తహోత్రా
స్సప్తధాత్వాయజంతి సప్తయోనీ రాప్సృణ స్వాఘృతేన స్వాహా । (అనిచెప్పి ద్రవ్య
ములు అగ్నిలో వేయాలి) అగ్నేయే సప్తపతయ ఇదంనమమ ।

(క్రింది మన్త్రమ్ చెబుతూ నెయ్యిని ధారగాపోయాలి)

పూర్ణాహుతి ముత్తమాంజుహోతి । సర్వ వై పూర్ణాహుతి: । సర్వమే
వాప్నోతి । అథో ఇయం వై పూర్ణాహుతి: । అస్యామేవ ప్రతితిష్ఠతి । వసోర్ధారాం
జుహోతి వసోర్మేధారాసదితి వాఏషాహూయతే ఘృతస్యవాఏన మేషా ధారాఽ
ముష్మిన్లోకే పిన్వమానోపతిష్ఠత ఆజ్యేన జుహోతి తేజోవా ఆజ్యం తేజో వసో
ర్ధారా తేజసై వాస్మై తేజోఽవరుంధే Σ థోకామావై వసోర్ధారా కామానేవా
వరుంధే ॥ పూర్ణాహుతి ముహూర్త స్సముహూర్తో స్తు ।

(ఈ క్రింది వాక్యాలను ఉచ్చరిస్తూ హేమగుండమునకు నాల్గువైపులా కూర్చుంటే
నీరు చల్లవలెను.) ఓం అదితే ౭ను మగ్గస్తాః ।

అనుమతే ౭ను మగ్గస్తాః ।

సరస్వతే ౭ను మగ్గస్తాః ।

దేవసవితః ప్రాసావీః ।

(యజ్ఞపురుషునకు షోడషోపచార పూజ చేయవలెను)

శ్లో ॥

నమస్తే గార్హపత్యాయ నమస్తేదక్షిణాగ్నయే

నమ ఆహవనీయాయ మహాదేవ్యై నమోదమః

కాండద్వయో పపాద్యాయ కర్మబ్రహ్మ స్వరూపిణే

స్వర్గాపవర్గ రూపాయ యజ్ఞేశాయ నమోనమః ॥

యజ్ఞేశాచ్యుత గోవింద మాధవానంత కేశవ కృష్ణ విష్ణో హృషీకేశ
వాసుదేవ నమోస్తుతే ॥

(ఈ క్రింది మంత్రమును అందరిచే పలికించవలెను)

స్వస్తి । శ్రద్ధాం మేధాం యశః ప్రజ్ఞాం విద్యాం బుద్ధిం శ్రియం బలం ఆయుష్యం

తేజః ఆరోగ్యం దేహిమే హవ్యవాహన శ్రియందేహిమే హవ్యవాహన ।

ఓం సర్వేషాం స్వస్తిరభవతు । ఓం సర్వేషాం శాంతిర్భవతు । ఓం సర్వేషాం

పూర్ణభవతు । ఓం లోకాసమస్తా సుఖినోభవంతు ఓం శ్వాంతి శ్వాంతి శ్వాంతిః

అనయా ధ్యానావాహనాది షోడషోపచార పూజయా శ్రీ యజ్ఞేశ్వర స్వామి సుప్రీతః
సుప్రసన్నః వరదోభవతు (పుష్పాక్షత జలములను పశ్చేములో విడిచి పెట్టవలెను,
తిలక ధారణ తీర్థప్రసాద వితరణ)

ఓంతత్సత్ శ్రీమన్నారాయణార్పణమస్తు

typed by

R. P. V. Krishnamacharyulu
s/o Sampathkumaracharyulu, Savitadevi
Kanchikacharla
krishna district

phone: 9885969175, 9441838927, 9347287820, 08678273167